

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ceneoglasov
Istoip. peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirano
pisma se ne sprejemajo - Uredništvo
telefon št. 2050, upravnništvo št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cerkveni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.347
za inozemstvo, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Več reklame — in boljše!

Danes se prične v Berlinu 25. kongres svetovne zveze za reklamo. Kongresa se udeležijo okoli 5000 delegatov z vsega sveta in med njimi so ljudje, ki imajo naravnost merodajen vpliv na razvoj gospodarstva. Ze samo ta udeležba dovolj jasno govori o velikem pomenu kongresa, še večji pomen kongresa pa je v njegovem programu. Ni namreč namen teh reklamnih kongresov, da bi delali propagando za kako blago, temveč da postavijo reklamo čim bolj v družbo narodnega gospodarstva. Vsak teh svetovnih kongresov se vrši vsakokrat v znaku drugega gesla. Tako je bilo pred petimi leti geslo londonskega kongresa: **in reklamij naj bo resnični!** Za letošnji kongres pa velja geslo: reklama je ključ k blagostanju sveta.

K nam prihajajo velike pridobitve sveta žal le v majhnih odmevih, zato je tudi pri nas geslo, da bodi reklama resnična, doseglo le majhen učinek. O tem se more vsakdo hitro prepričati, samo če vzame naše časopise v roke. Da bi se pri nas odklanjali dobro plačani inserati, ker je njih vsebina neresnična, je skoraj izključeno. Vendar pa se v Ameriki to dogaja. Zato pa je ameriški bralec listov obvarovan pred takimi žalostnimi izkušnjami, kakor jih je moral doživeti naš bralec, ko je čital dan na dan, da je najbolj varno naložen denar v ljubljanski Peskovi hranilnici ali pa v veliki zagrebški Slavenski banki, že samo ta izkušnja bi morala izmorditi naše ljudi, da bi pazili na to, če je reklama tudi resnična.

Kakor nismo znali upoštevati gesla reklamnega kongresa, da mora biti reklama resnična, tako obstoji resna nevarnost, da bomo prezrili tudi letošnje kongresno geslo, da je reklama ključ za blagostanje.

In vendar je baš za nas to geslo suha resnica. Kakšno ceno imajo povsod bruseljske čipke, ker so znane po vsem svetu. In kako majhno ceno imajo naše čipke, pa čeprav niso nič slabše od bruseljskih. Vsaj je velik del naših čipk prodan v tuji svet, da pod imenom bruseljskih čipk dajejo tujemu prekupčevalcu ogromen dobiček.

Ravno tako je z našimi pridelki, z našim fesom in z našimi izdelki. Ker nismo z reklamo dvignili njih slovesa, ne dosežemo visoke cene in ostajamo v vedno večji revščini. Kakšne velikanske dohodke bi mogli imeti naši mizarji, če bi bilo njih delo znano po svetu! Kako ogromno bi se dvignilo vse naše narodno premoženje, če bi prodajali vsaj omembe vredne del našega lesa po svetu kot čisto izdelano pohištvo. Da, reklama je ključ za blagostanje in ta izrek velja za naš narod kakor za malokateri narod na svetu!

Se drug silen primer. Divna je lepota Slovenije in pri tem tako raznovrstna, kakor le malokateri dežele na svetu. A ni samo Bled lep in ni samo Bohinj romantičen, temveč še vse polno drugih lepih krajev ima Slovenija, ki so pa skoraj vsi pozabljeni, ker se jih še ni lotila reklama. A seveda dobra in resnična reklama, ki ne bo govorila o prvovrstnih hotelih, kjer so šele komaj srednje domače gostilne. To je ravno bistvo dobre reklame, da sili ljudi k ustvarjanju in delu, ker slabih reči ne spravi naprej tudi najbolj kričeča reklama.

Nad vse potrebna je nam dobra in poštna reklama in mirno lahko rečemo, da ne bomo nikdar imeli reklame preveč. Bogata Amerika izda na leto samo za časopisno in plakatno reklamo poldruge milijardo dolarjev. Niso Amerikanci ljudje, ki bi stran metali svoj denar, temveč so narobe ljudje, ki zelo dobro pazijo na svoj denar. Če pa izdajo tako ogromne vsote za reklamo, potem je v tem jasen dokaz, da se jim ta izplača.

Pa še na neke druge vrste reklamo ne bi smeli nikdar pozabiti. To je reklama za ugled naroda, za ugled države. Ta reklama je važna za vsak narod, zlasti pa za maloštevilne, ki je stisnjen od obroča nasprotnikov. Drugo vprašanje pa je, kako skrbimo mi za te vrste reklamo? Ali sploh kaj storimo? Ali pa ne delamo nasprotno dosti stvari, ki niso ravno reklama za nas?

Več reklame in več dobre ter poštnene reklame mora zato biti naš klic, če hočemo, da pridemo v resnici do blagostanja. Več reklame, dobre in poštnene reklame pa mora biti naš klic tudi zato, da bo slovela naša dežela in da bo povsod po svetu spoštovano naše ime in da bo slovensko ime imelo zvenk ko suho zlato! To bodi prizadevanje nas vseh in blagostanje bo obiskalo tudi našo deželo.

Akcija katoliškega episkopata Jugoslavije Zelje jugoslovanskih školov zelo prijazno sprejete

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Ob priliki, ko se je mudil v Belgradu kot odposlanec katoliškega episkopata v različnih ministrstvih djakovski škof dr. Akšamovič, je sprejel danes Vašega dopisnika in mu dovolil daljši razgovor, v katerem je navajal: »Naš prihod v Belgrad je v zvezi s škofijsko konferenco, ki se je nedavno vršila v Zagrebu. Konferenca je sklenila, naj bi se skupno z belgrajskim nadškofom Rodičem sporočilo pristojnim ministrstvom stališče episkopata v različnih cerkvenopolitičnih vprašanjih. Najprej smo obiskali pravosodno ministrstvo, kjer smo predložili v katoliškem oddelku svoje želje. Gre za ureditev kongruje, ker je itak vsakomur znano, da je katoliška duhovščina zelo slabo plačana in gmotno preskrbljena. Razume se samo po sebi, da smo razpravljali pri tej priliki tudi o drugih cerkveno političnih vprašanjih, kakor o konkordatu, o ureditvi verskega oddelka v pravosodnem ministrstvu itd. V prosvetnem ministrstvu smo se mudili preko pol ure. Predložili smo naše želje glede sestave šolskih zakonov. Ministrstvo je obljubilo, da se bodo upoštevale upravičene zahteve katoliške cerkve, ker je nepobitno dejstvo, da je verska vzgoja mladine velikega pomena za narodno prosveto. Govorili smo tudi o akciji, ki jo je nedavno podvzel

katoliški del prebivalstva z zbiranjem podpisov in spomenico, v kateri pojasnjuje potom občin in drugih svojih predstavnikov svoje stališče glede šolskega zakona. Bili smo tudi v predsedstvu vlade in v vojnem ministrstvu, kjer smo naletehi na zelo prijazen sprejem. V predsedstvu vlade so nam zatrjevali, da so želje episkopata glede šolskega zakona znane vsem odgovornim činiteljem, toda ne samo znane, ampak tudi dobro preštudirane in sprejete. Ljudskošolski zakon še ni gotov, dočim srednješolski je. V vojnem ministrstvu smo obrazložili potrebo, naj se tudi nadalje ohranijo stalni vojni duhovniki ter smo navedli podrobne razloge, zakaj je to potrebno. Vojno ministrstvo je odgovorilo, da odredba novega vojnega zakona, ki določa, da se vojni duhovniki le honorarno nastavlja, nikakor ni naperjena proti temu, da bi vojaki ne bili deležni potrebne verske vzgoje ter ne bi imeli prilike, opravljati svoje verske dolžnosti, ampak je odredba vstavljena samo zato, da bi se proračun vojnega ministrstva razbremenil. — Ministrstvo bo premislilo in preštudiralo vse naše navedbe in se bo nato končno javno odločilo. Poudariti moram, da je bil z nami v vojnem ministrstvu tudi zastopnik pravoslavnega episkopata škof dr. Letič, ki je z vso vnemo podpiral tezo katoliškega episkopata.«

Evropski krožni polet

Miss Spomer prispela kot prva v Budimpešto

Zagreb, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Zagrebčani so danes pričakovali, da bodo leteli skozi Zagreb ostali udeleženci mednarodnega evropskega krožnega poleta. Proti pričakovanju so priletela le štiri letala in sicer dve švicarski, eno francosko in eno italijansko. Udeleženci tekmovanja so povedali, da se je danes in češkoslovaški udeleženec tekmovanja blizu Marseilla a ponesrečil. Letalo se je popolnoma razbilo, pilot pa je mrtev.

Budimpešta, 10. avg. Korburo poroča, da so davi prispeli v Budimpešto prvi piloti z

mednarodnega krožnega poleta po Evropi. Prva je prispela ob 9.44 izven konkurence Miss Spomer. Prvi po konkurenci pa je priletel pilot Carbery, ob 8.45, ob 8.50 je priletel pilot Klops, ob 8.54 pa pilot Broad.

Praga, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Od udeležencev evropskega krožnega poleta je dospelo danes na praško letališče šest pilotov. Vreme je izredno neugodno. Že od dopoldne dežuje in oblaki so tako nizki, da morajo letalci leteti blizu zemlje. Neki pilot je moral celo v bližini Brna pristati, da se je orientiral.

V 43 urah čez Atlantski ocean

„Zeppelin“ se vrnil v Friedrichshafen

Friedrichshafen, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Ob 12.45 se je zrakoplov »Zeppelin« pojavil nad domačim pristaniščem. Za vse potovanje od Lakehursta do Friedrichshafna je potreboval 55 ur, od ameriške obale do evropske obale pa samo 43 ur, ter od kipa svobode v New Yorku do Eifflovega stolpa 48 ur. V petek popoldne se je za Azorskimi otoki obrnil radi pasatnih vetrov proti severu. Že zgodaj zjutraj v soboto je dosegel francosko obalo, bil ob 6 zjutraj nad Parizom, ob 9.30 nad Besansonom

in ob 11 nad Baslom. Proti 13 se je bližal domačemu letališču, kjer ga je pričakovala številna množica. Nad letališčem sta krožili dve domači vodni letali. Zrakoplov je par minut manevriral, potem pa je pri lahmem nasprotnem vetru gladko pristal ob 13.15. — Start za polet okoli sveta je določen na noč od torika na sredo. Takoj po pristanku so se lotili natančnega pregledovanja motorjev in začeli napolnjevati plin.

Hlinka o Tukovem procesu

Praga, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Hlinka je izjavil v intervjuju v »Nieuwe Rotterdamsche Kuran«, da je pričevanje v procesu proti dr. Tuki, da bi bil on dobil 60.000 Kč od Madjarske, zlagano. Saj je on vendar proti vsaki reviziji in s pričama Belanskim in Hanzalikom ne bi spdl v eni sobi. Ves proces proti dr. Tuki je anahronizem. Tudi dr. Kramář ni hotel procesa in je izjavil, da bi bilo vredno dveh milijonov, če bi dr. Tuka zbežal v inozemstvo. Edini namen procesa da je razbitje slovaške ljudske stranke. V to svrhu da sta konspirirala Juriga in Tomanek z dr. Hodžo. Hlinka noče dualizma, toda v lastni deželi hočejo biti gospodarji Slovaki in za to se bo on boril tudi v bodoče, če Slovaki ne bodo dobili popolne avtonomije. On sam noče postati minister, temveč ostati enostaven duhovnik. Če bo treba, bo sedel tudi na zatožni klopi. Dr. Tuka pred letom 1918 sicer ni bil slovaško orientiran, toda kdo si je mogel to upati pred vojno, niti škof niti profesor. Kako malo Čehov in Slovakov se je takrat priznavalo za Čeha in Slovake? Ni bil vsakdo Kramář in Hlinka, ki je šel v ječo. Glede izida procesa proti dr. Tuki je izjavil Hlinka, da je pripravljen na obsodbo dr. Tuke. Pričakuje jo tako, kakor je svoječasno pričakoval svojo lasno obsodbo. Če bo dr. Tuka obsojen, bo slovaška ljudska stranka vložila priziv, spravila stvar pred parlament in zahtevala razveljavljenje. Na vprašanje, ali se je politika slovaške ljudske stranke po vstopu v vlado spremenila, je izjavil Hlinka: Razlika

nasproti prejšnjim časom je samo v sredstvih. Kot vladna stranka moramo večkrat molčati, ko bi rajši govorili. Dalje je izjavil, da ne gre, da bi se na Slovaškem, ki je do 70 odstotkov katoliška, postavljali liberalni češki uradniki kot gospodarji in zavzemali mesta, ki pripadajo Slovakom. Razmerje s češko ljudsko stranko ni najboljšo. Šramek da zasleduje kompromisno politiko in se hoče poravnati s češkim husitizmom. Ne more sodelovati pri taki politiki, ki gre na račun verskega prepričanja. Dr. Tuka je izjavil v svojem obrambnem govoru, da se je v Rimu zavzemal za revizijo Husovega procesa. To izjavo smatra Hlinka za napako. Najbrže je to captatio benevolentiae. »Rodobrana« ni sposobna za revolucijo. S čim pa naj dela revolucijo? Slovaki znajo služiti, delati in zvesti biti, revolucije pa ne znajo delati. V prvi vrsti so katoličani. Kot voditelj katoliške stranke ne more dopustiti nobene prevare, ki bi uničila narod.

Ločani v Belgradu

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) V Belgradu je najavljena deputacija iz Škofje Loke, ki bo predložila pristojnim ministrstvom različne svoje zahteve. Gre za podporo pri gradnji nove šole, ljudske in meščanske, ker sta stari gradbi v slabem stanju; nadalje za zahteve glede vojašnice in železnice, ki se naj izpelje v Škofjo Loko.

Herriot v Belgradu

Zagreb, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Bivši francoski ministrski predsednik in lyonski poslanec Herriot je danes preko Koprivnice odpotoval z avtomobilom v Belgrad, odkoder bo preko Bukarešte in Sofije nadaljeval pot v Atene. Za časa svojega bivanja v Zagrebu ni dal nobene politične izjave ter je rekel samo, da njegovo potovanje nima političnega pomena, ampak da gre samo na obisk k Venizelosu, ki ga je povabil v Atene. V njegovi družbi potuje predsednik francoskega avtomobilskega kluba Dedier. Herriot je v Zagrebu obiskal v spremstvu docenta zagrebske univerze Warniersa botanični vrt in etnografski muzej.

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Danes zvečer je prispel z avtomobilom iz Zagreba v Belgrad francoski državnik in lyonski narodni poslanec Herriot. Za visokega gosta so pripravili stanovanje v hotelu »Srpski kralj«. Herriot ostane jutri v Belgradu, nato pa nadaljuje z avtomobilom pot v Atene, kjer bo ostal do 15. avgusta. Zastopnik ministrstva za zunanje zadeve mu bo jutri priredil na Dedinju banket.

Pogreb dr. Reissa

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Danes popoldne se je na zelo slovesen način vršil pogreb pokojnega dr. Reissa, ki so se ga udeležili številni predstavniki javnih oblasti. V imenu vojnega ministrstva je imel poslovilni govor polkovnik Jovan Antić, nadalje je govoril v imenu Združenja rezervnih častnikov Radosavljević in vrhovni nadzornik ministrstva za notranje zadeve Aleksander Kuzmanović ter Tomić.

Srednješolski zakon odložen

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Vaš dopisnik je zvedel danes v prosvetnem ministrstvu, da so vesti, da bo v najkrajšem času izdan srednješolski zakon, preuranjene, ker se je ureditev srednješolskega vprašanja in izdaja srednješolskega zakona trenutno odložila.

Ureditev izselj. vprašanja

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) V ministrstvu za socialno politiko se sedaj po končani splitski izseljeniški konferenci pripravljajo nekaj novih uredb, ki bodo regulirale vprašanje naših izseljencev. Vašemu dopisniku se je zadržilo, da se bodo pri tem vpoštevale izkušnje, ki jih je na splitski konferenci podal slovenski pater Zakrajšek, ki ima z izseljeniki mnogokušenj.

Za povzdigo kmetijstva

Belgrad, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Danes se je vršila v kmetijskem ministrstvu velika konferenca vseh načelnikov tega ministrstva. Na dnevnem redu je bil pretres zakona o napredovanju kmetijstva in vprašanje, na kak način naj pride ministrstvo do potrebnih gmotnih sredstev. V načelu so sklenili, da se v ta namen ustanovi fond v višini 4 milijonov zlatih frankov, ki naj se naloži in kapitalizira v agrarni banki, obresti pa naj se porabijo za povzdigo kmetijstva.

Rotschild pride v naše Primorje

Zagreb, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Na začetek prihodnjega meseca je prijavil svoj prihod na našo Jadransko obalo član angleškega parlamenta Rotschild. Gost pride v naše morje na svoji jahti in bo obiskal vse naše glavne pomorske kraje od Sušaka do Kotora.

Āretirani komunist pobegnili

Zagreb, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Iz policijskega zapora je pobegnili Matija Brezovič, ki je bil aretiran o priliki zadnjega dogodka v Samoboru. Ker se je v zaporu dobro obnašal, so mu dovolili neke privilegije ter je užival malo več svobode. Upali so namreč, da bo izpovedal kaj važnega v zvezi s preiskavo. Aretiranec je ta svoj položaj izbral in pobegnili.

Nobenih mrtvecev na naši bolgarski meji

Belgrad, 10. avg. Z merodajnega mesta smo pooblaščen, da demantiramo vesti bolgarskih listov o nekih človeških truplih na naši meji napram Bolgarski. Vse te vesti, kakor tudi službene vesti, ki se te dni pojavljajo po bolgarskih listih, so popolnoma izmišljene.

Vatikan in Strickland

Rim, avgusta.

S pismom na malteške škofe je kardinal Gasparri posegel direktno v spor med guvernerjem Stricklandom in malteško duhovščino. V istem času je papežev državni tajnik izročil zadevno spomenico angleškemu poslaniku v Rimu in s tem je zadobil konflikt mednarodno značaj.

Fašistični tisk je brž zgrabil za kardinalovo pismo in postavil papežev nastop, ki se formalno drži verskih mej, v čisto političen okvir z okraski kakor »italijanska in katoliška Malta«. Korak sv. očeta je bil fašistom prav dobrodošel, ker ni mogla italijanska vlada oficijelno poseči v notranje zadeve druge države. Tudi ostalemu povsem političnemu Stricklandovemu udejstvanju je dalo fašistično časopisje versko obiležje, kakor zavija na drugi strani početje italijanskih eksponentov na Malti, kakor tihotapljanje pism v Italijo, v cerkveni plašč, češ, da gre predvsem za obrambo katoliških interesov. Tako si skuša fašistični tisk zagotoviti večji učinek na italijansko verno ljudstvo. Od strani Stricklandovega časopisja pa je padel občutek, da dela Vatikan manjšinsko politiko. Ker je vera priznana eden izmed prvih činitelev kulture vsakega naroda, ker gre na Malto za italijansko narodno duhovščino, se papežev korak vsaj v svojih odtidenkih približuje intervenciji za narodno manjšino. S tega vidika sledijo poteku spora med Vatikanom in Stricklandom z velikim zanimanjem narodne manjšine v Italiji in iščejo analogijo.

V odprt konflikt sta prišla cerkvena oblast in Stricklandova vlada, ko je pater gvardijan malteškega samostana, po rodu Sardinec in italijanski državljani, premedil v Mesino dva bratra, Stricklandova pristaša. Lord Strickland se je postavil na stališče, da nima nikdo pravice izgnati angleškega državljanca iz imperija radi tega, ker je dober Anglež, in ni hotel omenjenima bratoma izdati potnih listov. Nabralo se je še nekaj drugih manjših incidentov. Spor se je tako zaostрил, da so se cerkveni prelati odpovedali mestom v senatu. Malteški škof je tudi v javnem pismu obsodil Stricklandovo politiko.

Med tem je angleška vlada prosila Vatikan, naj pošlje na Malto vizitatorja. Vatikan je prošnji ustregel. Preiskavo je izvedel apostolski delegat mons. Robinson, po rodu Irec. Kmalu po njegovem povratku v Rim je kardinal Gasparri pisal škofoma v Malto in Gozo pismo. Vatikanski državni tajnik piše, da se sv. oče veseli napovedanega romanja malteških katoličanov v Rim. »Sv. oče je hotel, naj takoj napišemo to pismo, da pridejo vaše ekscelence v Rim pripravljene glede težkih zadev, ki razburjajo duhove na Malto, ker želi ob tej priložnosti Vami obširno razpravljati o tem. Medtem izraža sv. stolica, ki je iz poročil apostolskega delegata dobro poučena o težkem položaju, zaupanja, da bodo velečastni škofje s potrebno odločnostjo in previdnostjo vztrajali pri dosežanju zadržanju proti stališču malteške vlade. Medtem ko se ta vlada proglašala za katoliško in udano sv. stolici (Strickland je namreč katoličan), je v resnici njeno delovanje nadvse škodljivo veri in svetim katoliškim tradicijam Malte. Žalivše so predvsem namerjene duhovščini, ki bi se ji rad vzel ugled in tako uničil njen blagodejni vpliv na verno ljudstvo. Drznili so se celo napasti duhovščino v javnih listih in niti škofom niso prizanesli.« Ne potrpljenje ne spravičeni protesti škofov niso nič izdali. »Spricho tega sv. oče ne more več molčati. Že pozimi je pokazal, da prezira takšne metode, ko ni hotel sprejeti dveh ministrov malteške vlade (Stricklanda in prosvetnega ministra Bartolo) kljub visokim intervencijam. Poleg tega ne bo sv. oče opustil drugih priložnosti, da vzpodbudi in podpre akcijo, da delovanje malteške vlade preneha.« Končno priporoča sv. oče malteškim vernikom, predvsem tistim, ki pridejo v Rim, naj še bolj vneto molijo, da se položaj zboljša. — Gasparrijevo pismo so duhovniki prečitali z lece in ga pribili na vrata vseh cerkva na Malto. Kasneje je duhovščina na velikem zborovanju sprejela resolucijo proti Stricklandu in se izrekla solidarno s kardinalom Gasparrijem; po zborovanju je odšlo korporativno k škofu, da mu izroči resolucijo, škof pa je »radi nerazpoloženja« ni sprejel osebno.

Iz Stricklandovega poročila v zbornici je razvidno, da je kardinal Gasparri izročil angleškemu poslaniku v Rimu noto, v kateri razlaga, da je bil namen njegovega pisma malteškemu škofom obvestiti vernike, da ni lord Strickland »persona grata« pri sv. stolici, dasi on to izjavlja, in da sv. stolica povsem odobrava zadržanje škofov, ki so grajali Stricklandove nekatoliške metode. Lord Strickland je že predložil poslanski zbornici odgovor na kardinalovo pismo, do danes pa še ni bil izroččen Vatikanu. Nota trdi, da je kardinal Gasparri sestavil pismo na podlagi napačnih informacij o razmerah na Malto. »Italijanska nacionalistična stranka na Malto spravlja katolištvo in italijanstvo v en koš in skuša prikazati vse, kar je angleškega, kot sovražno katoliški cerkvi.« Apostolski delegat Robinson se ni pokazal posebno protivnega sklenitvi konkordata z Malto, ki bi določal, da morejo biti na čelu verskih redov na Malto samo angleški državljani. Ta zahteva malteške vlade ni nikakor protikatoliška, pravi nota, ko je vendar Vatikan pristal na enako določbo v konkordatu z Italijo. Stricklandova vlada meni, da je bil nastop apostolskega delegata vse drugače spravljen kakor Gasparrijevo pismo. Vlada je nastopila

Boj za Youngov načrt

Štiri velesile proti vsaki izpremembi Youngovega načrta Briand je optimist

London, 10. avg. Včeraj so imeli francoski, nemški, italijanski in japonski delegati privatni sestanek, na katerem se je razpravljalo o položaju, ki je nastal na haški konferenci o reparacijah.

Po poročilih dopisnikov angleških listov se zdi, da je bil na tem sestanku sprejet sklep o gotovih koncesijah napram Angliji, ki se tičejo predvsem reparacij v naturi. Prvi stvarni korak k trenutni premostitvi nastalih težkoč, je bil storjen na današnji seji finančnega komiteja. Po govoru angleškega zastopnika Grahama, predsednika angleške trgovske zbornice, ki je obrazložil angleško stališče glede plačevanja reparacij v naturi, je francoski minister financ Cheron izjavil, da je diskusija odprta in da bo treba najti izhod iz obstoječih težkoč.

Pariz, 10. avg. »Petit Parisien« poroča iz Haaga, da se je vršil v hotelu belgijske delegacije sestanek ministrov Jasparsa, Hymansa, Cheron in Adaccija. Na tem sestanku so v imenu štirih velesil sklenili, da se bo odklonila vsaka izprememba Youngovega načrta. Nadalje so sklenili, da se bodo Angliji dovolile gotove ugodnosti in koncesije, to pa tako, da ne bo treba menjati Youngovega načrta.

Izjava Brianda

Pariz, 9. avg. Agencija Havas poroča iz Haaga, da je Briand v svojem intervjuju dejal med drugim, da ni mogoče misliti na to, da bi haaska konferenca, ki jo spremljajo toliki upi za mir v Evropi in na vsem svetu, končala z neuspehom. Zatem je Briand podal zgodovinski razvoj mednarodnih dogodkov od septembra 1928, ko je šest velesil sklenilo, da stavi posebni komisiji veččakov v dolžnost, da prouči vprašanje definitivne ureditve reparacij Briand je nadalje poudaril, da je od šest velesil pet pristalo na to, da se sprejme Youngov načrt brez vsakršne izpremembe. Položaj je resen, je pripomnil Briand, a ne obupen. Francija je tesno vezana na idejo miru. Briand je završil svojo izjavo z besedami: »Zaman bi iskali francoskih pleč, ki bi bile voljne prevzeti odgovornost za primer, da bi se uničile nade, ki se stavljajo v konferenco v Haagu.«

Haaška konferenca ne bo razbita

Haag, 10. avg. (Tel. »Slov.«) »Liberte« označuje nastop Snowdena na haški konferenci kot neverjetno impertinenco. Tudi drugi zmerni listi govorijo o tem, da Snowdenu žal primanjkuje taktike. »Intransigence« piše, da je bil Snowdenov nastop vsem delegacijam zelo mučen. Kljub temu danes popoldne razpoloženje ni bilo tako pesimistično, kakor včeraj, ter se smatra razbitje konferenca za izklju-

Seja finančne komisije

Ostri konflikti — O francoskem kompromisnem predlogu Snowden niti noče razpravljati

Haag, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Današnja seja finančne komisije je trajala skoro dve uri in pol. Čuje se, da je prišlo na njej zopet do zelo hudih spopadov.

Najprej je opisoval romunski zastopnik Popovici težki finančni položaj Romunije in pojasnjeval, da romunska plačila dolgov niso pokrita z deležem pri reparacijskih anuitetah. Pritoževal se je tudi radi tega, da Romunija ni udeležena pri nezavarovanem delu anuitet, pri organizacijskem odboru za reparacijsko banko in za železnice.

Angleškega mnenja danes stvarno ni več zastopal Snowden, temveč mirnejši trgovinski minister Graham, kar se je smatralo za zelo simptomatično. V dolgih izjavanjih je preciziral vprašanje stvarnih dobav, navajal za to mnogo števil in skušal dokazati, kako zelo je padel angleški eksport in kako je v zvezi s tem naraslo število brezposelnih. Problem eksporta je za Anglijo najvažnejše gospodarsko vprašanje. Na tleh je železna in jeklena industrija, ladjedelnice, bombažna industrija in posebno rudarstvo. Ravno nemške stvarne dobave so tega bistveno krive. Najmerodajnejše za angleško mnenje o nemških stvarnih dobavah pa je vprašanje angleškega prometa, katerega promet se je na

samo proti tistim duhovnikom, ki izrabljajo svojo oblast v politične namene. Ministri izjavljajo, da jih je obsodba sv. stolice hudo zadel in izrekajo cerkvi udanost. — Tako mister Strickland.

Zadevo proučuje stalno tudi angleška vlada in je bila že večkrat predmet interpelaciji v stari in novi zbornici. V spor med Stricklandom in Vatikanom vlada pa še ni posegla, ker uživa Malta široko avtonomijo; posebna pravna komisija proučuje, ali je na podlagi ustave dan razlog za intervencijo angleške vlade. V Vatikanu samem prevladuje mnenje, da je pobotanje med Stricklandom in cerkvenimi oblastmi izključeno; vsled tega želi Vatikan, da bi angleška vlada zahtevala Stricklandov odstop.

Angleški tisk se v spor med Vatikanom in Stricklandom ne vtika, ne briga se mnogo niti

čeno, da angleška vlada ne bo šla tako daleč, da bi prevzela nase odgovornost za fiasko konferenca.

Dogovor v Spaa mora biti izpolnjen

Pariz, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Agencija Havas poroča iz Haaga, da je britanski minister financ Snowden na današnji seji finančne komisije haške konference izjavil, da ne more soglašati z nobeno številko, ki bi ne bila v skladu s pogodbo v Spaa. Nato je dodal, da je nesprejemljivo tolmačenje francoskega ministra financ, nakar je končal svoj govor z besedami: »Nimam namena, da bi ves svoj čas prebil v Haagu, žuri se mi, da se vrnem domov.«

London, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Avstralski ministrski predsednik Bruce je izjavil, da se popolnoma strinja s postopanjem Snowdena.

Italija za Youngov načrt

Milan, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Oficiozni zunanji politik lista »Popolo d'Italia« piše: Youngov načrt se mora braniti kot z največjimi težavami priborjena postojanka na potu evropske obnove. Če stavi Anglija nove zahteve, morajo imeti Italija in male države polno pravico, zvišati svoje zahteve in staviti pridržke. Če velesila zapusti svoje tradicije in se odreče svoji visoki misli, morajo ostale države najti moč, da rešijo sebe in kolikor mogoče dolgo tudi splošno blagostanje v Evropi.

Vendar pa je Mussolinijev organ »Popolo d'Italia« proti francoskim predlogom glede ustanovitve latinskega ali kontinentalnega bloka nezaupen in smatra, da gre samo za poskus Francije za svoje prevladovanje.

»Osservatore Romano« o haški konferenci

Rim, 10. avg. (Tel. »Slov.«) »Osservatore Romano« piše danes v uvodniku o haški konferenci. Z ozirom na Briandove izjave pravi, da taka konferenca, ki vsebuje v sebi vse upanje za mir v Evropi in na vsem svetu, ne more propasti. Snowden bo moral to videti.

Angleži za brisanje dolgov in reparacij

London, 10. avg. (Tel. »Slov.«) »Daily Herald« izjavlja, da sta angleški narod in angleška vlada še vedno pripravljena, črtati vse medzavezniške dolgeve in reparacije, če na to pristanejo tudi drugi narodi. Dogodki v Haagu lahko dovedejo v Evropi in Ameriki do spoznanja, da se more doseči resnična in trajna ureditev samo s takim splošnim črtanjem dolgov.

Angleškem izredno zmanjšal. Graham je potem govoril tudi o 26% reparacijski oddaji, ki se ima po Youngovem načrtu obdržati. Anglija zahteva zase in za Francijo enak delež.

Za Francijo je odgovarjal minister Cheron na podlagi obširnega aktnega materijala. Glede stvarnih dobav izjavlja francoska vlada, da je pripravljena, dati jamstva proti oškodovanju angleške trgovine. Glede angleških tez o Youngovem načrtu se je posebno opiral na angleško-francosko diplomatsko korespondenco, na Balfourjevo noto in Churchillov memorandum. Princip te note je v Youngovem načrtu ohranjen. Anglija lahko plača svoje dolgeve Ameriki s plačili ostalih dolžnikov. Tudi razdelilni ključ iz Spaa se po francoskem mnenju v Parizu ni izpremenil. Cheron upa, da Anglija radi par milijonov nemških mark ne bo razbila konferenco.

Sedaj se je zopet oglašil Snowden, ki je jezno zavrčal Cheronovo trditev, da bi bili angleški eksperti v Parizu v zvezi in v stikih z angleško vlado. Nima veselja, ostati večno v Haagu, in zahteva odločitev o svojem predlogu. Po kratki izjavi ameriškega opazovalca Wilsona glede 10% znižanja ameriškega deleža pri stroških zasedbe je bila seja finančne komisije odgodena do ponedeljka popoldne.

za boj med Stricklandom in stranko italijanskih nacionalistov, niti za pisavo fašističnih listov. Edino »Manchester Guardian« se je oglašil in meni, da izvira gonja italijanskega tiska iz »običajne jeze, da je Malta angleška.« Neglede na Stricklandovo cerkveno politiko je iz poročil fašističnih listov, čeprav so zelo podrobna, težko dognati, s čem se je Strickland prav za prav vsej Italiji tako zameril. Bržčas bo to: Znano je, da hoče Strickland dati malteškemu narečju veljavo uradnega jezika poleg italijanske, on je mnenja, da je malteščina jezik zase, ki ga laščina ne more nadomestiti. Na sodnji in v druge urade naj pride malteščina in tudi angleščina. Še nedavno se je moral Anglež na Malto zagovarjati po tolmaču. Odtod nastop italijanske nacionalistične stranke, ki jo vodijo italijanski odvetniki.

Položaj v Haagu zelo resen

Haag, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Dozdeva se, da so ostre izjave Snowdena na današnji seji finančne komisije proti francoskemu finančnemu ministru Cheronu povzročile posledice. Razgretost je Snowdena zapeljala, da je označil Cheronova izvajanja o Balfourjevi noti za groteskna in smešna. Tolmači so bili toliko taktični, da teh besed niso prevedli v francoščino, toda prisotni člani tehničnega sosveta francoske delegacije so toliko znali angleščino, da so te besede razumeli. Popoldne so se sestali člani belgijske, italijanske, francoske in japonske delegacije. Rezultat tega sestanka je bil ta, da je voditelj belgijske delegacije Jaspars šel k angleški delegaciji in formalno zahteval, da se te besede preključijo. Med tem so se vse delegacije zavedle, da je položaj postal resen. Za danes popoldne se je določila seja šestih velesil, da se poskusi preprečiti ponovitev takega postopanja, kakor je bilo danes. Razen tega se zdi, da hočejo nekateri mobilizirati newyorški Wallstreet, ker so brzojavno pozvali Morgana in Lamonda, da bi prišla v Haag. Zdi se, da gotovi krogi upajo, da bi se posebno s pomočjo ameriških državnikov mogla uvesti pomirjevalna akcija.

Amerika v skrbeh

Newyork, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Razvoj haške konference zasledujejo v Washingtonu z največjo skrbjo. Poročila opazovalca Wilsona so ameriško vlado prepričala, da je prelom neizogiben, če angleški kabinet ne bo interveniral in Snowdena pripravil do tega, da spremeni svoje stališče. V Washingtonu so mnenja, da bi v primeru, če bi se v eni točki sprejela revizija Youngovega načrta, sploh ne bi bilo videti konca sprememb. Tudi v tem primeru se je bati, da bi končno Youngov načrt propadel in neposredna posledica bi bila najbrže ta, da bi Nemčija izjavila, da ji ni mogoče nadalje plačevati anuitete po Dawesovem načrtu. To bi imelo usodepolne posledice za evropsko gospodarstvo, ki je Ameriki bolj pri srcu, kakor politične konsekvence.

Papežev pismo češkoslov. katolikom

Praga, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Davi je dopel v Prago iz Rima praški škof D. Herbigny, ki je prinesel s seboj pismo papeža za češkoslovaške katoličane o proslavi tisočletnice sv. Vavla.

9. kolo šah. turnirja

Dr. Vidmar drugi.

Praga, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Deveto kolo šahovskega turnirja v Karlovih varih se je končalo tako-le: Bogoljubov je premagal Gilga in dr. Becker Mattisona. Remis pa so bile partije Rubinstein-Colle, Tartakower-Spielmann, Canal-Sämisch, Treybal-Niemcevič. Dr. Vidmar je kot črni premagal Thomasa. Maroczy je v igri proti Johneru dosegel že boljši položaj, pa je napačno nadaljeval igro, tako da si je Johner opomogel, in partija je bila prekinjena. Maroczyjeva zmaga še ni gotova. Partija gne. Menšikove proti Grünfeldu je bila prekinjena. Razburljiva je bila partija Capablanca-Euwe. Euwe je z mojstrsko igro dobil ugoden položaj in bi imel dobiti igro, svojega položaja pa ni dobro izkoristil, in partija je ostala po 45 potezah remis. V partiji Yates-Marshall je bil Yates že na tem, da dobi igro, vendar pa je Marshall, ki ima danes svoj god, še dosegel remis.

Stanje po devetem kolu: Spielmann 8, Vidmar 6½, Capablanca 6, Bogoljubov, Euwe, Niemcevič in Rubinstein 5½.

Falout poskusil samomor

Praga, 10. avg. (Tel. »Slov.«) Znani kapetan Falout, ki je bil obojen v ječo radi vohunstva, je poskušal samomor. Požrl je odprti žepni nož. Prepeljali so ga takoj v garnizijsko bolnico in ga operirali.

Komunisti napadli redarje

Pariz, 10. avg. Iz Berlina se poroča, da je občinstvo napadlo policijo, ko je hotela razpršiti komunistično povorko. Demonstranti so ranili tri redarje, dočim je en redar ubil enega napadalca in drugega težko ranil.

Nicholson — Ilirija 8 : 2

Dunaj, 10. avg. (Tel. »Slov.«) S turnirja na igrišču v Dornbachu se poroča: V glavni igri je premagal Nicholson ljubljansko Ilirijo z 8:2 (3:1). Ljubljancem ni bilo pridni, talentirani igralci, manjka jim pa še potrebna rutina, da bi mogli z uspehom nastopati na Dunaju proti prvorazrednim moštvom. V prvem polčasu so bili prav odporni ter je bila igra precej odprta, po odmoru pa so precej popustili. Oba ljubljanska gola je dosegla leva zveza Oman, za Dunajčane pa sta dosegla po tri gole Titsch in Weitz, dva pa Czernitz II. Gledalcev je bila 3000. Sodnik je bil Beck. — Poprej pa je Nicholson premagal še BAC. Jutri igrajo Ljubljanci v turnirju proti dunajskemu Sportklubu.

Dunajska vremenska napoved. V splošnem jasno vreme. V zapadni Avstriji manj oblačno. Na jugu in na vzhodu pa po nevihtah spremenljivo vreme.

Kaj je novega

Miha Moškerc

Ob petletnici smrti.

Pet let je minilo danes, odkar je zatisnil oči naš Miha. Ko je dr. Krek razgibal slovensko delavno ljudstvo, ko je tako na široko sejal seme pravice, je našel v Moškercu najboljšega obdelovalca na novo razoranih brazd. Brez sebičnosti, brez slave, časti in gmotnih dobrin je Miha delal, delal v stopinjah Evangelistovih. Kakor je Krek videl zdrav in močan temelj v delavstvu in mladini, tako je tudi Moškerc posvetil tema dvema nositeljima bodočnosti prav vse svoje moči. Katoliški dom, zbirališče prvih krščanskih delavcev, konzum v Zvezdi, celica našega združništva, in uredniški prostori, to so bili Moškercovi domovi. »Našo Moč« je urejeval prav do zadnjega in nekajkrat je napisal vso sam. Ne samo, da je bil najbolj intimen oseben prijatelj Krekov, bil je tudi njegov po duhu, delu, ljubezni, požrtvovalnosti, idealizmu, urednik, odbornik Jugosl. strokovne zveze, voditelj I. delavskega konzuma, govornik, agitator, politik, povsod cel mož, a tih, brez pompa in brez sovraštva. Z delavci je trpel njihovo bol in krivico, za nje je iskal pravico, tolažil in pomagal na vse kraje. In vendar je bil v vsej svoji ljubezni, smehljajoči naravi, svoji tihni naturi nepremagljiv in neupogljiv. V dobro stvar in zmago pravice je veroval, kakor je mogel verovati le edino Evangelist, kjer je pil svojo moč, svoj idealizem in svojo vero.

Delež mu je bil — kakor vsakemu nesebičnemu delavcu — odvrnanje in pozabljenje. Miha ni žel za Krekom, ampak obdeloval in še nadalje sejal. Žetev je pustil drugim. Zato smo pa prepričani, da mu je večna Pravica in Dobrota dodelila žetev, obilno in večno ob Sebi.

Slavnosti v Slov. Krajini

Vsa Slovenska Krajina je v znamenju priprav za proslavo desetletnice osvobođenja. Vse priprave se vršijo nekam spontano in vse kaže, da bo to v resnici ena izmed največjih slovenskih ljudskih proslav v letošnjem letu. 18. avgusta se bodo zlasti v Murski Soboti zbrale velike mase prekmurskega ljudstva, veliko posetnikov pa obetajo imeti tudi Čerenšovci in Dolnja Lendava istega dne popoldne. K tej domači slavnosti pa vabi ljudstvo Slovenske Krajine predvsem tudi vse brate iz »Prekac«. Najrazličnejše sodbe o Prekmurju in njega neprijaznem značaju izvirajo povečini iz popolnega nepoznanja te zemlje. Slavnosti 18. avgusta pa nudijo vsakemu najlepšo priliko, da se na lastne oči prepriča o tej Krajini in njega ljudstvu. Zato mislimo, da jih bo prav malo, ki ne bi izrabili ugodne prilike in posetili te dni Slovenske Krajine, da se skupno z domačini radujejo desete obletnice njih svobode.

Železniške zveze in posebni vlaki. Iz Ljubljane pelje posebni vlak 18. avgusta okrog treh zjutraj tako, da ima v Pragerskem zvezo z rednim vlakom, ki prihaja iz Maribora ob pol 6 in pride v M. Soboti ob 9.10. Iz G. Radgone proti Ljutomeru vozi ravnatoko posebni vlak, ki ima v Ljutomeru takojšnjo zvezo z mariborskim vlakom.

Iz Murske Sobotice odhajajo vlaki ob četrtr na tri popoldan, ob tričetrt na šest in posebni vlak ob 11 zvečer, ki ima zvezo z vsemi brzovlaki proti Mariboru in Ljubljani. Ravnatoko pelje iz Dolnje Lendave razen rednih vlakov en poseben vlak ob 11 zvečer, ki ima iste zveze z brzovlaki, ko oni iz M. Sobotice.

Informacijska pisarna glede proslave v M. Soboti se nahaja v občinski hiši, kjer se dobijo vse podrobnejše informacije. Piše se na naslov: Prof. M. Bitenc, M. Soboti občinski urad.

Prenočišča. Kdor misli ta dan prenočiti v M. Soboti, naj javi to najkasneje do 15. avgusta na gornji naslov v M. Soboti.

Spominski znaki. Odbor za proslavo je dal napraviti za to priliko posebne spomske znake, ki se prodajajo, navadni po 3 Din, pozlačeni po 10 Din. Eventuelni čisti dobiček se uporabi za socialne potrebe Slovenske Krajine.

Razstave. Za časa proslave je tudi nekoliko za Slovensko Krajino prav značilnih razstav. V M. Soboti je otvorjena obrtna in šolska razstava, v Čerenšovcih pa razstava domače obrti poljskih pridelkov in domačih jestvin.

Polovična vožnja na vseh osebnih vlakih od vseh strani države je dovoljena. Na domači postaji se kupi cela vozna karta do M. Sobotice, odnosno do Dolnje Lendave, kjer se dobijo posebne izkaznice po 10 Din. S prej kupljeno karto in to izkaznico ima potem vsak udeleženec nazaj brezplačno vožnjo.

Koledar

Nedelja (12. pobinkoštna), 11. avgusta: Suzana, devica mučenica; **jutri: ponedeljek**, 12. avgusta: Klara, devica; Hilarija, mučenica. Jutri: ob 7.01 prvi krajec, po Herschlu: spremenljivo.

Avstriji še vedno kljubujejo

Svečina pri Mariboru, 10. avgusta.

Nedavno je »Slovenec« točno poročal, kako so začele avstrijske finančne oblasti kljubovati našim dvolastnikom. Prehod in povratek naših ljudi, ki imajo zemljišča v Avstriji, je sedaj tako omejen in vezan na razne sekature, da se dvolastnik z bojaznijo povprašuje, kaj bo. Avstrijske obmeje in finančne oblasti so na črti Ernovež (Ehrenhausen) — Svečina — Sv. Jurij — Sv. Križ v zadnjem času Avstrijecem prepovedale tudi obisk slovenskih vinotočev. Slovenski vinogradniki na meji so vsa leta od prevrata sem prodali v svojih vinotočih Avstrijecem mnogo vina. Kar naenkrat pa je letos izšla prepoved obiska vinotočev na naše mozemlje. Do čim gredo naše politične, carinske in finančne oblasti in oddelki Avstrijecem pri prehodu in povratku čez mejo lepo na roko, so začeli Avstriji vračati dobro s hudim. »Slovenec« je že zadnjič opozoril na vse to naše oblasti, da ščitijo interese našega obmejnega prebivalstva, posebno naše dvosatnike. Ljudstvo si samo ne more pomagati.

Kaj pišejo izseljenci

»Bog ve, kako je na Francoskem? Eni hvalijo, drugi se pritožujejo...« (»Slovenec« št. 177 od 7. avgusta: »Na Francosko gredo.«)

Nedavno je »Slovenec« priobčil članek »Pod kakšnimi pogoji gredo na Francosko«. V tem članku so bili razloženi pogoji, pod katerimi sprejemajo francoska podjetja naše izseljence v delo. V interesu omejitve izseljevanja je, da je naše brezposelno delavstvo kar najtočneje poučeno o razmerah v tujini, zakaj marsikdo živi v napačnem mnenju, da sta n. pr. Francija in Nizozemska, kamor se zadnje čase izseljuje največ delavcev, nekaki obljubljeni deželi, kjer se cedita med in mleko... Zdrava delovna sila je najdragocenejši element, ki ustvarja eksistenčne pogoje narodu in državi. In znaten procent te sile nam danes jemlje tujina, ki se bo okoristila s slovesom slovenskega delavca in nam vrnila — kaj? Duševno in telesno izčrpane ljudi, ki bodo v kesu in spoznanju sivali sebi in domovini v breme. Ni vse zlato, kar se svetli, ne godi se našim delavcem na tujem tako sijajno, kot so morda pričakovali, preden so se odpravili na pot. V ilustracijo razmer in položaja, v katerem so danes naši izseljenci, objavljamo dvojce značilnih pisem. Prvo piše delavec iz Francije.

I.

Colombelles, 4. avgusta 1929.

Bil sem pri holandskem konzulu radi zaposlitve v Holandiji. Konzul mi je rekel, naj mu pošljem naslov, kam bi radi šli. Zvedeli smo, da sprejme nek rudnik v Limburgu na Holandskem več sto delavcev. Tukaj ne moremo ničesar prihraniti, da bi poslali našim bednim družinam v domovino. Zasluzimo slabo, komaj 22 frankov na dan. Holandija ima boljšo valuto in se tam tudi boljše zasluzi.

J. M. (Capello B., Colombelles Calvados, Francija.)

II.

Merlembach (Holandska), julija 1929.

... že zdavnaj sem se priglasi, da bi šel odtod v Francijo, pa še danes ni moja prošnja rešena. V Holandijo ti ne bi svetoval hoditi, ker se tu strašno slabo zasluzi in tudi delo je slabše, kot na Francoskem. Na Holandskem rabijo veliko delavcev zato, ker noče noben tu ostati. Obljubijo ti, da bodo dobro plačali, ko pa prideš tja, slabo plačajo...«

III.

S trdo, okorno roko na kratko slika slovenski izseljenec svoje razmere v tujini. Vendar povedo njegove besede dovolj in če bi več ne reklo, kot samo to: trd je delavec kruh, dvakrat trd, če ga reže tujina.

III.

Neki R. S. piše izseljenškemu uradu v Ljubljani med drugim sledeče:

Holnsbroeckm (Holandska), julija.

... Premogokopi morejo sprejeti zaenkrat okoli 500 rudarjev in sicer samo kopače. — Kdor hoče na Holandsko, mora znati nekaj nemščine ali nizozemščine. — Bilo bi dobro, če bi mogli pripraviti vsaj 50—100 rudarjev za transport na Holandsko. — Razmere so tu v socialnem, moralnem in verskem oziru daleč višje, kot v Franciji. — Tudi valuta je boljša, kot francoska. — Lahko rečem, da more biti Holandska v marsičem učiteljica drugim narodom. Bilo bi dobro, če bi se tudi naša država zainteresirala za tukajšnje gospodarsko življenje. — Enako bi ne bilo odveč, če bi mi nekotič poučili nizozemsko javnost o lepoti naših letovišč. Nemci in drugi narodi razumejo to vse drugače kot mi, dasi njihova letovišča niso lepša od naših. — Pred kratkim sem tu ustanovil za slovenske rudarje društvo sv. Barbare. Ali bi mogli društvo preskrbeti nekaj slovenskih knjig?...

Pisec tega pisma živi že več let na Holandskem in se je tamkajšnjim razmeram očividno docela prilagodil.

Eni hvalijo, drugi se pritožujejo...

Od žeje

poletnih dnevov trudna čaka Vas gospa, se nega Vaših volnenih ogrtačev in lahkih poletnih oblek. Lux Vam to delo olajša, tako, da ga z lahkoto izvršite tudi v najtoplejši dobi dneva V zamotku po Din. 9.- in din. 6.-

Hidrografska raziskovanja na našem Krasu

Društvo za raziskovanje jam v Ljubljani namerava v prihodnjih tednih proučevati zveze med krasnimi potoki in gornjem toku Ljubljanice. Raziskovanja se vrše na ta način, da se voda, ki izginja v požiralnikih v zemljo, barva s primernimi barvili in da se pri nižje ležečih studencih opazuje, kje priteka barvana voda na dan. Barvilo, ki ga bo društvo uporabljalo (uranin), je za človeka, živino in vodne živali popolnoma neškodljivo, nakar izrecno opozarjamo. Ugotoviti se da že v silno majhnih količinah, ker daje vodi zelo močan zelenkast sijaj (fluorescenca). Ze en gram omenjenega barvila obarva sto tisoč litrov t. j. sto kubičnih metrov vode tako močno, da se barva v debelejši plasti vode, n. pr. v daljši cevi še prav lahko spozna. Na ta proučevanja opozarjamo prebivalstvo Notranjske, t. j. v okoliših Loža, Cerknice, Planine, nadalje na robu Ljubljanskega barja od Vrhnike do Preserja. Kdor bi opazoval pojav barvane vode, se vljudno naproša, da zajame in shrani v čisti steklenici približno pol litra vode in nas o tem takoj obvesti na naslov: »Društvo za raziskovanje jam, p. a. županstvo občine Stari trg, pri Rakeku.« — Opeteku in izidu raziskovanj bomo javnost obveščali.

Ptujska gimnazija in njen Dijaški dom

Nismo se še popolnoma zavedali pomena iskrenih besedi, s katerimi je očrtal ob priliki šestdesetletnice ptujske gimnazije ravnatelj g. dr. Komljanec razvoj tega zavoda:

Ko se je začelo v bivši Avstriji ustavno življenje, je oživeło prosvetno gibanje tudi med Slovenci. Ze v letu 1864 je sklenil takratni ptujski občinski odbor ustanovitev srednje šole. Ministrstvo je ustanovitev odobrilo in v jeseni leta 1869 se je otvoril I. razred. Gimnazija je bila pred vsem potreba slovenskega prebivalstva tega obsežnega okraja, postala pa je žal tekom desetletij izrazito nemški zavod in šele svetovna vojna je vrnila gimnazijo prvotnemu namenu — potrebam Slovencev.

Šele sedaj po maturi se zavedamo, kje smo študirali in kje maturirali. V življenje poneseemo vse dobre nauke in vse dobrohotne opomine naših učiteljev, kakor so jih ponesli naši predniki: Matej Hubad, dr. Korošec, naš Ksaver Meško, dr. Matija Murko, dr. Pivko, dr. Ploj in drugi, ter želimo zavodu najlepši procvit.

In ti naš ljubi Dijaški dom, ki si nam bil poleg šolske »Satura lanx« zatočišče v vseh telesnih potrebah in težavah. Šele sedaj po odhodu čutimo, kako dobro smo bili oskrbljeni in kako dobro hrbenico ima tvoj »hišni red«, ki si se nam zdel neštokrat krut in odveč, v resnici pa si nam bil potreben in nam boš ostal vodilen tudi še v naših poznejših letih. Hrepeneli smo po prostosti, a smo jo nevede imeli. Nepozabni nam ostanejo krasni izleti med vinogradi (!), nepozabna naša Drava, naše igrišče in naš ljudski vrt. Nepozabni naši majniški izleti in naš dijaški orkester. Kako prijetno so bile naše interne prireditve, naši Miklavževi večeri, naše interne pustne zabave in naše odhodnice. Skoro neradi zapuščamo naš zavodov orkester, kjer smo preživeli tekom let naše najlepše ure. Igrali smo z navdušenjem, nikdar pa ne s tolikim zano-

som, kot ob priliki gimnazijske šestdesetletnice, ko smo zaznali za pozdravne besede Nj. Velič. kralja: »... i šaljem svoje priznanje to prosvetnom zavodu sa željom, da i u buduće sprema nove naraštaje za službu slobodnoj i ujedinjenoj domovini. — Aleksandar.« Abiturient.

Pomote

(Z borze dela.)

I.

Telefon.
»Halo! Tu tvrdka X., tovarna čevljev.«
»Tukaj borza dela.«
»Prosimo, pošljite nam, če mogoče takoj, izvežbanega ‚frezerja‘.«
»Tekom ene ure bo pri vas. Imamo ga baš na razpolago. V čakalnici sedi in si čisti nohte.«
Uro pozneje. Telefon.
»Halo! Tu tvrdka X., tovarna čevljev.«
»Tukaj borza dela.«
»Čemu se norčujete iz nas?«
»Halooo?«
»Zahtevali smo ‚frezerja‘, ki bi znal ‚frezati‘ kapice za čevlje, poskrbeli pa ste nam nekega ‚frizerja‘. Naša tovarna ni brivnica!«
»Ah! Oprostite! Bila je le pomota. Prosimo, pošljite ga nazaj!«

II.

Dopis: »Molimo, pošaljite nam dva vješta postolara. Zaradiće 10—12 Din na sat. E. W., tvornica cipela u X., južna Srbija.« — Postolar je po naše čevljar. Stolar je je mizar. Uradnik borze dela je menil, da je to vseeno in je poslal tvornici dva krepka, mišičasta stolarja, to je mizarja. Čez par dni sta priromala nazaj v Ljubljano in strašno klela na borzi dela, češ, da ju imajo gospodje za norca. Pa je bila le neprijetna pomota, kajti med »postolarjem« in »stolarjem« res ni velike razlike. Gre le za famozni »poc«, ki je nesrečnega uradnika nekoliko zmedel.

Tragična smrt

M. Soboti, 9. avgusta.

Pri nas se je odigral dogodek, ki je pretresel vso okolico. Ustrelil se je okrog 50 letni urar in mehaniker Pavel Flisar. Vsi znaki kažejo — in to je potrdil tudi zdravnik — da je izvršil obupni čin v veliki duševni zmedenosti. Umrli je najprej imel v M. Soboti delavnico in trgovino. Ker podjetje ni uspevalo, se je preselil v Gornjo Radgono in je tam nadaljeval z delom. Sreče pa tudi v Radgoni ni imel. Zšel je v denarno stisko. To ga je prisililo do tega, da se je vrnil domov k staršem. Pri očetu je iskal pomoči. Ta ga ni mogel rešiti zadrege. To je ubogega mladeniča popolnoma strlo. Obupal je nad položajem. Usodnega dne je bil zelo razburjen. Nemirno je hodil krog hiše. Naposled se je ustavil na dvorišču pri kozolcu slame. Krog šestih zjutraj je počil strel, takoj nato pa se je zaslišal klic: »mama, mama«. Ko so prihiteli ljudje na kraj nesreče, so našli nesrečnega Pavla v mlakuži krvi. Pomoči ni bilo zanj.

15. avgusta vsi na žrebanje v Donovos pri Grosupljem.

Od sonca zagorelo zdravo kožo hočete imeti? Zato nadržnite svoje telo z

NIVEA-CREME

In nato ven v naravo, zrak in sonce. Nivea-Crema pospešuje zagorelost potom solnčnih žarkov in zmanjšuje nevarnost bolečnih solnčnih opeklin. Ali suho mora biti Vaše telo. Ne smete je nikdar mokrega izpostaviti solnčnim žarkom. In zmeraj preje nadržniti. Samo Nivea-Crema vsebuje za nego kože potrebni eucerit in v tem tiči njen učinek. Doze po Din 3'-, 5'-, 10' - in 20' - TUBE iz čistega kositra po Din 9' - in 14' -.

Osebnosti

Iz železniške službe.

Premeščeni so iz ekspoziture odeljenja kontrole dohodkov G. D. Ljubljana v odeljenje kontrole G. D. Beograd: uradnik I. kategorije, 5. skupine: Počkar Lovro; uradniki II. kategorije, 1. skupine, podskupine b: Prher Martin; 2. skupine, podskupine a: Mihelčič Maks, Besek Franc, Kumar Gabrijel; 2. skupine, podskupine b: Jenčič Anton, Rejgelj Ernest; iz ekspoziture odeljenja kontrole dohodkov G. D. Maribor: uradniki II. kategorije, 1. skupine, podskupine a: Smerdu Josip, Jenčič Marcell; 1. skupine, podskupine b: Oswald Rudolf; 2. skupine, podskupine a: Franke Ernest, Holecček Josip, Černavič Jakob; 2. skupine, podskupine b: Komp Dragotin, Cian Josip, Graner Albert, De-frančeski Teodor, Lukanc Alojzij; uradniki III. kategorije, 1. skupine: Miklauc Ivan, Sinkovec Matija, Vreček Josip, Dekleva Alojzij, Namestnik Tomaž; iz ekspoziture odeljenja kontrole dohodkov G. D. k prometno-komercialnemu odeljenju direkcije Ljubljana: uradniki II. kategorije, 2. skupine, podskupine a: Seme Avgust, zvančičnik I. kategorije, 1. skupine: Morela Ferdinand; zvančičnik II. kategorije, 1. skupine: Leban Franc; iz ekspoziture odeljenja kontrole dohodkov G. D. Maribor: uradnik II. kategorije, 2. skupine, podskupine b: Kuster Ivan; uradnika III. kategorije, 1. skupine: Kaiser Franc, Perše Karel. Nadalje so premeščeni zvančičnik I. kategorije, 2. skupine: Sterk Josip, premikalni nadziralci iz Celja v Zalog; 4. skupine: Potočnik Vladimir, postajni zvančičnik iz Vrhnike v Ljubljano glav. kol.; Sodja Janko, prometni zvančičnik iz Domžal na Vrhniko; zvančičnika II. kategorije, 1. skupine: Lederhas Pavel, kretnik iz Vuhred-Marenberga v Maribor gl. kol.; 3. skupine: Huisz Ivan, kretnik, iz Hodoša v Beltince.

Nameščeni so za zvančičnike II. kategorije, 3. skupine: Lovše Alojzij, kretnik, Kresnice; Zorko Janez, vozovni zapisovalec, Maribor gl. kol.; Reš France, čuvaj proge, progovna sekcija Jesenice; Kramar Anton, skupinovodja, progovna sekcija Novo mesto; Smolej Alojzij, kretnik, Kranjska gora; Kocian Vincencij, brzojavce, Čakovec; Pšeničnik Mihael, čuvaj proge, progovna sekcija Maribor gl. proga; Dervnovšek Franc, čuvaj proge, prog. sekcija Zidani most; Kržišnik Valentin, čuvaj proge, prog. sekcija Ljubljana gor.-dol. proga; Pinter Josip, čuvaj proge, prog. sekcija Celje; Mrak Alojzij, skupinovodja, prog. sekcija Jesenice; Mikuz Franc, čuvaj proge, prog. sekcija Ljubljana gl. proga.

Preuvedrjeni so: za uradnika v I. kategoriji, 7. skupini dr. Dekleva Leon, prometno-komercialno odeljenje direkcije, dosedaj uradnik II. kategorije, 2. skupine, podskupine 4; za uradnika v III. kategoriji, 4. skupini: Lapajne Franc, strojevodja, kurilnice Jesenice, dosedaj zvančičnik I. kategorije, 2. skupine; za zvančičnika v I. kategoriji, 2. skupini: Kodolja Alojzij, nadkretnik, Ljubljana gl. kol., dosedaj zvančičnik II. kategorije, 1. skupine; za zvančičnika v II. kategoriji, 1. skupini: Markušek Ivan, čuvaj, Zidani most, dosedaj služitelj 1. skupine.

Stalnost so si pridobili: uradniki III. kategorije, 4. skupine: Martinič Leopold, prometni uradnik, Verd; Adlešič Teodor, prometni uradnik, Borovnica in Klešnik Anton, prometni uradnik, Savski Marof.

Služba je prestala: uradnik III. kategorije, 3. skupine: Meze Ivan, komercialni uradnik, Zidani most; zvančičnik I. kategorije, 3. skupine: Tom Peter, strojevodja, kurilnica Maribor in zvančičnik II. kategorije, 2. skupine: Tkalec Mihael, premikač, Čakovec.

Ostavko na službo je podal: Leder Ivan, dnevničar, Sava.

Druge vesti

★ Marija Pomačaj in dr. p. Hugo Bren. V petkovi številki »Slov. naroda« neznan dopisnik obrekuje frančiškane na Brezjah. V pojasnilo bodi povedano, da denar, ki ga razni romarji prinašajo v božjepotno cerkev Marije Pomačaj na Brezjah, ni samostanska, ampak cerkevna last. Ker cerkev ni frančiškanska, je jasno, da tega denarja sploh ne oskrbujejo frančiškani. Potnih stroškov v Ameriko p. Hugonu ni plačala ne cerkev, ne samostan, ampak njegovi prijatelji v Ameriki, ki so ga po dolgih letih zopet enkrat želeli imeti v svoji sredi. Na zlobno sumničarje glede nedolžne govorniške figure, ki jo je rabil p. Hugo na slovenskem ameriškem katoliškem shodu v Lemontu, bo že sam odgovoril, enako, kakor tudi slovenski vojaki na zlobno podtikanje glede svojega vsakoletnega shoda na Brezjah.

★ Blagoslovitev kapele na Krvavcu. Slov. planinsko društvo vabi k blagoslovitvi nove kapele na Krvavcu, ki bo 18. t. m. Začetek ob 11 dopoldne. Blagoslovil bo presvetli g. škof dr. Rožman najprej Kriško planino, potem novo kapelo, nato bo sv. maša in darovanje za novo kapelo. Po cerkveni slavnosti govori raznih zastopnikov planšarske zadrage in Slov. planinskega društva. Udeležite se redke slavnosti v obilnem številu!

★ Josipa Jurčiča rojstna hiša na Muljavi je popravljena, toda poplave in obnove pa žal še niso poplačane, kar je za slovensko javnost prav žalostno dejstvo. Da se to popravi, bo na praznik, dne 15. avgusta t. l. v rojstnem kraju na Muljavi pri Stični ob priliki blagoslovitve obnovljene rojstne hiše našega slavnega pisatelja veselica zvezana z ljudsko tombolo. Zavedno narodno občinstvo iz bližnjih in oddaljenih krajev naj bi se udeležilo te prireditve v kar največjem številu in rešilo čast spomina velikega našega Josipa Jurčiča! Prav posebno ugoden izlet je to za Ljubljance, ki imajo svoje avtomobile ali druga motorna vozila. Vsi izletniki naj si pri tej priliki ogledajo cerkev na Muljavi, ki hrani starinske umetnine prve vrste, katerim v Jugoslaviji ni para, posebno veliki oltar in stenske freske.

★ Izkaznice za polovično vožnjo v M. Soboto se dobe v Ljubljani v Prosvetni zvezi, Miklošičeva c. 5 (Akademski dom) in v Zvezi kulturnih društev, Kongresni trg 1 (kazino); v Kranju v knjižnici Ilirija; v Trzinu v trgovini Theuerschuh, v Novem mestu pri g. prof. Jarcu, Kandija 78) in na Ježici pri županstvu. Da se more pravočasno urediti vse na železnici, segajte takoj po izkaznicah. Cena izkaznice je 10 Din. Pravica do polovične vožnje velja od 16. do 20. avgusta na vseh rednih vlakih do M. Sobote odtodno Dol. Lendave in nazaj. Na odtodni postaji se kupi cela vozovnica, ki mora biti zhidogana z mokrim postajnim žigom, ta vozovnica velja skupno z izkaznico za brezplačno vožnjo nazaj.

★ Folkloristi! Motive iz vseh področij narodnega življenja, kakor jih je mogoče le redko kje še dobiti, boste lahko v bogati izbiri videli v slavnostnem sprevodu ob priliki proslave desetletnice osvobodjenja Slovenske krajine v M. Soboti. Če bi ne bilo ničesar drugega kot to, bi se že izplačalo priti pogledat v M. Soboto ozir v Dol. Lendavo 18. t. m. Prinesite s seboj fotografske aparate! Nekaj specijelnega pa obeta biti še prav posebno ljudska razstava v Črensovcih na domu g. Klekla. Naj bi se kdo pozanimal, morda etnografski muzej v Ljubljani ali pa Zgodovinsko društvo v Mariboru, da se obranijo predmeti na tej razstavi. Najbolje bi seveda bilo, ako bi se v Soboti sami osvoval posebni odbor, ki naj bi poskrbel, da se v centru Slovenske krajine same pripravi vse potrebno za ustanovitev posebne muzejskega društva, čigar naloga naj bi bila zbrati vse, kar je kakorkoli pomembno iz življenja Slovenske krajine.

★ Romanje na sv. Višarje pod vodstvom Pevske zveze bo 17. in 18. avgusta. Odhod iz Ljubljane v soboto 17. avgusta zjutraj ob 8. Prihod v Ljubljano 18. avgusta okrog 6. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah ljubljanske direkcije. Vlak ostane od Ljubljane do državne vjele na vsaki postaji: Gorenjski kolodvor 8.15, Št. Vid-Višarje 8.32, Medno 8.37, Medvode 8.43, Gore-

nja vas-Reteče 8.51, Školja Loka 8.58, Žabnica 9.04, Kranj 9.30, Sv. Jošt 9.36, Podnart 9.47, Otoče 9.53, Radovljica 10.05, Lesce 10.12, Zirovnica 10.23, Javornik 10.32, Jesenice 11, Hrušica 11.06, Dovje-Mojstrana 11.16, Gozd 11.32, Kranjska gora 12.20. — Ponovno opozarjamo, da to velja samo za one romarje, ki imajo izkaznice Pevske zveze v Ljubljani za 17. in 18. avg. Vsakdo naj kupi na vstopni postaji karto Kranjska gora državna meja. Prosi naj za mokri žig za karto in izkaznico. Ta karta velja namreč tudi po železnici nazaj. Polovična vožnja je dovoljena za vse proge in za vse vlake rason Orient-expressa v prodorju ljubljanske in mariborske oblasti. Romarji ne smejo pod nobenim pojmem prekiniti vožnje, bodisi da bodo obiskali Bled ali Brezje.

★ Sprejem v bolnico za ženske bolezni v Ljubljani. Zaradi popraviljanja in snajenja poslopja se od 12. avgusta t. l. naprej do preklica sprejemajo v to bolnico samo najnujnejši porodniški in ginekološki slučajii. Opozarjajo se na to gospodje zdravniki in ostalo občinstvo.

★ Zabranjen inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje zadeve je prepovedano uvažati v našo državo in razširati v njej list »Surnas«, ki izhaja v ukrajinskem jeziku v Berlinu in knjiško »La question Croate devan l'opinion publique Europeens«, ki je izšla v inozemstvu v francoskem jeziku, ker pišeta zoper koristi naše države.

★ Ob priliki proslav v Slovenski krajini, dne 18. avgusta v nedeljo popoldne, torej, ko so oficijelne slavnosti že nekako končane, priredi ljubotemsko orlovsko okrožje, v katerem so veljani tudi vsa domača društva Slovenske krajine, javni telovadni nastop v Saparijevem parku v Murski Soboti. Društva v Slovenski krajini vabijo ob tej priliki vsa bratska društva prek Mure, da se te prireditve v čim večjem številu udeležijo. Zarprohena je tudi praška vrsta, da nastopi s posebnimi točkami na orodju.

★ Veliko razburjenje vlada med železniškimi invalidi v Sloveniji, ki se jim že itak piče in še neurejene nezgodne rente od strani železniške direkcije v Zagrebu tako nereditno nakazujejo, katerih za mesec avgust še do danes 11. avgusta niso prejeli. Nužno je potrebno, da železniške invalide v Sloveniji dodelijo železniški direkciji v Ljubljani. Društvo železniških upokojencev je tozadevno na vseh merodajnih mestih podzvelo potrebne korake. — Društvo železniških upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.

★ Razpis služb. Oblastna samouprava mariborske oblasti sprejme takoj v začasno službo dva inženjera-arhitekta za dobo dveh let proti mesečnemu honorarju, ki bi se določil po dogovoru. Prosilci za ta mesta morajo dokazati, da so strokovno popolnoma usposobljeni in morajo priložiti priložiti kratek curriculum vitae. Istočasno se odda mesto stavbnega tehnika-risarja, ki mora poleg strokovne usposobljenosti dokazati, da ima najmanj tri leta prakse. Prošnji za ta mesta je vložiti najkasneje do 31. avgusta 1929 pri komisarju oblastne samouprave v Mariboru.

★ Proslava v Slovenski Krajini. Odbor za proslavo 10 letnice osvobodjenja Slovenske Krajine je razposlal po Sloveniji posebne plakate z vabilom na udeležbo slavnostnih dni. Prosimo vse tiste občine, katere so te plakate prejele, da jih na vidnih mestih razobesijo, za kar se njim odbor že vnaprej prav srčno zahvaljuje.

★ Avtobus zveza med Karlovcem in Plitvičkimi jezeri. Med Slovenci jih je malo, ki sploh poznajo jezero Plitvičkimi jezer, še manj onih, ki so ta jezera obiskali, a gotovo ni nikogar, ki bi vedel, da obstoji s tem krajem tako lepa zveza. Avtobus odhaja iz Karlovca vsak dan ob 5 zjutraj, vrača pa se iz Plitvice ob 5 popoldne. Vožnja tja in nazaj stane 100 Din.

★ Strašen umor 80letne starke. Blizu Vin-kovcev v Slavoniji stoji vas Černa. Prebivalci so kmetje, ki so ob tem času večinoma na polju. Tako je tudi Franjo Zaharevič s svojo ženo odšel na polje ter pustil doma edino svojo 80letno mater. Ko sta se pozno popoldne moč in žena vrnila s polja, sta našla starko v hiši zadavljeno. Ženica je ležala zvezana na postelji ter je bila pokrita z blazinami. Po sobi je bilo vse razdejano in razmetano. Morilec je odnesel tudi 20.000 Din gotovine ter 11 velikih in 24 malih zlatnikov.

★ Nevarno spanje železniškega čuvaja. Blizu Siska živi železniški čuvaj Mijo Likič, ki mu je bila poverjena služba na progi med Dubico in Zivajem. Tamkaj je imel ponoči stražiti nek most

Röntgenolog

Dr. Josip Hebein

ordinarij Radiološkega instituta Splošne bolnice v Ljubljani

ordinira

v sanatoriju Leonišče

redno od 2. — 4. ure.

O. Bilan:

Rodilo se nam je dete...

Nekega dne sem dobil dopisnico sledeče vsebine:

>Dragi brat! Včeraj se nam je rodilo dete. Pridi, da ga vidiš. Navdušilo te bo!...< Dopisnico je pisala moja sestra. Zivela je v majhnem mestu, oddaljenem štiri ure od prestolnice.

Odpotoval sem v nedeljo dopoldan. Vozil sem se štiri polne ure. Štiri ure skozi gozdove in livade, mimo hiš z rdečimi strehami. Dospel sem popoldan in odhitel takoj v hišo sestre, misleč:

>Gotovo mi da kaj, da pojem.< Bli sem namreč lačen.

Ko sem odprl vrata v predsobo, mi je prišel nekdo nasproti na konci prstov in s kazalcem na ustnicah:

>Pst, pst... pst! Otrok spi!<

V otroški sobi sem našel gručo ljudi. Sedeli so okrog mize in majhne nove otroške postelje. Niso se gibali, ničesar niso govorili, samo spogledavali so se z nekakimi blaženimi pogledi. Tu so bili zbrani bodoči očetje in matere, sedanji očetje in matere, babice, dedi, ujeti in strine in vsa ostala rodbina. Moj prihod je izzval pri njih nekaj kakor strah. Vsi so z bojaznijo pogledavali v otroka, ki je ležal povit v zibelki. Povili so ga tako, da se nič drugega ni moglo videti, kakor majhen nežen, rožnat obrašček.

Sele, ko sem z opreznim, lahkim korakom stopil v sobo, so vsi naenkrat, kakor na nekakšno povelje, zasikali:

>Psssst!<...<

Zavoječek v zibelki se zgane in začne jokati...

>O, o, o, o, je, o, je... vzbudil je otroka,< reče ena izmed tet. >Siromaček. O-n-o-n-o... O-n-o-n-o... Ne jokaj, ljubček, vse bo zopet dobro, sladček mali, mali!...<

Nagne se nad zavoječek in se trudi, da na obrazu pokaže čim bolj ljubezniv smehljaj.

A oni drugi? Tudi oni niso hoteli zaostajati. Vsi so se nagnili nad zavoječek in vsak je izgovarjal neko ljubeznivo besedo:

>Ti-ti-ti-ti-ti, ga-ga-ga,< cvrči neka druga izmed tet. A zopet druga: >Blum-blum-blum-blum.<

Oh, da bi videli, kako je to strašno in smešno. Iz zavoječka gledata dve prestrašeni, okrogli očesi. Očesci gledata v tisti goščo gozd ljubeznivih obrazov, ki se pregibljejo. — otrok se je najbrže prestrašil in je začel obupno kričati.

Ubožček otrok! Dokler si še tako majhen, dokler ti ni razen mleka, plenice in zraka nič drugega potrebno, se vsi brigajo za tebe in se ne morejo odtrgati od te dražestne igrarke. Ko dorasteš in ti bo pomoč v resnici potrebna, ne najdeš nikogar. Vrata bodo povsod zaprta s poročilom, da ni nikogar doma.

Evo, tako sem jaz premišljeval.

Stojim v kotu, a želodec se mi oglašja. Lačen sem in mislim, kako naj dobim dober obed. Ali kaj sem jaz proti otroku? Nič. Popolnoma nič. Dolgočasen vsiljivec, za katerega se nihče ne zmeni.

Izrinili so me iz otroške sobe; tam ne sme biti sedaj nikdo. Samo mati in babica. A vse druge so se vsede okrog mize, pijejo

kavo in razgovarjajo... o otroku!

>Hvala Bogu, da je deklica. (Ako bi se slučajno rodil moški: >Hvala Bogu, da je fantek.<)

>Jaz sem takoj govorila, da bo dekletce.<

>Tudi jaz. Tudi jaz sem vedno govorila, kaj se ne spominjaš?

>Kako je močna!<

>In vendar tako nežna!<

>Ima plave oči; vendar se to lahko še spremenil!<

>Nos ima dedov. Često dedov nos. Ko otroka pogledaš, takoj vidiš, da ima dedov nos!<

>A smeje se pa kakor ujna!<

>Nebeški Bog, kako je sladka!<

>Rada me ima, vidim, da me ima rada, še roko bi mi dala.<

>Tudi meni!<

>He-he... Če jo vzameš ti, se vedno nekaj dogodi...<

>Oh, ta otrok je tako pameten! In taaaako sladak!<

>Upamo, da se nameri na dobrega moža.<

>In to samo na uradnika! Radi pokojnine!<

>Naravno! Ako on umrje poprej, bo imela vsaj neko korist.<

>Da, da, to je pravilno...<

V očeh se mi je vrtilo in temnelo. Nisem mogel več poslušati. Zapustil sem svoj kot in počasi, poleg stene, se splazil ven. Odšel sem. Niti poslovil se nisem. Sicer pa, nihče tega ni videl, niti opazil.

Zbežal sem po stopnicah doli, na zrak, na svobodo, kjer ni tet in novorojencev. Pred

Katehetski dan!

Slovenski katehetje

se bodo zbrali v torek 27. avgusta t. l. na celokupno zborovanje v Ljubljani. Začetek ob 9 v zbornici »Jugoslovan. tiskarne«.

Spored:

- 1. Uvodno poročilo. (Prof. dr. Gr. Pečjak.)
2. Referat tajnikov.
3. Predavanje prof. J. Bogoviča, tajnika lavantinskega kateh. društva: »Psihoanaliza in verskonravna vzgoja.«
4. Predavanje prof. dr. J. Demšarja: »Sedanje stanje katehetskega gibanja.«
5. Poročilo in razgovor o definitivni obliki Novega katekizma. (Vodi dr. Pečjak.)

Popoldansko zborovanje.

Zbirališče v Lichtenurnovem zavodu. (Začetek ob 14.30.)

- 6. Kateheza o delu. (»Novi katekizem« vpr. 262—264.) Katehizuje Fr. Koretič, stolni vikar in katehet v Lichtenurnovem zavodu.
7. Občni zbor ljubljanskega kateh. društva.

in del železniške proge. Ker je čez dan opravljal druga dela na polju, je bil zvečer truden ter se je za čas vsedel poleg železniške tračnice in tamkaj zaspal. Pridrvel je brzovlak, katerega drdranje in šum je Likiča prebudilo. V hitrici in napol v spanju se je dvignil, v tem pa je bil brzovlak že pri njem. Lokomotiva ga je oplazila po glavi, da se je koj nezavesten zgrudil ob progi. Čez dolgo časa so ga v takšnem stanju našli ter ga na nosilnici prenesli v bolnico.

★ V pijanosti zažgal mlin. Nikola Mandič iz Račiča pri Bihaču živi v sovrastvu s svojim sosedom Lekičem. Gre radi neke zemlje. Te dni se je Mandič napotil na sejem, kjer se je seveda za zaključek tudi zalil z žganjem. Tako natreskan se je vračal domov, spotoma pa se je hipoma spomnil tiste zemlje, radi katere se s sosedom gledata navzkriž. V pijanosti mu je brz dozorela zlobna misel. Z ladjo se je prepeljal čez reko, kjer je stal sosedov mlin. Tisti čas je bil mlin brez vsakega človeka in Mandič ga je brez pomisleka zažgal. Nato se je skrivoma splazil domov. Vsa vas je že spala in ogenj so opazili šele, ko je pokončal ves mlin.

★ Strojvodja padel z lokomotive. Ko je strojevodja Andrija Antal vozil svoj vlak proti Novemu Sadu, se je med vožnjo nagnil iz lokomotive. Pri tem je padel s stroja ter nezavesten obležal. Pri padcu je dobil nevarne poškodbe ter je malo verjetno, da bi ostal pri življenju.

★ Tatove podil — sebe ubil. Je pač imel smolo. Na njegov vrt so prišli tatovi ter mu začeli krasti slive in druge pridelke. Gospodar Mladen Vrbljan je seveda pograbil svojo lovsko puško ter skočil z njo na vrt in za tatovi. Med zasledovanjem pa se mu je puška nerodno obrnila ter mu je strel iz lastne puške prede! Zelodec. Vrbljana so sicer prepeljali v bolnico, toda tamkaj je podlegel ranam.

★ Vlaka trčila. Iz Velikega Bečkereka poročajo, da sta tamkaj trčila potniški vlak iz Pančeva in tovorniški vlak iz Velikega Bečkereka. Obe lokomotivi sta močno poškodovani, smrtnih žrtev ni. Nekaj potnikov je lažje ranjenih. Trčenje je bilo lažjega značaja, ker je strojevodja osebnega vlaka zadnji trenutek opazil, da mu nasproti vozi tovorni vlak, pa je začel zmanjševati brzino svojega vlaka. Le njegovi prisotnosti duha se je tedaj zahvaliti, da nesreča ni bila hušja. Krivda leži na dežurnem uradniku.

★ Vlak povozil avtomobil. V bližini Pečuha se je vlak zaletel v avtomobil ter je bilo pri tej priliki pet ranjenih, štiri osebe v avtomobilu pa so bile na mestu mrtve.

★ Kako najprej in najbolje spoznamo otrokov notranji svet? To nam pove knjiga »Mati vzgojiteljica« v svojem I. poglavju. Matere, vzgojiteljice, naročite si knjigo pri Upravi »Vi-

★ Naval krvi, srčna tesnoba, zasopljnost, plašljivost, živčna razdražljivost, otožnost, migrena, pomanjkanje spanja se morejo s »Franz-Josef«-grenčico kmalu odpraviti. Znanstvene ugotovitve potrjujejo, da se »Franz-Josef«-voda uporablja z najboljšim uspehom pri najrazličnejših okoliščinah zaprtja. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

odhodom vlaka sem imel še dovolj časa, da pogoltnem dva para hrenovk.

Po treh tednih sem sprejel drugo dopisnico:

>Dragi brat! Ne spominjam se, ali sem ti že pisala, da se nam je rodilo dete? Ako Ti nisem javila, oprost, pozabila sem radi prevelike sreče. Pridi, da ga vidiš. Prepričana sem, da boš navdušen! Mi smo vsi znoreli od sreče in zadovoljnosti...<

Dopisnico je zopet pisala moja sestra.

Zvedel sem, da so se vsi sorodniki zgrazali in da se zelo srde na me, zakaj nisem prišel pogledat sestrinega otroka. Sporotali so mi, da je zares skrajna — brezobzirnost...<

(L. V.)

Vezati pakete z motorizom Grosuplje = biti zadovoljen!

Kino Ljubljanski dvor Monumentalni vefilim Kraljica sužnjev Po znanem romanu. V glavni vlogi Marija Corda Ob 3., 1/2 5., 6., 1/2 8 in 9. uri

gredic, Ljubljana, Ljudski dom. Knjiga stane Din 16.

★ Ključ za esperanto (slovnica in slovarček) je izšel. Uporabljeni so morajo za perfektno esperantist, začetnik kakor tudi neesperantist. Zaradi nizke cene si ga more nabaviti vsakdo. Naroča se pri »Klubu esperantistov v Ljubljani« — Narodna kavarna. Cena 3 Din. Po pošti posamezni komad v znamkah po 3,25 Din. Knjižarne 25% popusta.

★ Ideal vsake gospodinjice je hitro in uspešno pranje. Zato pere dosledno z milom »Gazela«. Glej oglas!

★ Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru. (Odobren od ministrstva trgovine in industrije v Beogradu.) Lastni internat, letni izpiti in izprijevala pod državnim nadzorom. Prospekti in upisovanje v trgovini Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7. Natančneje v inseratnem delu.

★ V nedeljo popoldne vsi v Zgornjo Šiško po bob in na gasilsko veselico.

★ Zrebanje loterije »Zupanove jame« bo 15. tega meseca. Čisti dobiček je namenjen za elektrifikacijo jame. — Kupujte srečke.

★ Kdor še ni plačal srečk »Zupanove jame« naj takoj nakaže, ker zrebanje bo 15. avgusta.

Preko dolenskih vinskih goric

Imel sem opravke v tem delu Dolenjske in sem se bil namenil malo natančneje ogledati »ta zapuščen kot Slovenije«, kakor ga je imenoval moj prijatelj, ki se tam ubija že skozi 10 let. Zeleznice ne pogrešajo več tako živo, ker avtomobili vozijo na progi Novo mesto—Brezice—Krkovo prav pridno. Prav prijetno sem se oddahnil v Šmarjskih toplicah in si privoščil prijetno kopal zvečer in zjutraj. Res prijeten kotiček za odidih in pomirjenje napetih živcev! — Lepi so kraji: Skočjan, Bučka, Raka, Leskovce. Sadno dreve, ki ga je vse polno tod okrog: češnje, jabolane, je letos izredno bogato založeno. Samo, da bi šlo v denar — tega pa tod silno manjka, tako so mi vsepovsod tožili. Lanski vinski pridelek, kar je pač tukaj poglaviti dohodek, je namreč večinoma še v hramih. Prepričan sem se sam, da je temu res tako. Reči pa moram, da sem si mogel privoščiti prav dobrega »dolenjskega«. V gostilnah seveda en liter po 12 Din. Moj prijatelj mi je zagotovil, da ga precej preskrbi par vagonov po 4—5 Din za liter, ampak pristno, fino dolenjsko vino. Kislico imajo vinogradniki, ki so lani prezgodaj trgali.

Tudi letos trta dobro obeta. Splošno pa vinogradniki obupavajo. Zapazil sem, da se bolj pridno oprijemajo sadjarstva. V Leskovcu je oblastni odbor napravil veliko trtnico. Na Raki sem videl na župnijskem svetu poleg ceste lepo urejeno drevesnico s 3000 drevesci prav izbranih sort: kanadsko reneta, voščenska, ki se v teh krajih prav dobro ponaša. Ondotni župnik, ki drevesnico sam oskrbuje, je izjavil, da bo to svojo drevesnico še razširil. On je že spomladal en vinograd zasadil z mladimi drevesci, katere pa je neznano naveden sadjar »čez noč presadil neznano kam. Grdobija in hudobijak! Pa to mu ne vname korajže. Ko bo enkrat zadosti tega blaga, ga ne bo treba iskati ponoči z nevarnostjo. So pa res nepridipravi, ki drevesca uničujejo, pravi rokovnjači.

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imajo drevi: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

○ Za rajnim Mihaelom Moškercem bo ob peti obletnici njegove smrti vs. maša v cerkvi Marijinega oznanenja pri oo. frančiškanih in sicer v ponedeljek ob 7 zjutraj.

○ II. kolonija mestne občine ljubljanske v Velesovem se vrne v sredo, dne 14. avgusta ob 12 v Ljubljano. Starši se pozivljajo, da jih pričakujejo ob 12 pred Mestnim domom.

○ Odvetnik dr. Josip Jerič je se preselil v Dalmatinovo ul. št. 3, prvo nadstropje.

○ Sobotni živilski trg je bil izredno živahen in dobro založen z vsem. Za semeniščem dve dolgi vrsti okoliških prodajalk s košarami jagod, malin, gob, sliv itd. Borovnice so bile po 2 Din, gobe, lepi jučki po 6 Din, merica, maline po 1,50—2 Din. Z Rašice so kmetice prinesle »spingole«, kakor pravijo posebni vrsti rumenih sliv; prodajale so jih po 3,50 Din. Zelo lep, vreden sadež. Za Jugoslovansko knjigarno pa so se zadnje tedne udomačili bosanski prodajalci sliv, hrušk in jabolok. Delajo občutno konkurenco domačim prodajalcem. Bosanske slive nudijo po 5, po 6 Din, hruške po 5 Din. Grozde (belo) so pripeljali iz Novega Sada. Prodajali so ga po 12 Din. Pojavile so se tudi lepe domače hruške, zlahkaj sadeži. Zlasti iz Dravljaj so jih prinesli dovolj na trg, ter jih prodajali po 5 Din. Na trg so prišle prve zeljate glave, po 2 Din je njih cena. Kumare po 0,50 kos, lep pridelek. Iz okolice Škofje Loke so jih pripeljali več voz, prodajali so jih kar v žakljih. Po 20 Din cel žakelj. Nekaj žakljev jih je šlo v Mojstrano, Kranjsko goro. Jaje je bilo na trgu dovolj, perutnine tudi. Cena jaje je bila med 1,25—1,50, pa tudi pod to ceno, kakor pač roba. Cene jaje se na trgu sploh najbolj spreminjajo ter vpliva množina in kvaliteta dovoza na trg prav močno na njih cene.

○ Boj na mitnici. Same zanimive reči obsega danes policijska torba. Tam ob Cesti na Kodeljevo je mestna mitniška čuvajnica, kjer je snoči opravljala nočno službo mitniški paznik Vavpotič Gregor. Bilo je ob 21.15, ko sta proti čuvajnici priropotala dva kmečka vozčka. Bila sta dva okoliška posestnika, ki sta vsak s svojim enovprežnim vozčkom in s prazno »lajto« hitela v mesto po gnojnico. Ker pa imajo mestni mitničarji od magistrata nalogo, da ne smejo nikogar pustiti v mesto po gnojnico, dokler ni ura deset, je paznik Vavpotič dal voznikoma znak, naj počakata. Tedaj pa je prvi voznik švrgnil z bičem po konju in zdiral mimo čuvajnice. Prav takisto je hotel napraviti drugi voznik, Ambrož France. Je že udaril z bičem po konju. Vavpotič je tedaj skočil k vozčkom ob desno stran ter se prijel za »lajto« v nameri, da bi takoj prišel do voznika in do vavjeti ter ustavil konja. Voznik pa je tedaj še bolj zapodil in paznik Vavpotič je padel

Štediti z pleničkami?

„Ne tega mi pač ni treba več“ povdarja gospa Mica. „Dobro negovano dete, kakor je moja Majdica, dobiva vedno sveže perilo, za katero skrbi brez truda le

Ker je bilo izredno vroče, sem si želel žejo ugasiti s čašo piva. Pa se oglasi moj prijatelj: »Kaj, ječmenovo vodo boš pil? Pa pri nas, pri tej zdravi, izborni dolenjski kapljici. Vinogradniki pljujejo sami sebi v skledo in tudi oni žal segajo po tej brozgi. Pomisli! En liter tega fabrikata 12 Din. Vina pa po 5 Din gostilničarji ne marajo. In vi v nevinskih krajih vse vrste panč drago plačujete. Boljše bo, ko vinograde spremenimo v sadovnjake in izgine seveda tri četrtine gostilenc.« — »Zakaj si pa potemtakem zasadil nov vinograd?« — »Poglej starega, več kot polovica trt že manjka. V 10 letih bo gmajna, ako ne bo sadovnjak. Saj mašno vino moramo doma pridelati. Gori po vaših krajih mašujete po mojem mnenju s fabrikatom. Tudi naši vinogradniki znajo pančati, zato smo pa prišli ob kredit.«

Prideva do pokopališča. Prijatelj pristavi: »Glej, tu leži žena, ki jo je v nedeljo zvečer mož ubil s sekuro.« Zalostna poteza dolenjskih vinogradnih krajev? »Pa nisi nič poročal o tem v časopisju?« »Nimam navade in načelno ne trobim takih žalostnih dogodkov v svet, ker smo itak že dovolj razupiti po svetu.« Kaj prijetno mi je bilo v senci bogato obloženega sadnega drevja ob vnožju bujnih vinskih goric. Pa moral sem pohiteti. In mahnil sem jo preko Leskovca. Tu sem imel skomine, da bi tudi jaz vsaj nekoliko mogel biti prevzet slavlja srebrnega mašniškega jubileja g. dekana, a si skoraj nisem upal blizu. Gozdovih mlajev in druga okrasitev so me opozorile, da nimam svatovske obleke, zato naj si nikar ne vzbujam skomin biti sprejet v onem prijaznem gradcu, ki je udobno bivališče leskovskega g. dekana. Iz daljave si pa upam g. dekano zaklicati: Ad multos annos! — Se bi kaj povedal iz tega svojega poleta po vinskih goricah — pa bodi za enkrat! Zakličem pa: trgovci, gostilničarji, pohitite v te kraje in kupujte to pristno dolenjsko kapljico in s tem tudi pomagajte tamošnjemu dobremu ljudstvu iz revščine!

nahrbtnik, ki ga je bil že prej prinesel s seboj k hiši. Ko je sosed videl, da je ciganeček s polnim nahrbtnikom skočil s podstrešja, je bil prepričan, da je gori v podstrežju pokradel v nahrbtniku nabasane stvari. Začel je tedaj vpiti nad ljudmi na polju, naj bežečega cigana prestežejo in vlove z nahrbtnikom vred. Ljudem pa se lov ni posrečil, zakaj cigan je bil urno pobiral, kar se je dalo, skakal je kar čez dva, čez tri razore, še ozrl se ni nazaj. V bližini stanuje tudi orožniški narednik Ahlin Franc. Ko je ta zagledal dirjati mladega cigana čez njive in travnike, je brž skočil na kolo in se pognal za ciganom v lov. Kolo pa mu seveda ni dosti pomagalo, marveč ga je preje oviralo pri zasledovanju. Medtem, ko se je orožnik moral držati potov in steza, je je cigan ubiral kar počez... Ko je pa bežeči ciganeček videl, da mu polni nahrbtnik dela preveliko napoto in da ga celo močno ovira pri begu, ga je enostavno odvrnil v razor. Orožnik je tedaj opustil zasledovanje ter je pobral le proč vrženi nahrbtnik. Ciganeček je nato zbežal čez gorovsko železnico proti Klečam. V nahrbtniku je orožnik našel tri metre blaga za žensko obleko, eno obleko za dečke, dva bela prevlečka za zglavnike in en prt za na steno. Teh stvari pa mladi tat ni ukradel na Zupančevem podstrežju, ker tamkaj nič ne pogrešajo. Stvari je moral prinesiti že s seboj in jih ukrasti je nekje drugje. Tatinski dečko je znan in bo že prišel pravici v roke. Je menda od znane ciganske družine, ki večkrat tabori okrog Kosez in Rožnika, enkrat so bili celo že pri Zupanču ter so morale biti tedaj mlademu tatinskemu ciganečku razmere pri Zupanču znane. Vendar se mu je njegov tatinski sprehod ponesrečil, ker je bil pravočasno prepepen.

○ Kemično snaženje oblek — Šimenc, Koldvorska ulica 8.

Zobozdravnik med. univ. Dr. Lojz Kraljger

specialist za zobne in ustne bolezni
sprejema od 9.—12 in od 3.—6. ure
Ljubljana, Krekov trg 10

Maribor

PETINDVAJSETLETNICA STOLNEGA ŽUPNIKA FRANCA MORAVEC

Maribor, 10. avgusta.

Stolni župnik, kanonik in dekan m. gosp. Fran Moravec obhaja 16. avgusta 25letnico svojega plodnosa delovanja kot župnik stolne in mestne župnije Sv. Janeza Krstnika v Mariboru.

Gospod Moravec je bil rojen kot sin odlične slovenske kmetске družine pri Veliki Nedelji dne 7. avgusta 1864. V mašnika je bil posvečen dne 16. julija 1888. Kaplanoval je pri Sv. Tomažu pri Ormožu od 11. julija 1889 do 31. avgusta 1890, pri Mali Nedelji od 1. septembra 1890 do 5. aprila 1892, kot I. kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni od 6. aprila 1892 do 30. aprila 1896 kot mestni kaplan v Ptujju od 1. maja 1896 do 30. aprila 1898, kot vikar istotam od 1. maja 1898 do 31. decembra 1902, ko je postal župnik pri Sv. Lovrencu na Pohorju, kjer je ostal do 15. avgusta 1904. Dne 16. avgusta 1904 je prevzel stolno in mestno župnijo v Mariboru, kjer deluje vzorno in v blagor ljudstva že celih 25 let. Dne 6. septembra 1904 je postal knezoškofijski konzistorijalni svetovalec. G. kanonik Moravec je tudi član škofijske cerkvene sodišča (Judices prosynodales), prošnodalni eksaminator za župnijske izpite in raznih drugih odborov in komisij. Aktivno in požrtvovalno deluje g. stolni župnik celih 25 let v Mariboru pri mnogih cerkvenih, kulturnih in dobrodelnih društvih kot predsednik in odbornik. Dolga leta je bil g. Moravec duša Društva vednega češčenja. Velika je tudi njegova skrb za šolstvo. Kot katehet je bil povsod, kjer je deloval, silno priljubljen pri šolski deci in starših. Bil je v Mariboru član mestnega in prej štajerskega deželnega šolskega sveta. Po vsej lavantinski škofiji je g. kanonik Moravec znan kot izborni pridigar in govornik ob pogrebnih in drugih slovesnostih. Žal, da ga je pred letom bolezen skratila ta vzvišeni njegov poklic. Posebno skrb je imel tudi za opešanje stolne cerkve. Njemu se ima Maribor zahvaliti, da ima stolna cerkev tako lepe zvonove z lepo ureditvijo in mogočnimi glasovi. Popraviti je dal daleč na okoličini znano in vidno kapelico na Kalvariji in izvršil je mnogo del, ki vsa pričajo o njegovi izredni podjetnosti in delavnosti. Po preobratu se je povečala tudi njegova dekanija, ko se je priključila tudi župnija Sv. Duha na Ostrem vrhu k mariborski dekaniji. Slavljencu, ki je ena najbolj priljubljenih osebnosti v Mariboru, pliče »Slovenec«: Dal Bog obilo zdravja!

○ Za asistenta na notranjem oddelku mariborske splošne bolnice je imenovan dr. Lutman, na oddelku za očesne, ušesne in vratne bolezni pa dr. Jela Zeleznikova.

○ Pevsko društvo »Maribor«. Pevska vaja v terek 13. in petek 16. avgusta ob pol 8 zvečer. Dne 18. avgusta izlet vseh članov in članic v Jarrenino.

○ Kaj je s pešpotjo na desni strani Drave? Kakor znano, je mestna občina storila vse korake, da bi moglo magdalensko Olepševalno društvo zgraditi pešpot (promenadno) na desnem bregu Drave. Sklep je bil, da se začne z deli že v letošnjem poletju. Dobro bi bilo, da Olepševalno društvo javnosti pojasni, zakaj se še ne začne z deli.

○ Godbeno društvo »Drava« priredi danes izlet k Sv. Lovrencu na Pohorju, kjer bo igrala dopoldne na trgu.

○ Tujski promet v Mariboru. V mesecu juliju je bilo v hotelih in drugih prenočiščih prijav-

ljenih 2043 tujecev, in sicer 1588 Jugoslovancev in 455 inozemcev. Med inozemci jih je prišlo v Maribor največ z Dunaja, Gradaca ter iz Nemčije.

○ Delovanje borze dela v Mariboru v mesecu juliju 1929. Pri tej borzi dela je bilo v mesecu juliju prijavljenih 10 uradnikov, 3 uradnice, 288 kvalificiranih delavcev in 28 delavk, 162 nekvalificiranih delavcev in 234 delavk. Službenih mest je bilo prostih za 156 kvalificiranih in 291 nekvalificiranih delavcev in delavk; delo je dobilo 128 kvalificiranih delavcev in delavk, 64 nekvalificiranih delavcev in 144 delavk. V teku meseca je oddadilo 434 oseb, v evidenci jih je pa še ostalo 746. — Pomoč so dobili: 2 osebi 260 Din v gotovini, 2 osebi 160 Din za potne stroške, 189 osebam pa so se izdali vozni listki s 50 odst. popusta v znesku od 9588 Din.

○ Zahvala. Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev skupina Maribor, se prav pristočno zahvaljuje vsem gospodom tovarnarjem, trgovcem in denarnim zavodom, kateri so nas tako lepo obdarili in pripomogli k našemu lepemu uspehu dobrodelne tombole, katere se je vršila 4. avgusta. Zahvaljujemo se prav pristočno še našemu časopisju, katero nas je prav pridno brezplačno podpiralo v agitaciji. Našemu cenjenemu občinstvu pa posebna hvala, ker je pridno kupovalo srečke in se mnogobrojno udeležilo tombole. — Odbor.

○ Delovodja-palir za vsakovrstna cestna dela se sprejme pri oblastnem odboru. Kdor želi to službo, naj se osebno oglasi pri osrednjem uradu mariborske oblasti, Maribor, Vrazova ulica 5, gradbeni oddelk. Prijavi je priložiti spričevala.

○ Umrla je v Scherbaumovi graščini »Brandhof« oskrbnikova soproga Polončič Liza, stara 67 let. Pogreb bo danes ob treh popoldne na pokopališču v Radvanju.

○ Otvoritev orlovskega telovadišča na Ljavadi v Mariboru bo predvidoma 15. septembra nakar se že sedaj opozarja celokupno orlovstvo v bližini Maribora.

○ Vodstvo sadjarske zadruge v Mariboru je prevzel s 1. avgustom Franjo Rudi, priznani gospodarski večak in dolgoletni upravitelj veleposestev Stajerske hranilnice.

○ Glavna vodovodna cev je počila v petek 9. avgusta popoldne ob 4 na Frankopanski cesti. Ne dostatek pa je gradbeni urad kmalu popravil.

○ Zdravnik dr. V. Marin od 12. avgusta na prej zopet redno ordinira dnevno od 10—12 in od 14—16 v Razlagovi ulici 15; telefon 205.

○ Ginekolog dr. Toplak, Glavni trg 18, ne ordinira od 1. septembra.

○ Zopet vliom. Mariborska policija je dobila obvestilo, da so v noči od petka na soboto vlomili neznanjci v vliomilci v trgovino Ane Leskovarjeve v Oplotnici ter so odnesli blaga za okoli 30.000 Din Orožništvo zasleduje drzne vlomilce.

○ Slaboumni, ki je ubil v celici oblastne splošne bolnice tovariša Zagažna, se zove Anton Prezelj je 27 let star in je doma iz Sorice pri Kranju. Prezelja so že prepeljali na Studenec pri Ljubljani.

Celje

○ Sestanek slovenskega in hrvaškega katoliškega akademskega starešinstva. Danes se zberejo v Celju slovenski in hrvaški katoliški akademski starešine k tovariškemu sestanku, da pregledajo svoje vrste in utrdijo smernice svojemu delu med narodom. Ob 8 zjutraj daruje tov. kurat v p. Matija Ljubša v župni cerkvi sv. mašo, katere se udeležijo do takrat že v Celju navzoči starešine. Ob 10 dopoldne se prične v Orlovskem domu občini zbor slovenskega starešinstva. Ob 13 je v hotelu »Evropa« skupno kosilo. Ob 15 se občini zbor nadaljuje v Orlovskem domu. Zvečer je skupna večerja v hotelu »Evropa«. Jutri, v ponedeljek, je dan izletov. Del hrvaških tovarišev pohiti v Zalec, kjer si ogleda hmeljarno, del pa v St. Jurij ob juž. žel., kjer si ogledajo Zadrugo za izvoz jaje. Slovenski starešine pohite večidel v Dobrno. Zvečer se vsi zopet zberejo v hotelu »Evropa«. V terek se vrši skupni izlet na goro Oljko. — Cvet katoliške hrvaške in slovenske inteligence naj zboreje v prid bratskih narodov in ponese iz Celja čim najlepše vtise!

○ V gledališkem tečaju predava jutri zvečer g. Fedor Gradišnik o gledališču srednjega veka, g. Peruš pa o memoriranju. Obenem se jutri prične teoretski arangement Gogoljeve »Zenitve«.

○ Cirkus je prišel! Če greš na Glazijo, ga komaj opaziš. Tem več ga je pa po mestu. Naša za vse dobro vnetja trgovina in obrt sta dali na razpolago svoje izložbe v taki meri, da je lahko podjetnik cirkusa resnično vesel take naklonjenosti. In ko bi še to bil povrh cirkus s krovoločnimi zverinami, gibkimi konji, drznimi akrobati. Pa ni. Podjetnik se tega sam zaveda, pa je napisal pod »Cirkus Columbia« sramežljiv naslov »Variete teatre«. Naj bo, Bog mu daj srečo, dolgo tako ne bo ostal v Celju, kjer ga prav nič potrebni nismo. Nekaj drugega smo hoteli reči: Prepričani smo, da bodo celjske izložbe vsaj v taki meri na razpolago za propagando kulturnih prireditev, predavanj, iger in filmov, kakor so sedaj za »Variete teatre«.

○ Ing. Znidaršič je vprašanju regulacije Savinje. Včeraj smo prinesli mnenje znanega strokovnjaka dr. Riedigerja o regulaciji Savinje. V naslednjem prinašamo nekaj zanimivosti iz strokovnega mnenja ing. Znidaršiča, kakor ga je ta strokovnjak na prošnjo celjske mestne občine podal: »Na bodočo regulacijo Savinje je staviti sledeče zahteve: 1. Gladina najvišje vode naj se zniža vsaj na stanje, ki je vladalo pred pol stoletjem, t. j. vsaj za 76cm na Kapucnjskem mostu. — 2. Naj se omogoči nemoteno odvajanje normalne množine voda v cilju, da se efekt regulacije ne oslabi in da se vzdrževalni stroški reducirajo na minimum. — 3. Stroški regulacije naj bodo čim

IVAN KRIZNAR

krovce - Hrenova ulica št. 9 — se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča krovška dela

Danes

bo na Ježici pri Ljubljani
orlovska prireditve

manjši. Izmed teh treh zahtev je največjo pozornost obrniti drugi zahtevi. Rešitev naj se po možnosti približa idealnemu stanju. Težišče regulacijskih del je premakniti nizvodno v odsek od Tremerskega polja do Grenadirske brvi, zato se pa regulacijska dela protivodno nad Celjem lahko preje zaključijo. Regulacijo nad izlivom Ložnice naj se tako zaključijo, da nad zaključkom regulacije ne nastane nobeno znižanje vodne gladine in da dotok voda od zgoraj ostane normalen. Da se omogoči nemoteno odvajanje voda skozi področje celjskega mesta, izogubiti se je vsaki zajezi vode. Zato naj se po možnosti odstranijo vse mostne ovire. Kakor že je profesor Forchheimer predlagal, je železniško progo pod Celjem preložiti na levi breg Savinje. S tem odpadeta oba mostova, pač pa bo potreben nov most čez Voglajno. Stroški za to preložitve ne bi bili preveliki, ker je materiala iz izkopov dovolj za železniške nasipe, ker bi se sicer moral drugam odvažati. Z odstranitvijo železniških mostov bo mogoče omiliti oziroma odpraviti ovirke pod mostovi s tem, da se izvrši prekop med mostovi, ki bi skrajšal dolžino rečne trase za okroglo 200 m. Na višini bi se pridobilo s prekopom 40 cm. Težišče regulacije leži v odseku od Tremerskega polja do Grenadirske brvi. Glavna dela bodo obstojala v bagerovanju radi znižanja dna vodne gladine. Ker ima Savinja precej stabilizirano strugo in ne kaže nobene erozivne tendence, se smatra, da bo mogoče zavarovanje bregov reducirati na minimum. Stroški za bagerovanje se bodo najbrž dali znižati z uporabo rečne bagerja. Ker ima celjska občina možnost dobavljati električno energijo iz falskega daljnovoda, se bo najbrž obnesel žični bager z žičnim transportom materiala. Začetki je z regulacijo tako daleč nizvodno, da se vpliv eventualne zajeze pri prehodu v neregulirano strugo z ozirom na oslabitev prodonosnosti in na posledice zvišanja dna struge v doglednem času pri izlivu Voglajne ne občuti. V tem smislu je še proučiti vprašanje Tremerskega prekopa, ki ga je svoj čas predlagal g. prof. Forchheimer.

Težka nesreča radi brezobzirnosti avtomobilista. Hlapec zaloge pivovarne »Union« v Celju Franc Kajzer, star 42 let in tam od Maribora nekje doma, je v petek jutraj vozil z enovprežnim vozom pivo v gostilne v Tremerjih. Okoli pol 10 dopoldne se je vračal od gostilne Bucon proti Celju. Na ovinku mu z veliko brzino pridruži nasprotni osebni avto št. 15-331, ne da bi dal prej kakršnokoli znamenje s hupo. Avto je oprasnil konja, ki se je splašil in odskočil v cestno ograjo. Pri tem je voz zletel istotako ob ograjo in radi sunka je na vozu stoječi Kajzer zletel z voza tako nesrečno, da je nezavesten oblašal. Nek mimovozeči voznik ga je pobral in odpeljal v bolnišnico, kjer so ugotovili težke poškodbe na glavi in leve roke ne more premikati. Kakor povedo priče, sta sedela v avtomobilu dva moža, ki sta se kasneje peljala zopet skozi Celje v smeri proti Zalcu.

Dopisi

SISKA.

Siška se pozivlja. Pred kratkim se je vršil izredni občni zbor lani ustanovljene »Ljudske hranilnice in posojilnice v Siški«, na katerem je bil izvoljen nekaj odličnih mož v nadzorstvo. Zavod se prav povojno razvija, kljub težkim gospodarskim razmeram razpolaga že s precejšnjim številom vlog, pa tudi posojil se je veliko izplačalo. To je treba posebno poudariti, ker se v Siški širijo govornice, da je ta zavod v likvidaciji, kar pa nikakor ne odgovarja resnici. Likvidirala je »Siška hranilnica in posojilnica«, ki pa z »Ljudsko hranilnico in posojilnico v Siški« ni bila v prav nikakoli zvezi.

Pred kratkim je zborovalo tudi »Društvo za zidanje nove cerkve v Siški«. Lepo število udeležencev je pokazalo, kako zelo se zanima ljudstvo za novo cerkev, ki jo je treba še precej izpopolniti. Novoizvoljeni odbor se je odločil zbirati prostovoljne darove in pospešiti kar najbolj mogoče zgradbo zvonika in nabaviti zvonove, da bi tako monumentalna stavba dobila tudi na zunaj pravilno lice. Stolp bo zgrajen po načrtih prof. Plečnika ter bo 45 metrov visok, torej ravno toliko, kakor je cerkev dolga. Stroški za zgradbo stolpa še niso točno preračunani, bodo pa zelo visoki, radi česar apeliramo na vse Slovence, še posebno pa na Ljubljančane, da nam priskočijo na pomoč.

Katoliško prosvetno društvo je priredilo v zadnjem času par skupnih izletov, med katerimi je najboljše uspel izlet na Sv. Jošt.

Bled

Cerkveni koncert priredi radovljiško pevsko okrožje z orkestrom pod spretnim vodstvom g. Josipa Klemenčiča in s prijaznim sodelovanjem stolnega kapelnika g. St. Premrla na praznik, dne 15. avgusta 1929 ob 4 popoldne v župni cerkvi na Bledu. Na sporedu je 16 točk. Od teh: tri orgelske solo-točke izvaja g. St. Premrl. Nadalje St. Premrl: Kyrie in Agnus (missa S. Joseph) in Fr. Schubert: Gloria — Sanctus, izvaja mešani zbor z orkestrom in orgliami. Dugan: Tebe Boga hvalimo, mešani zbor a capella. Širola: Preda mnomo otvorilo eto se nebo, petglasni mešani zbor. Sledi šest slovenskih Marijinih pesmi skladateljev: Schwab, Klemenčič, Kimovec, Premrl in Mlinar-Cigale. Koncert zaključijo ženski zbor z orkestrom in orgliami s odlomkom iz Satnerjeve kantate »Assumptio« Zima je proč... Ker ima vodstvo koncerta v rokah priznani skladatelj Jos. Klemenčič, smo prepričani, da bo koncert umetniške vrednosti.

Jesenice

Gradba Društvenega doma. Sedem tednov je danes od onega krasnega društvenega praznika, ko je bil blagoslovljen temeljni kamen novemu društvenemu domu na Jesenicah, torej niti dva meseca. Kdor izmed gostov, ki so bili takrat med nami, bi prišel danes na Jesenice ter si ogledal gradnjo doma, bi gotovo ostrmel, da je bilo v tako kratkem času mogoče dograditi impozantno stavbo, na kateri se bo v par dneh pojavil smrekov vršček, ki bo naznanjal, da je dozidava do vrha. In še par dni, pa bodo tudi tesarji imeli svoj likof. Društveno članstvo nestrno pričakuje, kdaj bo novi dom oddan svojemu namenu. Vsak večer prihajajo na stavbišče, da si ogledajo, koliko je bilo dograjenega čez dan, komentirajo, kritizirajo to ali ono, sprašujejo, tako da jim vsevidni in neumorni Janko komaj utegne dati pojasnila. Skratka, vse se meni le o novem domu in novem društvenem življenju, ki se bo kmalu pričelo. Sedaj

še se čuti, kako tesen je postal stari dom, kateri postaja vedno bolj osamljen, edino kinopredstave so še dobro obiskane to pa radi prvovrstnih filmov in pa znatno znižani vstopnini.

Kubanski kozaki. V sredo zvečer smo imeli priliko občudovati vratolomne produkcije kubanskih kozakov. Na nogometnem igrišču v tako zvani Mojstrani pod Mežakljo se je kljub temu, da ni bilo nobene posebne reklame, nabralo dosti nad tisoč ljudi, ne vstevši zastojkarjev daleč okoli igrišča, katerim pa je neizprosno kozak delal mnogo pregrevanje ter je moral tudi marsikateri izmed teh seči v žep in plačati vstopnino. Sapo je jemalo gledalca, ko je strmel gibčne kozake, ki so v divjem diru razkazovali svoje umetnosti. Proizvajali so med drugim tudi kozaki način ropa neveste. Tudi plesi so jako ugajali, katere so izvajali ob spremljavi tamburina. Najbolj pa so ugajale ubrane kozake pesmi. S prireditvijo, ki je trajala dobro uro, je bilo občinstvo zadovoljno, veseli pa so biti tudi kozaki bogate blagajne.

Društveni pevski zbor, skupno z radovljiškimi pevskimi okrožjem, je skrbno izvežbal in pripravil za nastop pri velikem cerkvenem koncertu, ki se bo vršil na Veliki Šmaren v blejski župni cerkvi. Lepaki z vabilom nosijo poleg slovenskega, tudi francoski in nemški naslov, to pa z ozirom na tuje, ki jih je sedaj vedno blud poln.

Zalostna obletnica. V sredo 14. avgusta bo minulo dvanajst let, ko smo Jeseničani in Belani preživljali strašne ure. Italijanski aeroplani so nas oni grozopolni dan obmetavali s smrtonosnimi bombami, razdeljali Jelenčevu hišo ter razne druge pokodovali, ubili pa družinskega očeta Pesjeka ter mladega Mencingerja. Tovarno, železniški most ter kolodvor, kar je bilo njih cilj, so letalci zgrešili. Gozdovi severno Jesenic so goreli celih štirinajst dni, prebivalstvo pa je bilo dolgo časa preplašeno in razburjeno, ker je vse do konca vojne pričakovalo ponoven napad. Koroška Bela je pri tej priliki skoro vsa pogorela.

Tržič

Orlovska prireditve. Pretekla nedelja je bila za naše mesto čisto v znamenju orlovske misli. Krasno jutro po deževnih dneh, ki ga je budila orlovska budnica, nam je dajalo upanje, da bo lep orlovski dan. In nismo se varali. Po prihodu dopoldanskega vlaka se je z godbo na čelu razvil po mestu impozanten sprevod domače orlovske družine, ki so ga povečali in povzdignili še številni gostje iz bližnje in daljne okolice. Posebno častno sta bila zastopana bratska odseka Senčur in Smartno pri Kranju, pa tudi Jesenice, zibelka našega Orlovstva, so poslale lepo zastopstvo. Sprevod se je vil v župno cerkev k sv. maši, pri kateri je navzoče g. kaplan Zakrajšek bodril h katoliški močnatosti, ki se naj kaže v javnem in neustrašenem izpolnjevanju verskih nateč. Prijeto iznenadil nas je popoldanski nastop na telovadišču. Krasen prostor, stroga discipliniranost, nadvse pester, mogoče celo nekoliko preobširen program, vse je nudilo prvovrsten užitek, za katerega so se številni gledalci zahvaljevali z zaslužnim priznanjem. Vedeli smo, da bodo vrli praški zmagovalci tu pri nas rešili svojo čast, da so se Jeseničani odlikovali, nas ni iznenadilo, da pa tudi naš odsek v vseh panogah telovadbe tako resno stremi za usovršitvijo in da bo pokazal tako lepe uspehe, nismo vedeli do nedeljske prireditve. Zato mu na tako lepem napredku samo želim, iskreno želeč, da gre po začetni poti naprej še do lepših uspehov. Ljudska veselica po prireditvi je pokazala, da se more razviti neprisljuna zabava tudi brez plesa in hrupnega vpitja, ki je tako običajno ob podobnih prilikah.

Lep jubilej. Pri nas še od dobe starih čehov praznujemo kovački god sv. Lovrenca. Fužinski ropot in kladiva ta dan utihnejo, v cerkvi sv. Andreja se zberejo vrli naši kovački, kjer je zanje sv. maša. Današnja nedelja, prva po sv. Lovrencu, je tako-zvana »kovaška nedelja«. Ob osmih je v župni cerkvi zopet sv. maša zanje. — Letošnji kovaški praznik je pa znamenit tudi zato, ker obhaja prav te dni kovaček g. Čadež Ignacij petdesetletnico, odkar dela in kuje v fužini g. Karla Globočnika. Kot čujemo, gospod tovarnar na ta jubilej pridnega svojega delavca ne bo pozabil, umestno pa bi morda tudi bilo, da zvestega delavca odlikuje tudi javna oblast. Mi jubilaru iskreno čestitamo.

BEGUNJE PRI CERKNICI.

Slovesnost blagoslovitve novega Prosvetnega doma je preteklo nedeljo krasno uspela. Ljudstvo se je zbralo v velikem številu iz celega logaškega okraja. Došli so zastopniki tudi iz sosednje Dolenjske. V senci mogočne lipje in kostanjev je bila postavljena kapelica, v kateri je služil sv. mašo mgr. dr. Debevec. Pred kapelo je zavzemal častno mesto lep zbor botrov in botric, za njimi četa Orlov in Orlic s svojimi zastavami. Ob straneh in v ozadju pa so stali ljudske množice. Med mašo je svirala cerkniška godba, pevski zbor pa je zapel »Povsod Bogac«. V cerkvenem govoru je g. Košiček razložil temelje krščanske izobrazbe, slavnostni govornik g. dr. M. Natlačen je pa tolmačil vrednost dela na gospodarskem in kulturnem polju. Nastopila je tudi predsednica orliških krožkov in predsednik orlovskega okrožja. Blagoslovitev doma je izvršil cerkniški dekan g. Juvane. Po opoldanskem odmoru in odpetih litanih je bil naval občinstva na lepo okrašen telovadišče velikansk. S telovadje vred je bilo gotovo zbranih do dva tisoč ljudi, ki so z zanimanjem sledili telovadnim točkam. Končno se je razvila ljudska veselica, ki se je v mraku končala. Spomin na ta naš praznik nam ostane lep in neizbrisen. Upamo, da tudi vsem udeležencem.

Kostanjevica na Krki

Himen. V torek predpoldne se je poročil v cerkvi sv. Jakoba v Kostanjevici g. Stanislav Gajšek, učitelj v Senovem, z gđ. Stanislavo Gerlovič, učiteljico istotam. Bilo srečno!

Blagoslovitev. V četrtek, 15. t. m. se blagoslovilo na zelo slovesen način kip Matere božje tukajšnje Marijine družbe. Cerkvena slovesnost se vrši ob 2 pop. v župni cerkvi sv. Jakoba. Po cerkveni svečanosti se kip slovesno ustoliči v dvorani Kat. izobr. društva, nakar se vprizori igra »Marijin otrok«.

Letina. Radi obilnega dežja zadnje dni je dobilo rastlinstvo osvežujoče lice in se nam obeta zadosten sad v vsakem pogledu, tako, da bomo, ako nas ne doleti kakšna vremenska nezdoda, z letošnjim pridelkom lahko zelo zadovoljni.

Letovišarstvo se zelo razvija. Tekom meseca julija in avgusta se je naselilo toliko letovišarjev iz tu- in inozemstva, da je zmanjkalo potrebnih stanovanj. Je pač Kostanjevica postala vsled naravnih krasot zelo priljubljeno letovišče. Škoda je le, da primanjkuje prepotrebnih stanovanj.

Knjižnica Kat. izobr. društva se bo na novo preuredila in izpopolnila v tolikem obsegu, da bo zadoščala vsem potrebam.

Naselil se je zobozdravnik g. dr. Kessler in ordinira v hiši g. Sever.

Črnomelj

Otvoritev planinskega doma na Mirni gori. Podružnica SPD v Črnomlju otvori dne 18. avgu-

sta t. l. na Mirni gori v Beli krajini novozgrajeni planinski dom. Spored je sledeči: L. v soboto, dne 17. avg. ob 21 pri domu kres z umetnim ognjem; II. v nedeljo, dne 18. avg. 1. ob 6 zjutraj odhod iz Semeča k domu (došle goste pričaka na kolodvoru v Semeču pri obeh prvih jutranjih vlakih ob 5.12 ozir. ob 5.35 delegat podružnice); 2. ob 4 pešohod iz Črnomlja do doma (za one goste, ki pridejo že v soboto v Črnomelj); 3. ob 10 v cerkvi sv. Frančiška pri domu sv. maša, po maši blagoslovitev doma in slovesna otvoritev istega; 4. popoldne prosta zabava ob sodelovanju črnomljske godbe. Za primerna topla jedila (janci na raznju itd.) kakor tudi za mrzla jedila in pijače je preskrbljeno. Vsi prijatelji planinstva in Bele krajine sploh — vzjudno vabljeni. S planinskim pozdravom! — Odbor.

Kočevje

Pozdravljeni! Danes stopajo prvi orlovske čete po kočevskih ulicah, danes odmeva prvi slavnostna orlovska pesem po našem mestu. Naj bo ta prvi pohod orlovstva na Kočevsko začetek novega življenja pri nas. Naj se orlovska ideja razširi še preko Kočevske tja do zelene Kolpe, kjer stanuje istotako zdrav katoliški slovenski rod in naj se stvori tu most slovenskega in hrvaškega orlovstva! V tem vam vsem, Orli, krepak: Bog živ!

Nov most. Nekaj metrov iz vasi Ribjek pri Osilnici delajo nov most preko ceste, ki veže Brod z Osilnico in Cabrom. Tu so bile dosedaj stalno vsako leto velike poplave, radi katerih je bil ustavljen ves promet na tej tako važni prometni črti. Sedaj se je posrečilo vaščanom, da so dosegli pri okrajnem cestnem zastopu za zidavo mostu primerno vsoto, tako da bodo stroški mostu, ki bodo znašali okrog 30.000 Din, kriti. Most bo iz močnega betona in po odslej preprečeval vsakršne poplave. Delo pri mostu vodi cestni mojster g. E. Bizal iz Kočevja.

Pobalinstvo. V noči od srede na četrtek so neznanji zlikovci odtrgali tablo novega odvetnika dr. J. Lavriča na Tlakovi hiši.

Kanalizacija. Podjetje inž. Dedek in dr. nadaljuje z vstavljanjem vodnih kanalov po mestu. Sedaj so končali pri g. Hauffu in začeli kanalizirati cesto od pokopališča mimo novega gasilskega poslopja do mostu, ki vodi na kočevski rudnik. Tu se bo voda stekala v Rinžo.

Cesto popravljajo na vrhu Stalcarskega hriba in jo bodo na enem mestu prenesli, tako da bo odsek precejšen klanc. Kakor je znano, je baš cesta iz Kočevja na Brod izpeljana zelo strmo in je polna ostrih ovinkov, tako da je zlasti za avtomobilski promet silno nevarna. Sedaj so začeli cesto na najslabših krajih popravljati in izsekavajo ponekod celo ovinke.

Gasilska slavnost v Kočevju. Danes tečen bo v Kočevju slovesna blagoslovitev novega gasilskega doma. Ob tej priliki se bo vršila velika ljudska veselica. Slavnosti se bodo udeležila obvezno vsa gasilska društva, organizirana v kočevski gasilski zvezi.

Silna vročina je pri nas strašno pritislila in to zlasti v petek in soboto, ko je kazal toplomer v senci 38 stopinj Celzija, na soncu pa pod zagrnjeno zaveso 49 stopinj Celzija. Meščani toliko bolj trpijo, ker je Rinža silno nizka, tako da je plavanje v nji onemogočeno. Kdor more, se gre kopat v pol ure oddaljeno vas Mahovnik, kjer je Rinža radi odnotnega jezja še vedno dovolj visoka.

Cigani so za nekaj dni zapustili našo okolico. Gotovo so šli vračati obiske svojim »ljubljenim« bratom Hudorovičem v Črnomelj ali pa Prajdicem v Novo mesto.

Letina letos tudi pri nas dobro kaže. Krompič bo izvrsten, debel in gost. Tudi fižol bo zelo veliko. Vsega tega so stradali Kočevjarji zdaj že kar tri leta po vrsti. Tudi sadje zelo lepo kaže, posebno še češnje.

Trbovlje

Operacija piščanca. Nek gospod ima kokljo, ki mu je zleгла devet piščancev. Trije piščanci so dobil kmalu po izvalitvi trganje v nogah, ker so jih prehitro izpustili v mokro travo. Niso mogli hoditi, a gospodar in njegova soproga, velika ljubiteljica živali, sta negovala z vso vztrajnostjo te bolne piščance, a vseeno je eden podlegel. Dva sta ostala pri življenju in sta zakoncem tudi najbolj prirasla k srcu. Pred nekaj dnevi je pa enemu od teh dveh bolnih piščancev, ki sta sedaj stara štiri mesece, začel nenaravno naraščati pitanček (krof), žival je omedlevala, in vživala samo mleko in vodo. Ko vidi bolni gospodar, da mu hoče ljubljene piščance poginiti, se odloči za operacijo pitančka, v roke vzame nož, soproga in še gospod se spravijo na rezanje. Najprvo so postrigli perje na pitančku, nato ga je prerazel. Iz pitančka izvleče po operaciji ščetine v obliki čopičev, katera so zabarnjevala požiranje hrane. Pitanček je gospodar zašel lepo z nitjo, namazano z oljem nazaj, in je po operaciji piščanec takoj odprl oči, medtem ko je bil med operacijo kot mrtev.

Novo cerkvene klopi. Farna cerkev je dobila nove klopi, prav lično in okusno izdelane od mizararskega mojstra g. Valentina Cestnika v Trbovljah. Delo hvali mojstra. Tudi cerkveni zvonik so nanovo prepletkali z najboljšim pleskarskim materialom. Križ, buča in drugi okraski na zvoniku so pozlačeni celo s 23 karatnim zlatom. To delo je pa vse izvršil kleparski mojster in pokrivalac zvonikov g. Miloš Rozin v Trbovljah. Sicer imamo pa pri nas za vsako delo domače moči in obrtnike, ki so tudi daleč na okoli znani kot najboljši mojstri, na katere smemo biti Trboveljčani tudi ponosni.

Brežice ob Savi

Zopetno sprejemanje bolnikov v bolnico. Pred nekaj meseci je bilo radi preureditve centralne kurjave ustavljeno redno sprejemanje navadnih bolnikov izvenših le nujne težke slučaje. Sedaj je centralna kurjava povsem prenovljena in se zopet sprejemajo bolniki kakor pred omejitvijo.

Tečaj za prikojjevanje. V četrtek 15. avgusta se bo vršilo v risalnici meščanske šole vpisovanje za tečaj, ki ga priredi učni zavod Ivana Bizjaka. Poučevalo se bo prikojjevanje damskih, moških in otroških oblačil ter perila.

Žalec

Telovadni odsek »Orel« Žalec proslavi na Vel. Gosposnico, dne 15. avg. t. l. svojo 20letnico na sledeči način: Ob 2 pop. sprejem gostov na kolodvoru, nato sprevod po trgu k večernemu. Po večernem odhodu na telovadišče v Vrbje, kjer na večernem odhodu na telovadišče v Vrbje, kjer bo na prostoru g. L. Holobarja ob pol 4 javna telovadba. Po telovadbi prosta zabava. Igra godba iz Velenja. Prijatelji orlovstva vabljeni.

Šoštanj

V nedeljo 18. avgusta 1929 se bo vršila blagoslovitev in otvoritev »Slomskega doma« v Šoštanju s sledečim sporedom: V soboto: ob 18 sprejem prevz. gospoda knezoškofa dr. A. Karlina. Ob pol 20 podoknica škofu in iluminacija »Slomskega doma«. Ob 20 slavnostna akade-

mija s sledečim sporedom: govor, deklamacija, petje ter spevoigra v dveh dejanjih »Mlada Breda«. V nedeljo: Ob 9 in pol 10 sprejem gostov na kolodvoru, sprevod skozi mesto k župni cerkvi, blagoslovitev »Slomskega doma«, nato predigra in sv. maša, ki jo bo opravil prevz. gospod knezoškof. Po sv. maši slavnostno zborovanje, kjer bo govoril med drugimi tudi g. spiritual A. Karo Popoldne ob 3 telovadni nastop orlovske družine šoštanj s sodelovanjem sosednjih odsekov. Po telovadbi prosta zabava. Za okrepčila bo poskrbljeno. Polovična vožnja je zaprosena. Pridite in pogledite, kakšen veličasten dom so si postavili požrtvovalni šoštanjski farani za prosveto in zabavo!

Ptuj

Poročila sta se dr. Aleksander Kühar, primarij v ptujski bolnišnici in Slavica Zupančič, zasebnica iz Krčevine pri Ptujju.

Ukine se tukajšnji hidrotehnični oddelek ter je šef istega ing. Knez premeščen v Maribor. Mestno kopališče izkazuje v sedanjih vročih dneh zelo visok obisk. Te dni se montira sesalca na elektriko, ki bo polnila bazen s svežo vodo. Z napravo novih kabin je mestno kopališče kos letošnjemu rekordnemu obisku. Kopališče je vzorno urejeno in naravnost idealno za solnčenje in kopanje in plavanje v Dravi. Zeleti bi bilo le, da bi se pozimi, ko je Drava nizka, tla nekoliko očistila od kamenja in na zgornjem kraju namestila močna železna ograja posevno k toku, da bi branila naplavljenje kamenja v kopališče. Potem bi imel Ptuj v Sloveniji najidealnejše kopališče.

Slovenska Krajina

Srebrna maša. 7. avg. t. l. je obhajal petindvajsetletno mašniško posvečenje vlč. g. Rantaša, župnijski upravitelj na ekspoziuri turniške župnije v Veliki Poljani.

Povratek delavcev. V petek se je v Murško Soboto pripeljalo iz Banata krog 50 delavcev, ki so bili tam zaposleni četr let v nekem vinogradu. Z zaslužkom so bili povprečno zadovoljni, samo želja po domu jih je mučila in so komaj čakali na trenutke, da bi zopet zagledali svojo domovino.

Zivinski in kramarski sejm se je vršil 8. avgusta v Turnišču. To je eden največjih sejmov, takozvan velikošmarnski sejm. Prignali so šeststo glav goveje živine, prodali pa dvesto glav. Cene so se gibale med 2000 do 4500 Din. Največ se je prodalo bikov in krav-mlekaric. Kramarjev je bilo veliko število, toda izkupiček je bil zelo majhen, zlasti pri čevljarjih in lončarjih, ker je bil sejm precej slabo obiskan.

Nova oblastna cesta Turnišče—Genterovci bo kmalu otvorena. Mostovi so že gotovi. Stirje so betonski, preko Lendave je pa napravljen močan hrastov most. Cesta se odcepi od oblastne ceste v Renkovec in bo vodila skozi Turnišče, mimo občine Nedelice, skozi Radmožance in se v Genterovcih pridruži oblastni cesti, katera vodi v Doljno Lendavo.

Cerkveni vestnik

Izredna slovesnost. Na praznik Vnebovzetja D. M., dne 15. t. m., med sv. mašo ob 8 bo v cerkvi sv. Jožefa napravil svoje slovesne štiri redovne zaobljube p. Janez Kozelj iz Družbe Jezusove. Pater se je rodil v Olševku pri Kranju dne 25. junija 1896, v Družbo Jezusovo je vstopil dne 4. julija 1912.

Orel

Orlovski odsek »Krkovo-Trnovč« Ljubljani priredi v nedeljo, dne 25. avgusta t. l. ob pol 4 popoldne na letnem telovadišču v Karunovi ul. 14 javen telovadni nastop združen s prosto zabavo, srečolovom, šaljivo pošto, tekmo s cvetkami itd. Prijatelji orlovstva vjudno vabljeni.

Prireditve in društvene vesti

Zrebanje efektne loterije »Zupanove jamec« bo 15. avgusta v Ponovi vasi na vrtu Jos. Permeta, kjer bo velika veselica s pričetkom ob 13; ob 15 bo igra »Carodejna brivnica«, streljišče, šaljiva pošta, prosta zabava, godba. Za dobro kapljico in jedila preskrbljeno. Na železniški postaji Grosuplje bodo vozovi in avtobus na razpolago. Pridite vsi! Gasilno društvo papirnice v Vevčah pri Ljubljani proslavi dne 18. t. m. 50letnico obstoja na vrtu tovarniške restavracije. Na sporedu je tudi odlikovanje zaslužnih gasilcev. Pričetek ob 15. — K obilni udeležbi vabi — odbor.

Kolesarsko društvo »Triglav« Zadobrova-Sneberje priredi danes kolesarske dirke na progi Sneberje—Vransko in obratno. Start točno ob 11 dopoldne pri gostilni Lovše v Sneberju. Cilj istotam. Vozi se v dveh skupinah za klubovo prvenstvo in sicer: glavna skupina na 100 km, juniorska skupina na 50 km. Popoldne ob 15 se vrši velika vrtna veselica na senčatem vrtu znane gostilne Frana Lovšeta v Sneberjah. Prijatelji kolesarskega sporta vjudno vabljeni. — Odbor.

Odvada alkoholizma

Zadovoljnost v zakonu.

Iz vsega srca se vam zahvaljujem za sijajni uspeh Vašega preparata »Aroko I«, s katerim sem na popolnoma mil in prijeten način, da moj bolnik tega niti opazil ni, ozdravila strastnega alkoholika, ki je mučil mene in moje družino že dolgo let s svojo slabo navado. Preparate sem mu dajala skrivaj v jedi in pijači in uspeh se je pokazal z vso gotovostjo v času, ki je po Vaši napovedi za to potreben, namreč v treh tednih.

Rešili ste človeka gotovega propada in napravili s tem najin zakon zopet srečen in zadovoljen, kot je bil prej. Iz hvalečnosti vam dovoljujem, da priobčite moje pismo v časopisih, če bi se pa kdo zanimal za moje ime, mu smete na zahtevo sporočiti moj naslov.

Še enkrat moja in mojih otrok srčna hvala!

Z velespoštovanjem: S.

Take in podobne zahvale prihajajo vsak dan tvrdki

Arome Company,
Zagreb, Jelačićev trg br. 20

za njeno sredstvo »Aroko I«, s katerim je mogoče na popolnoma nenevaren način odvaditi alkoholike vseh starosti in jakosti v razmeroma kratkem času alkoholizma. Ozdravljeni alkoholiki pa se ne bo nikdar več udal alkoholu. Obrnite se še danes s pismom na našo tvrdko, ki vam zastoj in franko v dobro zaprtem in diskretnem ovoj, brez napisane na zunanji strani in na vsak naročen naslov pošlje tiskovine, cenik in vzorce, in sicer brez obveznosti z Vaše strani za nakup. Tisočere družine so obvarovale svoj ugled obstoj in napredek s pomočjo sredstva »Aroko I«. Če imate torej alkoholika v hiši, pomeni naše sredstvo tudi vam gotovo zmago nad zlom, zaradi katerega vam

Več Tudi!

Pogum brez primere

Katoliška cerkev ima svoje družabno in pravno ustrojstvo, ker živi na svetu in sredi ljudi, ki so po naravi družabna bitja. Vse njeno družabno ustrojstvo ji je v pomoček v dosegu njenega duhovnega cilja. Cerkev je duhovna sila, ki je v svojem duhovnem poslanstvu vedno napadana od duhovnih sil. Ideje vstajajo, misli se postavljajo, nauki se oznanjajo, da bi vrgli ideje Cerkev, zamorili katoliško misel, ovrgli katoliški nauk. Življenje Cerkev nosi trajni pečat miselnega boja. Sredi boja duhov stoji Cerkev v vseh časih, boreč se zoper zmote za Kristusovo resnico. Svoje postojanke je Cerkev zavzela odločno in jasno, prav nič manj odločno in jasno jih ni branila v zgodovini in jih ne čuva v sedanosti. Orjaška borba duhov in misli, v kateri Cerkev trajno zmaguje, nam kaže Cerkev v veličastni duhovni veličini in moči. Z nadčloveškim pogumom stopa Cerkev pred svoje miselne nasprotnike.

Brez misli na umik.

V zgodovini človeške misli zadevamo večših na mnenja, ki razum osupnejo, a zdrže vsak umski napad, ker se mu lahko kratkoma ognje. Tako je mnenje o dvojni resnici: kar je eni znanost, druga znanost lahko odkloni kot zmoto. Podobno je v sedanosti dotrajno razpelo pojmovanje relativizma: resnica ni neodvisna in nespremenljiva. Kar je v kakem kraju ali času, v kakšni kulturni dobi ali pri kakem narodu resnično, t o je po tem mnenju drugod ali v drugem času, v drugačnih prilikah ali pri drugem narodu lahko neresnica, zmota. Nekaj podobnega je tudi v Kantovi filozofiji. Znano je Kantovo razlikovanje med praktično in teoretično pametjo. Praktična pamet postavlja za življenje zahteve, o katerih teoretično mišljenje nič ne ve. V motrenju verstva so postavljali že tudi silena mnenja. Učili so krščanstvo brez dogm, brez trdnih, stalnih, določnih resnic. Takemu krščanstvu se seveda ni bati ničesar. Kjer ni trditve, ugovori niso mogoči. Govorili so o veri, o krščanstvu, ki ima sicer svojo veroizpoved in svoje svete knjige, a ga pojmuje lahko vsakdo, kakor mu drago, po svoji mili volji. Kdor pojmuje vsebino krščanstva zgolj simbolično, komur so krščanske resnice le formule, izrazi osebnega verskega, razvijajočega se čustvovanja in doživljanja, tak bo seveda imel z vedo lahek opravček. Vsa ta in silna mnenja pač lahko neustrašeno zro vеди in njenemu razvoju v oči. Ako ne postavljajo nobenih trditve, je vsak ugovor izključen; trditvi, ki je ni, se ugovarjati ne da. Ako pa postavljajo trditve, imajo pa pripravljena vratca, skozi katera se vsakemu ugovoru lahko izmuznejo. Če tedaj veda trdi nekaj zoper vero, bodo lahko rekli prvi: vera in veda imata pač vsaka svojo resnico. Drugim bi se v tem slučaju le resnica spreminila v zmoto. Zopet bi drugi odgovarjali: čeprav razum sodi drugače, ampak to, kar vera pravi, je zahteva praktične pameti. Drugi bi se zatekli k brezdogmatstvu krščanstva, drugi k zgolj osebnostnemu pojmovanju brez objektivne, splošne veljavnosti. Zadnji bi pa izvilji napad vede: verske resnice so itak le simbol, to so le izrazi notranjega verskega čustvovanja in doživljanja.

Cerkev ne misli nikdar na umik. Ona postavlja trditve jasno in določno. Katolicizem nastopa kot nazor o svetu, Bogu in življenju, ki je v svoji resničnosti neodvisen od ljudi in njih pojmovanja. Katolicizem zameta vsako samovoljno razlago svoje vsebine. Poedincu ni dopustno, da po svoje prikraja verske in pravne nauke. Katolicizem pozna le eno in to vzvišeno nad kraje, čase, razmere, kulturo in narode. Sebi osvaja to resnico. Ne pozna verske resnice, ki bi bila v opreki z značstvenimi izsledki. Resnica mu je ena in ta je ista za vse in povsod; kar je resnično v eni panogi spoznanja, to je resnično v vseh, kar je resnica v eni dobi, to je resnica v vseh dobah. Kakor je Kristus trdil o svojem nauku: »Nebo in zemlja bosta prešla, moje besede ne bodo prešle,« prav tako Cerkev trdi pred vsem svetom, v vseh vekovih, pred vesoljno znanostjo, da njena beseda, njen nauk ne bo prešel, ampak ostane, če se tudi svetovi spreminjajo, vekovi preminjajo, se znanost bujno razrašča in razvija. To je stališče katoliške cerkve v metežu duhov. Določna je njena postojanka, vidna in očitna po vsem svetu. Cerkev ne pozna rezervnih postojank, ona nima tajnih kritij v zaledju, kamor bi se v boju duhov umikala. Vsak tudi najmanjši umik v verskem in pravem nauku je katoliški cerkvi tuj, pri njej naravnost nemogoč.

Davno pred njimi!

Cerkev je postavila in nosila svoje nauke že davno, ko še o bodočih napadih ni mogla imeti pojma. Znanost je bila v mnogočem šele na poti do svojih izsledkov, od nekaterih dosedanjih znanstvenih ugotovitev oddaljena še dolga stoletja, ko je Cerkev svoje trditve oznanjala že prav tako jasno in določno, kakor to dela danes. Premnogde današnje vede še ni bilo, Cerkev je pa že učila svoj nauk. Cela vrsta znanstvenih vprašanj je bila še popolnoma nepoznanih, ko je Cerkev stopala pred svet s samozavestjo nepremagljivosti. Ni Cerkev šele preiskala vse preteklosti človeštva, zemlje in sveta, da bi šele na izsledkih teh preiskav postavljala svoje nauke in utrjevala svoje postojanke. Cerkev ne ve, kakšne najdbe v Palestini, Egiptu, Babiloniji, Asiriji, Perziji pridejo še na dan. Hieroglifi so odkriti, klinopisi razodevajo taj-

ne davnin, tisočletja stari grobovi prihajajo na dan, celi kulturni svetovi vstajajo iz temnin pozabnosti in preteklosti. Znanost koplje, išče in preiskuje in je segla že v ledeno dobo. To vse se godi, vedno nova odkritja prihajajo na dan. Kopljejo in upajo, da pridejo na dan stvari, ki bodo govorile kot geološke in zgodovinske najdbe zoper Cerkev. Kaj še prinese bodočnost? Do kakih višin se povzpne še veda? Kaj vse še dožene naravoslovje? Kaj še odkrije zgodovina? Kakšne tajne razodenejo še znanstvena izkopavanja in razkopavanja? Tega ne ve nihče, nihče ne more prerokovati le približno, kakšna bodo še pota vede. Tudi Cerkev tega ne ve, bodoči uspehi vede so tudi pred Cerkvijo zagrnjeni v neprodirno temo.

Pa vendar! Že ob svojem vstopu v svet je Cerkev stopala pred takratno judovsko in pogansko vedo s samozavestjo nepremagljivosti za vse čase. Cerkev je ostala v tem sebi zvesta z doslednostjo, kakor se večje misliti ne da. Zato prav tako pred moderno znanostjo Cerkev nič ne omahuje, ni je strah napredka ved. Res, da ne ve Cerkev, kako visoko se veda še povzpne, kaj še prinese bodočnost, pa vendar z vso odločnostjo in polno izvestnostjo izjavlja:

Nikdar ne bo veda ovrгла niti enega katoliškega verskega in pravnega nauka. Nikdar ne bo modroslovje dokazalo, da bi bilo stvarjenje iz nič, skrivnosti sv. Trojice, učlovenja nesmisel. Naj naravoslovni laboratoriji še tako dvignejo človekovo moč nad naravo, ne bodo izkazali nikdar, da bi bil človek brez duše. Zgodovini ne bo moglo uspeli nikoli, da ovrže nadnaravni izvor krščanstva, Cerkev in njenih zakramentov, da izpodbije ustanovitev katoliškega duhovništva in papeževga prvenstva po Kristusu. Nikdar ne bosta naravoslovje in veroslovje znanstveno dognala, da bi se bila vera Izraelova razvila iz drugih verstev, nikdar, da je bila preje v človeštvu vera v bogove kakor vera v Boga. Nikdar ne bo uspelo vediti, da le eno versko in pravno odločbo vesoljnih zborov, le eno katedralno odločbo papežev dokaza kot zmotno. Naj revolucije divjajo, da se majoje prestoli, Petrova stolica jim bo kljubovala v vseh vekovih in jih preživela do konca dni. Fronta, na kateri bide Cerkev duhovni boj idej, sega od Adama do sodnjega dne. Nepregledna je skoraj. Toda Cerkev za vso to bojno fronto z vso gotovostjo izjavlja, da ni bilo, ni in nikoli ne bo, da bi bila Cerkev premagana le na eni sami točki.

Le en sam kamen.

Nauk katoliške cerkve je tak, da so poedini nauki v medsebojni zvezi. Je kakor stavba, v kateri nosijo deli dele. Toda v zgradbi katolicizma so posamezni kamni tako bistveni, da se zruši vsa zgradba, če se podere le en sam kamen. S katoliško cerkvijo je človeško govorno kaj lahek opravček. Učenjakom ne bi bilo treba, da znanstveno izpodbijejo vse katoliške nauke. Dovolj bi bilo, da bi dognali zmotnost le ene same dogme. Če bi bilo to mogoče, kakor je nemogoče, bi z enim udarom podrli vso Cerkev. Dovolj bi bilo, da bi zgodovinsko dognali, da je papeštvo nastalo šele v drugem ali tretjem stoletju; znanosti bi bilo le treba, da dokaže izvor vere Izraelcev iz poganstva Egipta in Babilonije; nič drugega bi ne bilo treba, kakor da veda dokaže, da se je od 262 papežev le eden in to le enkrat samkrat zmotil v veri in navede kot vrhovni učenik vesoljne Cerkev. Dovolj bi bilo, če bi veda katolicizmu dokazala le eno samo bistveno spremembo. To je veliki, nadčloveški pogum, s katerim se Cerkev spoprijema z miselnimi nasprotniki. Ni je religije, kakor je religija Cerkev, ki bi se podajala v duhovni boj misli s tako zavestjo resnice, ki bi nasprotnikom odpirala tako razsežno bojno črto kar vnaprej za dolgo, nepoznano prihodnost, ki bi nastopala s samozavestjo nepremagljivosti v celotnem nauku kakor v poedinih resnicah. Zmota je nekaj človeškega, zmotljivost pristno svojstva človeškemu umu. Tudi geniji kakor Avgustin so se popravljali in preklevali. Taka Cerkev ni. Njej je pristno svojstva zavest nezmotljivosti. S to nadčloveško zavestjo bide duhovni boj. Iz te nadčloveške zavesti izvira Cerkvi tudi njen orjaški pogum, s katerim stopa pred miselne nasprotnike.

Ža duha in srce

DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovencev v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa beremo tu Poezije našega velikana, njegov Dodatek slovenskih poezij, potem Nameček nemških in pomembnih poezij in njegova Pisma. Imamo tedaj vsega Prešerna, ki bo po tej knjigi prodrl v sleherni slovenski dom ter postal last vsega našega ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.) Dobi se v »Jugoslovanski knjigarnici« v Ljubljani.

France Bevk: Krivda

(Izdala Književna družina »Luč« v Trstu 1929.)

Med sodobnimi slovenskimi pisatelji je France Bevk najplodovitejši; vsako leto nam podari tri, štiri romane. In ti romani so navdile že večkrat grajanim nedostatkom avtorjevega neenotnega sloga, notranje neuravnovešenosti in mnogokrat pomanjkljivega obvladavanja skladnosti tvarine, vendarle sila privlačni. To pa najprej radi snovi, iz katere Bevk zajema, potem pa še radi posebne hvale vredne spretnosti v zasnovi dramatičnega vzloga, ker je treba poudariti, da temelji pisateljska zasnova slehernega Bevkovega dela v načelu dramatičnega konflikta. Filozofsko je Bevk eden tistih, ki so mnenja, da »življenje ni ne dobro ne slabo, ne lepo ne grdo, ne komično ne tragično«, kakor pravi Chaplinov biograf Heinz Pol. Takega naziranja je bil Heine, Stendhal in takega sta n. pr. Hansun in Chaplin.

»Krivda« je povest, katere ideja bi se mogla označiti z modro resnico, da se grehi starišev maščujejo na otrocih. Toda Bevk je dal tej resnici, ki očitno seže le do površja neke človeške tajne, spel novo lice ter jo poglobil z bridkim dodatkom da ima »vsak svoj prav«. Kam vede človeka, ki je neomajno zaverovan v upravičenost in pravico svojega početja, la zavest, nam opisuje Bevk v svoji najnovejši povesti. In to v zgoščeni, napeti, duševno jako zanimivi obliki, katere značilnost so dramatični vrhunci, nanizani v prevdrami simetriji valovanja. V tej povesti je toliko ravnovesja, toliko logike v nepreračunljivih in vendar na dlani težkih stvareh, ki tvorijo »menjave« življenja. — risbe, slike in skupine so s toliko jedrovito plastiko komponirane, da moremo po pravici smatrati »Krivdo« za Bevkovo najzrelejšo, če že ne za najboljšo njegovo delo do zdaj. Tudi v »Krivdi« najdeš stavke, ki niso do dna premišljeni, najdeš neodpusne plitkosti, toda v tako neznatni meri in postavljeno proti vrlo zrelin in globokim periodam povesti, ki te presenečajo in prevzemajo s svojo vilitostjo, s svojo lepoto in silo, da še bolj izginejo nedostaki.

Etična načela Bevkova so čista in tudi v tem pogledu se njegov poslednji spis odlikuje. s. š.

Večer makedonske pesmi

V nedeljo zvečer je 1. 1923. osnovano pevsko društvo »Biljana« iz Ohrida, ki je že skoraj štiriinajst dni na turneji po Šumadiji in Vojvodini, obiskalo Belgrad in koncentriralo v glavni dvorani novega Doma Radničke komore. Nekaj novega, svojevrstnega in neizumetničenega je čula prestolnica; pristno južnosrbsko lirsko narodno pesem. Vse ta večer pete pesmi je harmoniziral sam dirigent, sicer profesor ohridske gimnazije, Lazar Jovančič. Kot uvodno pesem so peli klasično »Biljanec«, po kateri se zbor tudi imenuje. Sledile so srečno izbrane narodne iz Ohrida in okolice, sevdaha in nostalgije polne, s strastjo in bolom pretkane. Samo par verzov te vroče, sicer dialektične in zato za Slovence težje razumljive lirsko narodne pesmi naj navedem, da boste videli, koliko lepote in temperamenta pa ljubkosti in odkritosti obenem je v nji:

»Sedumdeset sela četah, Jovano Jovanec, sedumdeset momi (deklic) ljubih, sedumdeset kitki kitih. Si-te (vse so) kitke uvenale-tvoj-ta kitka ne uvena, zašto beše u pazuhu, u pazuhu do srce-to.« Ali: »Puknala majko, tresnala (žalostila se je mati in tarnala), zašto me vodi ljubava (ljubko). Ne mo-žam dodam (da hodim) čaršija (po trgu) od tije pusti bečari (pijanec). Na mermir kamen sedeja, ljuta rakija pijaja... Od onje pusti bakali (nali trgovce), crni maslini (oljčne jagode) davaja, crni mi oči sakaja... (moje črne oči je hotel).«

Ta vroča pesem je produkt južnega podnebnja in polna kucovlaških, grških in sploh orientalskih vplivov (Turkiji). Veliki Jovan Cvijić je pisal za Makedonca: »Lirske pesmi su im grešno indiskretne i žulne.« Ritem in melodija sta v njih; zato tako zaneso človeka. Z velikim ploskom je številna publika sprejela narodni ohridski ples. Kot zaključno točko so Ohridci dali živo sliko: Biljana, ki je bila zaokrožena zase in je vsaj od daleč pokazala pestrost in lepoto južnosrbskih narodnih noš. Komaj trideset pevcev in pevk je v »Biljanici« in zbor je še neizkušeni in brez tradicije, pa je radi svoje iskrenosti in domačnosti dosegel uspeh kot bi ga malokateri drugi. Teptani rod Južne Srbije se dviga, raste v junake!

Belgrad, 7. avgusta. 1929. Tone Potokar.

Deset let »Gosizdata«

»Gosizdat« je oficijelni naslov sovjetske državne založbe knjig. Letos je praznovala prvo desetletnico svojega obstoja s slavnostnim zborovanjem v Moskvi, na katerem so govorili Maksim Gorkij, Vladimir Majakovskij in Poljak Bruno Jasnienski. Pri tej priliki se je otvorila tudi velika razstava ruske knjige v Moskvi, na kateri je bila zastopana domala vsa povojna ruska knjižna produkcija. Ruske knjige so skrbno izdane, zlasti so ovitki skoro vseokoli dela odličnih umetnikov. Pogrešajo se finejšje umetniške izdaje, ki so skoro popolnoma izginile iz ruske knjižne produkcije. V najnovjšem času je »Gosizdat« začela izdajati, zvesta svojemu načelu izdajanja knjig »z množice«, serijo lepih knjig lesorezov. — Prevodno slovstvo je izredno bogato in poleg muh enodnevnice najdeš mnogo zbranih del velikih mož, zlasti francoskih avtorjev. — Otroške knjige in slikanice »Gosizdata«, ki so žele mnogo priznanja že na inozemskih knjižnih razstavah, so zbrane v posebnem oddelku. Talentirani ruski grafiki se posebej dekorirajo otroških knjig z veliko vno in dosežajo presenetljive uspehe. V splošnem je videti, da je produkcija knjig v sovjetski Rusiji kvantitativno zelo bogata, druga pesem pa je, kako je ž njo v kvalitativnem pogledu.

Zgodovina brezbožništva. Če je katere stran človeške zgodovine žalostna in za človeka poniževalna, je to gotovo zgodovina njegovega zatejanja Boga. Moskovska založba »Ateist« je izdala pet zvezkov obsegajočo zgodovino ateizma od J. P. Vorončina. V prvem zvezku obdeluje razvoj brezbožništva od početkov do prve polovice 18. stoletja, drugi in tretji zvezek sta posvečena francoskemu materializmu in zgodovini protiverskega boja v času francoske revolucije, četrti zvezek vsebuje poleg kratkega pregleda nemške »Aufklärung« zgodovino ateističnega gibanja v Rusiji v 18. stoletju, poslednji zvezek pa opisuje ateistični socializem, Hegeljev nauk in svobodomiselstvo prve polovice 19. stoletja v Rusiji (prostozidarij, dekabristi). Dasi je namen te zgodovine prozoren, vendar mislim, da utegne le slabo koristiti to delo propagandi svobodomiselstva, kajti celotna zgodovina tega gibanja še posebno predočuje njega mizernost in smešnost.

Stimmen der Zeit, glasilo nemških očetov Družbe Jezusove, prinašajo važen članek P. Lipperta o odnosu med krščanstvom in kulturo zapada (Christus und der Geist des Abendlandes), zanimiv historijat znane Action Française od P. Valensina in istotako aktualna razmišljanja P. Gierensa o Razpadanju zakona, navezujoča na knjigo o »Tovariškem zakonu« od znanega Lindseya.

Geopolitik, sedma številka bo politika zlasti zanimal zaradi člankov »Die Machtgrundlagen der Sowjetunion« od Erharda Madinga in »Das Aussenhandelskommissariat und sein Monopol«. Aktualna je tudi slika o novi zakonodaji Kitaja (»Chinas neue Gesetzgebung«).

Die Neue Rundschau. Iz poslednjih dveh zvezkov iz izvrstne nemške revije navajamo: razpravo slovitega angleškega pisatelja in misleca Bertranda Russela o vrednosti skepticizma, esej Emilia Ludwiga »Ueber die Grösse der Josephs Willina« Juli-Legende 1914, iz katere je »Slovenec« prinesel odlomke v slovenskem prevodu. Največji mož sodobnega nemškega slovstva, Thomas Mann, priobčuje globoko zamišljeno razmotrivanje »Reaktion und Fortschritt«, Valeriu Marcu, čigar obsežni življenjepis Ljeninga je zbudil širok svetla največjo pozornost, objavlja esej »Dogma und Dialektik bei Lenin«, Emil Lederer pa razpravo »Die Umschichtung des Proletariats«, ki osvetljuje z žarko lučjo to vealektualno vprašanje. Jakob Wassermann je dokončal svoj življenjepis Kristofa Kolumba. To delo predstavlja nov velik spomenik v sodobnem življenjepisnem slovstvu, dasi bi bilo marsikateremu avtorjevemu mnenju odločno oporekati.

Commerce. Komaj tri leta izhaja, pa si je že na prvi mah priborila med prvimi francoskimi revijami prvo mesto. Imena urednikov: Paul Valéry, Valéry Larbaud in Leon-Paul Fargue, jamčijo zadostno za umetniško vrednost tega četrtletno izhajajočih zvezkov. V poslednji številki je priobčil Paul Claudel osemdeset strani dolg pogovor, v katerem se dotika najvišjih problemov ter razodeva vso sočno lepoto misli in neprekosljivo mojstrstvo besede velikega pesnika. Paul Valéry je prispeval k predzadnjemu zvezku globoko razpravo o estetiki pod naslovom »Léonard et les philosophes«, katere vsebuje tenka dognanja in povsem presenetljive, izvirne zaključke, v natančnem, jasnem jeziku ter po posebnem okusu odlikujočem se slogu. Pečet velike osebnosti, ki si je umela izbrusiti posebno kristalno notranje oko, nosi napol noveliščno pisani esej znamenitega Andréa Suaresa »Voyage du Condottiere«. Bogata in skrbno izbrana je prevodna literatura, ki jo prinaša Commerce in pri kateri sodelujejo najodličnejši francoski prevajalci, med njimi Valéry Larbaud in André Gide. Tu srečamo iz anglosaškega književnega sveta naslednja zvečna imena: Eliot, Powys, Campbell, O'Flaherty ter Hawthorne. Iz španskega slovstva Ricarda Giralda in Garcia Lorca, iz italijanskega Giona in Barrillija, iz ruskega Puškina (z uvodom kneza Mirskega), iz nemškega pa Kassnerja.

La Nouvelle Revue Française. Ta slavna revija, ki pomeni v francoskem duhovnem življenju novo svetlo epoko, je po smrti svojega prvega urednika Jacquesa Rivièreja pod uredništvom finega in globokega Jeana Paulhana ohranila vso svojo pomembnost in veličino. Iz poslednjih treh zvezkov omenjam sledeče prispevke: Jean Préost: Les éléments du drame chez Paul Claudel. Pierre Lièvre: Conversation sur l'art du Comédien. Marcel Proust: Lettres à M. Lucien Daudel. André Gide: »Suaivant Montaigne« ter »Dicières«. Paul Morand: De la vitesse. Gabriel Bonnoire: Enfances de Fargue. — Poleg tega je izšel v poslednjih zvezkih najnovejši roman Jules Romainsa: Quand le navire... Kronike, v katerih stalno sodelujeta Alain in Albert Thibaudet, ter beležke, ki štataletja poučujejo o vseh pojavih v francoskem in inozemskem duhovnem življenju, so slehernemu čitatelju delikaten užitek.

Dr. Poljanec Leopold: Priradpis živalstva. Celje 1929 (Založila Družba sv. Mohorja). Avtor je sestavljal priradpis živalstva s 370 slikami in enim zemljevidom o zemljepisni razširjenosti živali za vsake razrede srednjih šol v drugi predelani izdaji. Knjigo je pa pripravil tudi vsakemu človeku zaradi splošne izobrazbe. Cena 60 Din.

Najbolj varna naložba denarja

Telefon šte. 2420
Račun pošt. hran.
Ljubljana št. 10.680

Kranjska hranilnica

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter audi

najučudnejše obrestovanje

Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji, daje menična posojila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vlogo lamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

O javnih radio-koncertih

Razen odlične naloge, ki jo vrši radio v prosvetni službi človeštva, nudi radio tudi zdravo in koristno zabavo. Kljub razmeroma majhnim žrtvam, ki jih zahteva nabava radio-aparata v današnjih težkih, denarno nekako izčrpanih časih, ni vsakdo, ki ima smisel za velevažno iznajdbo radia, v takem položaju, da bi si mogel postaviti lasten aparat. Zato je zaenkrat radio nekaka privilegirana last tistih, ki so mogli utrpeti nabavne stroške zanj. Je pa radio obče koristna iznajdba, zato naj bi postala tudi nekaka obča last. Mislim, da bi se dalo to doseči najlažje s prirejanjem javnih radio-koncertov, kot so ga n. pr. že imeli neko nedeljo v Mariboru. Kdo pa je radio koncerte prireja? Po deželi v prvi vrsti prosvetna društva in druge kulturne korporacije, ki širijo med ljudstvom luč prosvete. Taka društva in korporacije naj bi s prispevki svojih članov nabavile dober radio-aparat z zvočnikom ter uvedle nato redne nedeljske radio-prireditve, h katerim bi imeli pristop vsi, tudi nečlani, pa magari proti malenkostni vstopnini. Naloga naše radio-oddajne postaje pa bi po uvedbi rednih javnih radio-koncertov bila, da zlasti nedeljske programe posebno skrbno pripravijo in jih obeležijo s kar največjo pestrostjo. Prireditelji takih ljudskih radio-koncertov naj bi poročali radio-postaji v Ljubljani o svojih željah glede programov. Na ta način bi pričela ona velika popularizacija radia, ki jo iznajdba zasluži. Zanimanje za radio in njega neprecenljive kulturne koristi bi prodrlo v sleherni gorsko vas, poplavilo vsu domovino. Organizacija javnih radio-prireditve je pač jako enostavna stvar. Čim ima dotično društvo ali korporacija radio-aparat, je »organizacija« v glavnem že izvršena. Treba je le še ljudem sporočiti, da se ob tem in tem času vrši radio-koncert, pa je stvar gotova. Ni treba iskati ne godcev, ne pevcev, ne predavateljev, kajti to je skrb tistih gospodov okoli radio-oddajne postaje.

Zato, podeželska društva, zganite se! Po mnogih krajih že imajo prosvetna društva radio. Mislim, da bi bilo tistim, ki so jim te vrstice namenjene, le v spodbudo, če bi »Prosvetna zveza« v Ljubljani poizvedela za imena prosvetnih društev, ki že imajo radio, ter jih objavila v časopisu, kakaj besede mičejo, zgledi vlečejo. Posnemajmo tudi v tem oziru velike kulturne narode, ki znajo vse drugače izkoristiti to največjo iznajdbo stoletja, kakor mi. Ni dvoma, da bodo javne radio-prireditve tudi pri nas že enako hvaležne uspehe, kakor n. pr. na Angleškem, v Franciji, Nemčiji in drugod. Dvigniti kulturni nivo človeštva, to je eden izmed glavnih namenov radia.

Rodoljub z dežele.

Tudi vzrok.

Finančni svetnik v p.: »Ne, radia ne maram. Vsak večer mi napove vreme, kako veselje imam in še potem ogledovati si vremensko hišico v Zvezdilu«

Rusko-kitajska vojna.

Matija: »Snoči je radio pel, da se Rusi in Kitajci ne bodo vojskovali!«
Matevž: »Samo če bodo Rusi in Kitajci verjeli ljubljanskemu radiju!«

Potnik neke radioprodajalne razlaga preprostem očancu bistvo radia:

»Veste oča, radio to so valovi. Skozi vse hiše grede in hribe, pa še vidimo jih ne, samo poslušamo jih skozi aparat!«

»A tako! Ali bom mogel po radiju poslušati kako se bomo v Neračevem na žeganju tepli? Veste, zraven se bojim iti!«

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 11. avgusta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Poljedelska ura, inženjer Černe. 11.00 Prenos waterpolo-tekem za državno prvenstvo s kopaljšča SK Ilirije, vmes reproducirana glasba. 15.00 Reproducirana glasba. 15.30 Humoristično življenje, pisatelj Milčinski. 16.00 Breznik: Večer na Blejskem jezeru (poklonjeno Nj. Vel. kraljici Mariji); klavirska skladba, ki jo izvaja skladatelj sam. 16.30 Samospevi, poje g. Joža Likovič; Vilhar, Lastovič; Pavčič, Dedek-Samonog; Prelovec, Pa so fantje

Radovan Hrastov:

Za deveto goro...

Potujem. Danes v to, jutri v ono stran naše lepe dežele. Tudi v samotne doline. Še tja, kjer pravijo, da je Bog nanje pozabil. Ali pa je v tiste kraje le z enim očesom pogledal.

Tako pravijo tam. Pa ne morda zato, ker bi nemara zemlja ne bila dovolj plodna. Ne, še malo ne! Krasna, lepa polja najdet tamkaj. Bohotno je rastle in zorela pšenica, ko sem bil stopal skozi polja in vasi po zaviti in prašni cesti. Pa morda zato, menite, ker nimajo vode? Tudi ne! Ko greste tamkaj po cesti, vas vso pot spremlja in vabi potoček ob hribu. Samo skočiti je treba vanj v teh vročih poletnih dnevi, pa ste namah kot prerajeni.

Kaj pa je torej takšnega v tistih krajih, kar naj bi zbuvalo v ljudeh dolgočasje? Saj je vse dano ljudem: narava se jim nudi v vsej svoji lepoti, polja, gozdovi, potoki — toda vendarle: če vprašate koga, vam bo trpko razodel bolečino tistega kraja.

»Oh, za deveto goro živimo, odrezani smo od sveta!«

To, glejte, je vse, kar povzroča neko tesnobo v ljudeh.

Ja, kje pa je to, vprašujete? Saj res, tega vam še nisem povedal. Od Kamnika mimo Nevelj in Sel, skozi Smartno in Spodnji in Zgornji Tuhinj in Spitalič prav do Motnika in še dalje — to je Tuhinjska dolina. Že res, pri Motniku se prav za prav konča — ali pa se še le prične, ta od sveta odrezani kraj. Zakaj Motnik je najbolj udarjen, ker je najbolj oddaljen od Kamnika. Čez hrib sicer lahko stopite na državno cesto in po njej v bližnje Trojane, toda — čez hrib, in peš! Vozovi in ves promet pa je usmerjen le po dolini, proti Kamniku. Tudi pošto dobivajo v Motnik iz Kamnika. Sele zvečer enkrat, okrog petih, šestih. Če gre po sreči in brez zaprek, priropota stari častitljivi poštni koleselec katerikoli tudi nekoliko prej.

Pet ur je peš hoje iz Kamnika v Motnik.

proti vasi šli; Ena tiška priletela (slov. narodni); Freire, Ay, Ay; Brahms, Neuslišana podoknica; Moj dekljč. 17.00 Prenos waterpolo-tekem za drž. prvenstvo s kopaljšča SK Ilirije, vmes reproducirana glasba. 20.00 Prenos koncerta z unionskega vrta. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Ponedeljek, 12. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Reproducirana glasba. 19.30 Pero Horn: Red pri dojenčku — izvor čuvstvenosti. 20.00 Umobolni požigalci, pred. dr. Göstl. 20.30 Koncert Radio-kvarteta: Opera in opereta glasba: Wagner: Tristan in Isolda, predigra; Gounod: Faust, fantazija; Wagner: Leteči Holandec, fantazija; Saint Saens: Samson in Dalila; Kalman: Cirkuška princesa; Strauß: Cigan baron; Delibes: Coppelia. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Torek, 13. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Koncert Radio-orkestra: Sousa: Koračnica kadetov; Lanner: Snubači; Gounod: Margareta; Gounod: Faust I. del; Brown in Ayer: Ohio Trick Trot. 20.00 Slovenska literarna zgodovina, prof. dr. Grafenauer. 20.30 Jalen: Dom, člani narod. gledališča. 21.30 Koncert Radio-orkestra: Wachlin: Zračna pošta; Ziehrer: Otroci karnevala; Auber: »Fra Diavolo«; Schreiner: Od Glucka do Wagnerja; Preil: Ne srdi se name; Hefer: Dobra mamica. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Sreda, 14. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Za naše malčke pripoveduje radio-štric. 18.30 Reproducirana glasba. 20.00 Antologija slovenske lirike, ravnatelj Bratina. 20.30 Citraški koncert g. Jana Loeskeja: 1. Pomladni pozdravi; 2. Regiment po cesti gre; 3. Dekle, zakaj s' tak žalostno; 4. Luna sije; 5. Imitacija cerkvenega koncerta; 6. Če študent na rajžo gre; 7. Vsi so prihajali; 8. Mladi vojaki. — Vmesne Rich. Straufove skladbe poje g. Gostič: 1. Noč; 2. Podoknica; 3. Sreče je nemo; 4. Saj ni mogoče več skrivati; 5. Ljubezen skriva v srcu prebiva; 6. Cecilija; 7. Jutri; 8. Tajni poziv. 22.00 Koncert Radio-orkestra: Somsa: Pod zvezdnim praporom; Urbach: Vinski duhovci; Petrič: Slovenska uvertura; Frederiksen: Preko Skandinavije. 22.30 Časovna napoved in poročila.

Četrtek, 15. avgusta. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 Poljedelska ura, inženjer Černe. 11.00 Koncert Radio-orkestra: Sousa: Washingtonska pošta; Fetras: Dogodbe iz Saškega gozda; Beethoven: Adagio iz patetične sonate; Siede: Kresničice; Geiger: Leharijana. 15.00 Repr. glas. 16.00 Konec p. zbora »Sava« z Jesenice: Belar: Zelja Slovencev na tujem; O. Dev: Spet ptičke poje; K. Matek: Mladič; Foerster: Razbita čaša; J. Kocijančič: Slovo; I. Ocvirk: Napitnica; A. Foerster: Povejte vse planine; V. Krek: Ljubezen in pomlad; Ocvirk: Kralj Matjaž; Sachs A.: Venček narodnih pesmi. 20.00 Koncert trnovskega cerkv. zbora: Premrl: Marijino vnebovzetje; Battista: O Jesu mi dulessime; Kimovec: Hostija ti najsvetejša; Kimovec: V sveti hostiji; Marolt: Tisoč slavošpevov; Marolt: Češćana Marija; Nussbauer: Ave Marija; K. Adamič: Ti o Marija; Sattner: Pozdravljen; Gerbič: Zdrava Marija; Blasel: Marija Tvoji smo otroci; Foerster: Ave Marija. 21.00 Prenos koncerta iz unionskega vrta. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Petek, 16. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borzna poročila, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Koncert Radio-orkestra: Osehit: V ciganskem taboru; Fall: Stambulska roža; Schubert: Rozamunda; Lincke: Veliki top; Kroner: O letošnjem. 20.00 Gospodinjska ura, gđ. C. Kerkova. 20.30 Pevski solistični večer g. Levarja, člana nar. gledališča. 21.00 Koncert Radio-orkestra: Osehit: Picador; Ertl: Donavske slike; Keller Bela: Tempeljska posvetitev; Amadei: Trubensänger: 1. Slavnosni vhod; 2. Podoknica Trubadurja; 3. Sanje; 4. Svadbeno slavnost; Bizet: Carmen; Theimler: Marquette; Heidrich-Petrič: Jadransko morje. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Sobota, 17. avgusta. 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 18.00 Koncert Radio-orkestra: Smetana: Koračnica iz »Prodane neveste«; Fetras: Gorsko veselje; Beethoven: Egmont; Lincke: Berlin v noči; Aletter: Maud; Kockert: Pussi. 20.00 Delavska ura; Organizacija delavskega zavoranja v naši državi; g. Josip Bole. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Časovna napoved in poročila.

Pač dolga pot, ki je pa navadno za poštni vozček še daljša, ker se v vseh večjih krajih ustavlja in oddaja posameznim poštam njim namenjeno robo.

V to samotno dolino sem se tedaj napotil pred tedni. Kar peš, kako pa drugače. Spotočoma sem se ustavljal tu in tam, kjer sem pač imel kakšne opravke. Tašne ali takšne, kakor so pač opravki.

Samoten sem spel po takisto samotni cesti. Na obe plati ceste sem večkrat obračal oči, zlasti v vaseh, pa vam povem, da zvečne zastoj. Iskal sem bil namreč tolikanj značilnih drogov po strehah, v hruškah, v vrtovih ali v visokih lipah ob mejah. In med drogovmi sem seveda iskal žice, radijske žice, antene. Malo, zelo malo je tih stvari po dolini tam za deveto goro.

In vendar v današnjih časih nič lažjega za stik z vsem svetom, kot radio. V takšnih samotnih, tam za deveto goro, kjer je, kakor pravijo, Bog pozabil pogledati s svojim premodrim očesom, v takšnih krajih tedaj bi bil radio kot nalašč in nič kako dobrodošel. Bil bi ljudem svetovavec, družabnik, dobrotnik in še mnogo drugega. Sleherni dan bi jim vesti iz celega sveta prinašal, zvečer bi jim godel in piskal in pel. Še učil bi jih tudi; modre, učene stvari bi jim razlagal. To in ono, kar še mnogim znano ni, pa je na vso moč potrebno, bi ljudem tolmačil ob večernih in nedeljskih dopoldnevih. In nedeljske popoldneve, ki so najbolj pusti, zares dolgočasni, bi vidoma krajšal, jim jih napravljaj težko pričakovane, priljubljene. Sploh bi radio v teh krajih kmalu prav vsem postal prijatelj, vsem nepogrešljiv dnevni gost.

Tam za deveto goro, ali slišite?! Hej! Zdravnite se in stopite za drugimi deželami! Nikdar nikomur žal ne bo, zares ne!

Ob cesti je stala gostilna in sem vstopil. V opoldanskih urah je bilo. Čim sem odprl duri in stopil v izbo, je dahnilo nekaj toplega vame.

Mamica glej

prinesel sem Ti milo, katerega so vzele vse druge kupovalke. Imenuje se pravo terpentinsko „MILO GAZELA“

GAZELA MILO

Drugi programi:

Nedelja, 11. avgusta.

Belgrad: 11.00 Plošče. 12.10 Plošče. 13.15 Dnevne vesti. 17.30 Narodni napovi. 20.00 Predava Sv. Sumenkovici: Obstreljevanje v l. 1862, in štiri-mesečno obleganje. 20.30 Radijski orkester (člani belgr. opern. orkestra). 21.30 Čas. Dnevne vesti. 21.40 Ura pesmi. Poje ga P. Jesič, bl. belgr. opere: 1. Ma temata, 2. Ti, ah ti! 3. Ljuba mala, 4. Arizona, 5. Črna dete, 6. Serenada. 22.30 Septet pihal. — Zagreb: 11.30 Dopold. glasba. 17.00 Prenos godbe iz slaščičarne »Manonc«. 20.35 Koncertni večer. — Varšava: 9.30 Služba božja iz Wilna. 11.00 Prenos iz Salzburga. 15.00 Plošče. 17.00 Poljuden koncert. 20.05 Vesel večer. 20.30 Večerni koncert. 22.45 Godba za ples. — Dunaj: 11.00 Prenos iz Salzburga: Orkestralni koncert dunajskih filharmonikov. 15.30 Popoldan. koncert. 18.00 Pesmi Jel. Mendelssohna. 18.30 Trio. 20.10 Čas. Vreme. 20.15 Operetni fragmenti. — Brno: 7.00 Iz Prage: Karlovarski koncert. 9.00 Iz Bratislave: Cerkevna glasba. 10.30 Vojaški orkester. 11.00 Iz Prage: Prenos salzburškega festivala. 16.30 Prenosi iz Prage. — Langenberg: 9.00 Evang. jut. slovesnost. 11.00 O poljovnu. 12.00 Ustavna slovesnost. 16.00 Slavnostna prireditve iz nem. stadiona (prenos iz Berlina). 18.45 Otvoritev reklam. kongresa. 20. 15 Ustavna slovesnost. Nato komorna glasba. Do 24.00 Nočna glasba in ples. — Berlin: 9.00 Jutrnanja slovesnost. 11.00 Orglein in zbor (plošče). 12.00 Iz parlamenta. Slovesnost. 13.00 Opoldan. koncert. 14.30 Kdo vam bolje ugaja? (Plošče). 15.50 Iz Nemškega stadiona — slavlje. Nato zabava za nedeljsko popoldne. 18.30 Otvoritev svet. kongresa za reklamo. 20.00 Iz državne opere — večerna slovesnost. Nato do 0.30 godba za ples. — Katovice: 9.30 Prenos iz katoliške stolnice. 11.00 Prenos iz Salzburga. 17.00 Poljuden koncert. 20.30 Prenos koncerta iz Varšave. 22.45 Godba za ples. — Toulouse: 12.45 Solistični koncert. 13.00 Orgle. 13.30 Nabožna glasba. 20.30 Koncert dun. orkestra. 20.45 Pesmi. 21.00 Fragmenti iz kom. oper. 21.21 Veliki simfonični orkester. 21.45 Plesna glasba. — Stuttgart: 11.00 Ustavno slavlje. 17.00 Zabavni koncert. 18.45 Otvoritev svetovnega kongresa za reklamo. 20.00 Večerna slovesnost. 22.00 Godba za ples. — Praga: 7.00 Koncert iz Karlovih varov. 9.00 Iz Bratislave: Nabožna glasba. 11.00 Iz Salzburga: Glasbeni festival: skladbe Johanna Strauša. 16.30 Orkestralni koncert. 18.00 Nemško oddajanje. 19.00 Godba. 20.40 Poljudna godba. 22.20 Iz Bratislave: Koncert iz Trenč. toplje. — Mor. Ostrava: 7.00 Iz Prage: Karlovarski koncert. 9.00 Iz Bratislave: Na-

božna glasba. 10.30 Iz Bratislave: Vojaška godba. 11.00 Iz Prage: Prenos salzburškega festivala. 16.30 Iz Prage: Godba. 19.00 Koncert postaj. orkestra 20.00 Koncert. 20.30 Poljuden večer. 22.30 Iz Bratislave: Koncert iz Trenč. toplje. — Leipzig: 8.30 Orgelski koncert. 9.00 Jutrnanja slovesnost. 11.00 Prenos salzburških slavnostn. iger: Orkestr. koncert. Dela Joh. Strauša. 12.00 Slavnost v parlamentu. 16.30 Orkestr. koncert. 20.00 Večerno slavlje iz Berlina. — Breslau: 9.00 Jutrnanji koncert. 11.00 Evang. jut. slovesnost. 12.00 Iz Berlina: Ustavna slovesnost. 15.30 Popoldanska zabava. 18.25 Pesm. R. Quitterja. 20.00 Večerna slovesnost (iz Berlina). 22.30 Iz Berlina: Plesna godba.

Ponedeljek, 12. avgusta.

Belgrad: 12.45 Radijski kvartet. 13.30 Dnevne vesti. 17.30 Radio-jazz. 18.30 Pred., ga. A. Godjevac: Novo življenje žene. 20.00 Iz del R. Domauovića, bere SavaTodorovič, član belgr. nar. gledal. 20.30 Radijski kvartet: Slovanska ura. 21.30 Čas. Dnevne vesti. 21.40 Citraški koncert g. I. Skalarja. 22.30 Plošče. — Zagreb: 13.15 Plošče. 20.30 Prošćić za prenos. — Varšava: 12.05 Plošče. 16.40 Plošče. 18.00 Lahka glasba. 20.30 Poljuden koncert. 22.45 Godba za ples. — Dunaj: 11.00 Dopoldan. glasba. 16.00 Popoldan. koncert. 19.55 Čas. Vreme. 20.00 Koncertni večer. 21.00 Nove pesmi. 21.30 Večerni koncert. — Brno: 16.30 Iz Prage: Jazz-band. 19.05 Iz Košice: Slovaški večer. 20.00 Prenosi iz Prage. — Langenberg: 12.10 Plošče. 13.05 Opoldan. koncert. 17.35 Popold. koncert. 20.00 Večerna glasba. 20.50 Ljudstvo in domačija: »Das Münsterland«. Do 24.00 Nočna glasba in ples. — Berlin: 9.15 Otvoritvena seja svet. reklam. kongresa. 14.00 Plošče. 17.00 Zabavna glasba. 10.00 Koncert. 21.00 Stara plesna glasba. Nato do 0.30 godba za ples. — Katovice: 16.20 Plošče. 20.30 Koncert iz Varšave. 22.45 Godba za ples. — Toulouse: 12.45 Koncert simfon. orkestra. 13.15 Pesmi. 13.30 Solistični koncert. 21.00 Fragmenti iz kom. oper. 21.45 Plesna glasba. — Stuttgart: 12.00 Plošče. 16.15 Popold. koncert. 20.15 Zabavni koncert. 21.30 »Čopič i paleta«. — Praga: 12.00 Koncert postajnega orkestra. 16.30 Jazz-band. 19.05 Iz Košice: Slovaški večer. 20.00 Koncert v spomin sklad. L. Janačka. 21.15 Koncert postajnega orkestra. 22.20 Plošče. — Mor. Ostrava: 16.30 Iz Prage: Jazz-band. 19.05 Iz Košice: Slovaški večer. 20.00 Iz Prage: Koncert v spomin L. Janačka. 21.15 Poljuden koncert. — Leipzig: 12.00 Plošče. 16.30 Koncert. 20.00 Dve enodejanski opereti J. Offenbacha Nr. 66, in Fortunjeva pesem. — Breslau: 16.30 Zabavni koncert. 19.50 Pregled — Klabundu in H. v. Hoffmannsthalu. 20.15 »Voznik Hensehela, Gerh. Hauptmann«.

V kotu je stal visok nastavek, na njem lep zvočnik.

»Tukaj pa bo!« sem si dejal. In res! Nisem se še vesedel za mizo, že je jeknilo po izbi od zidov:

»Halo, tu radio Ljubljana!«

Kakor doma se počuti človek, ko tam nekje v dalji, za deveto goro zasliši znani glas radijskega napovedovalca iz Ljubljane. O pozdravljen fant, prijatelj, znanec! — bi mu skoraj zaklical.

Voznike poslušam, ki se glasno razgovarjajo ob sosedni mizi. Ho! Saj se niti o radiju ne menijo, tedaj jim je to že zdavnaj znana reč. In že me zanima, če je napravila res že tako dolgo v hiši, v tej prikupljivi krčmi ob cesti, ki pelje tja za deveto goro. Saj nič ne stane, pa povprašam:

»Gospodična, kaj že dolgo imate to reč?«

»Od jeseni. Oktobra smo ga menda kupili.«

»No, pa vam ugaja?«

»O, kar zadovoljni smo ž njim. Zlasti letos pozimi, v tistem strašnem mrazu nam je bil radio dober in zvest hišni prijatelj. Saj nihče ni mogel do nas v tistem hudem času, ko je bil takšen silen mraz in snega toliko, da niti skozi okno videli nismo. Umrli bi bili od dolgočasje, ko bi radia ne imeli.«

»No, takšne sile pa res ni bilo! Kako pa so časih živeli? Saj je bilo še kedaj snega, pa niso mrli radi dolgočasje?«

»Seveda niso, — ali pa tudi so, kaj pa veste? Zdjaj bi pa nemara. Veste, navadi se te reči, od sile se je navadi. Res. In vam zato še enkrat povem: mrli bi od dolgočasje, če bi radia ne imeli. Ž njim pa smo šli z vsemi vstric in nihče ni bil pred nami. Isti čas ko oni v Ljubljani ali v Mariboru, v Celju, tisti v Kranju, Kočevju — smo zvedeli tudi mi za vse, kar se je bilo zgodilo po svetu okrog. Vedno nam je bilo premalno sporeda. Z nevoljo smo se dostikrat odpravljali spat. Uh, kakšni zaspanci ste Ljubljancani!«

Lej jo, lej, ta je pa vnet! sem si bil dejal. In sem smatral za dolžnost, da to reč razodenem tudi drugim, celo tistim, ki se jih tiče — zaspanim Ljubljancanom. Da bodo vedeli letošnjo zimo, kdaj se končavajo sporedi in kdaj se hodi spat.

Še dalje sem vprašal:

»Kaj pa vam je najbolj všeč pri radiju? Kaj najraje poslušate?«

»Ja težko vam povem. Marsikaj mi je všeč, skoraj vse. Le borze poslušati ne morem in je nikdar ne. Tistih pustih poročil o vodnem stanju še manj. Kaj briga mene ta reč; menda tudi drugih tudi ne kaj prida?«

»O, tisto pa ne, gospodična. So nekateri, ki borzna poročila naravnost zahtevajo in tudi njim je treba ustreči.«

»Že mogoče in tudi prav. Ampak zame so vendar brez vrednosti in jih tudi zaneprej poslušala ne bom. Jaz kar koj zaprem zvočnik, čim zaslišim tisto...«

»Pesmi vam ugajajo? In godba?«

»Zelo, zelo. Oh, zlasti nekateri zbori sijajno pojo. Koroške narodne pesmi na primer. Pa naše domače narodne. Ali ruske, ah, ruske... teh je premalno. Ruski jezik je tako nežen, tako mehko zveneč. Neka ruska gospa je zadnjič parkrat zapela krasne ruske stvari. Le zakaj teh pesmi ni večkrat na programu? In operni pevci in pevke? Tudi nje bi venomer poslušala, saj jih v resnici itak še nikdar nisem in jih nemara niti ne bom. Ko smo tako daleč od Ljubljane, ko tako redko zaidemo vanjo, Zdjaj nas vsaj radio spaja s to našo prestolnico!«

Tako je žgoela in bi nemara še dolgo, — pa so novi gostje prišli, ki jim je bilo treba streči. Pa meni se je takisto že dalje mudilo. Zato sva končala razgovor in napotil sem se ven in dalje v samotno dolino.

Bog s teboj, deklina! sem si v mislih dejal. Prave nazore imaš o radiju in doumela si njega potrebo. Še drugi naj bi šli za teboj, zlasti vsi v Tuhinjski dolini, od Kamnika do Motnika, vsi tam za deveto goro...

Vsaj zato, da jim več dolgčas ne bo!

Sveta življenje in vrvenje

Iz skrivnosti božjega stvarstva

7000 kilometrov na sekundo

Največja zvezdarna sveta je na gori Mount Wilson. Ima največji daljnogled, kar jih je na zemlji. V zadnjem času so na tej zvezdarni začeli meriti hitrost, s katero se premikajo posamezne zvezde. Posebno so študirali hitrost plinastih ozvezdij, ki so neizmerno oddaljena od naše zemlje ter jih na nebesu ni mogoče opazovati s prostim očesom. Preiskave so dognale, da se ena teh meglic oddaljuje od zemlje s hitrostjo 3700 kilometrov na sekundo. Ker je število teh in takih meglic izredno veliko, jim astronomi niti niso dali imen, ampak jih zaznamujejo le s črkami in številkami. Meglica, ki hiti po neizmernem svetovnem prostoru s hitrostjo 3700 km na sekundo, se imenuje »U. G. C. 7619.« Druga taka meglica pa se oddaljuje od zemlje z brzino 7630 km na sekundo.

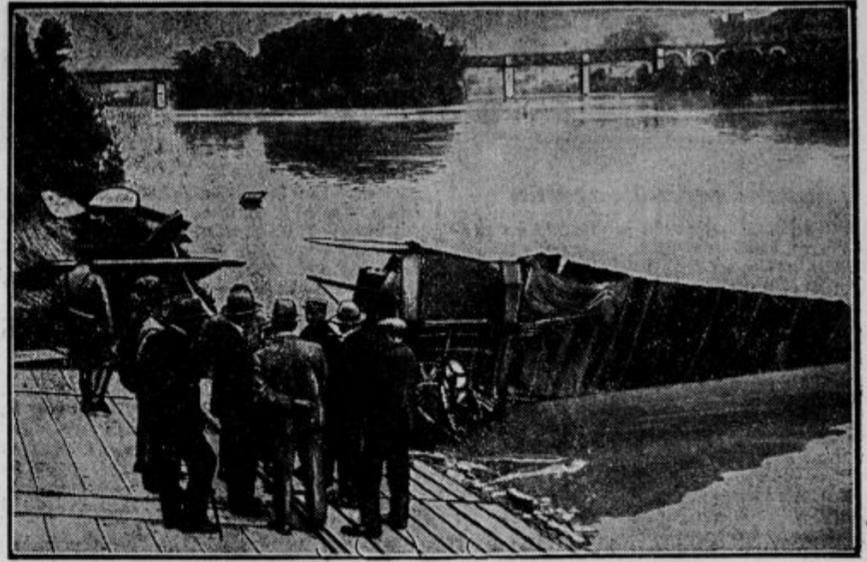
Kakor merijo zvezdoznanci, ti dve zvezdi nista skupina milijonov zvezd, ki bi radi neizmerne daljave tudi mogla biti vidna le kot meglena pega na nebesu, ampak sta to najbrže res ogromni plinasti zvezdi, prava pravcata ogromna plinasta oceana, ki s strašno brzino dirkata po vsemirju.

Zadnja omenjena meglica se n. pr. premika 200 krat hitreje kakor pa naša zemlja hiti okrog solnca. Naša zemlja predirja v sekundi le 30 km; to pa je še vedno 60krat hitreje kakor let iz puške izstreljena krogla. Teh 30 kilometrov hitrosti naše zemlje je nam zemljanom povprečno merilo hitrosti vseh nebesnih teles. Solnce

tudi ne stoji, ampak se z vsem svojim zvezdnatim spremstvom z nami vred premika ter hiti okrog svojega še večjega stedišča, ki ga pa ne poznamo. Ta solnčna hitrost znaša 20 kilometrov na sekundo. Solnčno ozvezdje — vse kar vidimo — gotovo ni edino, ampak z drugimi nepoznanimi ozvezdji tvori nov, večji sistem. Ta pa ima skupaj z drugimi neznansko velikimi in oddaljenimi zopet svoje središče in svoje solnce. Malo cetrhje se giblje krasna zvezda Aldebaran iz ozvezdja bika, 52 kilometrov na sekundo. Druge zvezde so deloma bolj počasne. Svitli Sirij hiti le z brzino 18 kilometrov na sekundo, Arktur in Poluks celo le 15 km, Kastor pa le en kilometer v sekundi. Zato pa je zvezda Šedir urnejša ter hiti 200 km, medtem ko mala zvezdica v Rimski cesti, ki niti imena nima in ki je niti ne vidimo s prostim očesom, brzi s 400 km v sekundi.

Vse te ogromne brzine pa izginejo vzpričo hitrosti plinastih zvezd, ki brze s 7000 km v sekundi. Sam Bog ve, kaka čuda pa se skrivajo onkraj mej našega doznavanja, tam, kamor ne doseže noben daljnogled, nobena učenost, nobena astronomija!

Neizmernost božjega stvarstva, ki ga človeški razum ne more obseči več kot za majhen prašek! Saj vse to, kar vidimo in vemo, ni več kot kos zrna prahu iz vesoljstva. Vse, kar so astronomi izračunali, potrjuje le eno, kako skrivnostno neskončna je božja moč.

Letalo padlo v Seino. Blizu Pariza se je vodno letalo zapletlo v električno omrežje in padlo v Seino. Pilot in eden potnikov sta mrtva. Drugi potnik je bil težko ranjen.

či s petdesetorico čeških vitezov po tem, ko so odpeljali oprode na njegovo povelje že ranjenega prestolonaslednika Karla, dasi se je ta še tako upiral. Pogumnega kralja so pokopali na nekem gradu v sedanji Saarski deželi. Pred kratkim je naprosila češkoslovaška vlada lastnika gradu, naj dovoli prenesti ostanke v Prago. Dobila je dovoljenje, a luksemburška vlada je vložila protest. Smatra viteškega kralja za Luksemburžana in je zahtevala, naj ostanejo njegove kosti na dosedanem kraju ali pa se prenesejo v Luksemburg. Češkoslovaška vlada ni hotela popustiti. Zdaj sta se obrnili obe državi na Nemčijo, da bi kot posredovalec rešila njun spor, in sta se že naprej zavezali sprejeti sklep nemške vlade.

primernem tonu predela. Reportaža se je takrat šele pričela razvijati, in Hetenyi je bil eden prvih, ki je posamezni slučaj »individualno« obravnaval in ga do podrobnosti predelal. Ni se zadovoljil s suhoparnim naštevanjem obvestil policijskega tiskovnega urada, ampak je poizvedoval o slučajih, ki so se mu zdeli zanimivi, na lastno roko. O rezultatih svojih poizvedb je poročal policiji in ji je s tem v mnogih slučajih kriminalistično izredno koristil. Njegov dom je bila policijska centrala, kjer je prebil večji del dneva in noči, vedno pripravljen in v pričakovanju senzacij. Budimpeštanski policijski šef je bil takrat dr. Desiderius Boda, ki je že delj časa opazoval talent in kriminalistično nadarjenost Hetenyia. Ponudil mu je mesto policijskega uradnika, ki ga je seveda Hetenyi z velikim veseljem sprejel. To vam je bila senzacija! Pomislite: od policijskega poročevalca mestni glavar, ki mu je poleg tega še manjkala pravna kvalifikacija.

V življenju Hetenyia se je pričela nova doba: prekoračili bi meje tega članka, če bi hoteli opisati vse kriminalistične uspehe bivšega reporterja in medicina. Ob pričetku vojne mu je bila poverjena posebno kočljiva in težka misija: opazovanje sovražnih vohunov, ki jih je v tistih časih kar mrgolelo v Budimpešti. Napravil je vladi marsikatero uslugo in precej vohunov neškodljivih. Ze več let je Hetenyi vodja politične policije, ki igra posebno v povojni dobi najvažnejšo vlogo varnostne policije. Je strah komunistov, ker njegove roke sežejo v najstritejše kotičke. Pczna vse njihove zvijače, skrivnosti, skrivališča, je eden najboljših poznavalcev »celičnega sistema«. Njemu in njegovim ljudem ne ostane ničesar skritega. Ima pod seboj res pravo elito detektivov in je v resnici lahko ponosen nanje. Kljub svojim šestdesetim letom je še vedno mladosten in pri svojih podrejenih kot višjih zelo priljubljen.

Lahkomiselni turist

V sredo je v gorah blizu Inomosta brivski pomočnik Viktor Mayer iskal planinke ter pri tem zdrknil 100 metrov globoko, kjer je nezavesten obležal. Rešilna ekspedicija ga je našla še le drugi dan. Na veliko začudenje pa so videli, da je ponesrečeni brivec oblečen le v kopalno obleko. Fant se je v neverjetni lahkomiselnosti menda hotel postaviti, da je plezal po gorah le v kopalni obleki. Ker je ponoči zelo mrzlo, je čudno, da ni zmrznil. Prepeljali so ga v bolnico.

Teta rada vzgaja svoja dva mala nečaka. »Tako, fantiča,« pravi in jima pokaže dva štruklja, ki pa nista bila enako velika. »Bom videla, kdo od vaju je bolj olikan.«
»O, teta, Tonček je bolj olikan,« pravi Jožek in vzame večji štrukelj.

K poletu zrakoplova »Zeppelina« okoli sveta.

Po 18 letih našel hčerko

Pred 18 leti je na Dunaju v veži hiše svojega stanovanja našla mlada trgovka, vdova Bauer, dojenčka ženskega spola, zraven pa listek, v katerem mlada nezakonska mati sporoča, da se je naveličala življenja in da prepušča otroka dobrim ljudem. Res so kmalu nato tam blizu našli umirajočo mlado žensko, ki je umrla v bolnici, ne da bi bila oblast vedela, da je to mati najdenčka.

Vdova Bauer je punčko vzela za svojo. Mala Tončka Bauer se je lepo razvijala v hiši svoje krušne matere, ki se je preselila z njo v Budimpešto k sorodnikom. Ko je bila Tončka stara 15 let, se je njena krušna mati vnovič poročila z nekim trgovcem ter se preselila na Rumunsko. Tončka pa je stopila v službo v budimpeštanski tovarni za usnje.

Ko je vdova Bauer našla dojenčka, je to seveda naznanila policiji. Policijsko ravnateljstvo na Dunaju je sicer v svojem uradnem listu obvestilo javnost o najdenem dojenčku 10. januarja 1911. Toda tedaj se nihče ni javil.

Te dni pa je dunajski gostilničar Anton Stiegelbauer slučajno bral staro številko dunajskega lista »Wiener Zeitung«. V tej številki iz l. 1911 je bral tudi o najdbi dopisnika v veži te in te hiše. Takoj se je spomnil, da nam je rajna, predno je šla v smrt, pripovedovala, da se bo zastupila in da bo otroka pustila v kaki veži. Ker je vedel, da se je nesrečnica zastupila istega dne, ko je bil najden otrok, je ugotovil, da je bil 10. januarja l. 1911 v veži najdeni

otrok njegov. Takoj je odhitel na policijsko ravnateljstvo, da mu povedo, kje stanuje tista žena, katera je našla in obdržala njegovega otroka pred 18 leti. Izvedel je, da se je preselila v Budimpešto. Dunajska policija je o slučaju obvestila budimpeštansko. Ta je kmalu sporočila, kje sedaj najdenka stanuje. Ko je Stiegelbauer izvedel, da njegov otrok še živi v Budimpešti, se je brž odpeljal tja in šel na policijo ter povedal tako in tako. Takoj so poslali agenta po Tončko, ki je sedaj 18 let stara, ter jo privedel pred srečnega očeta.

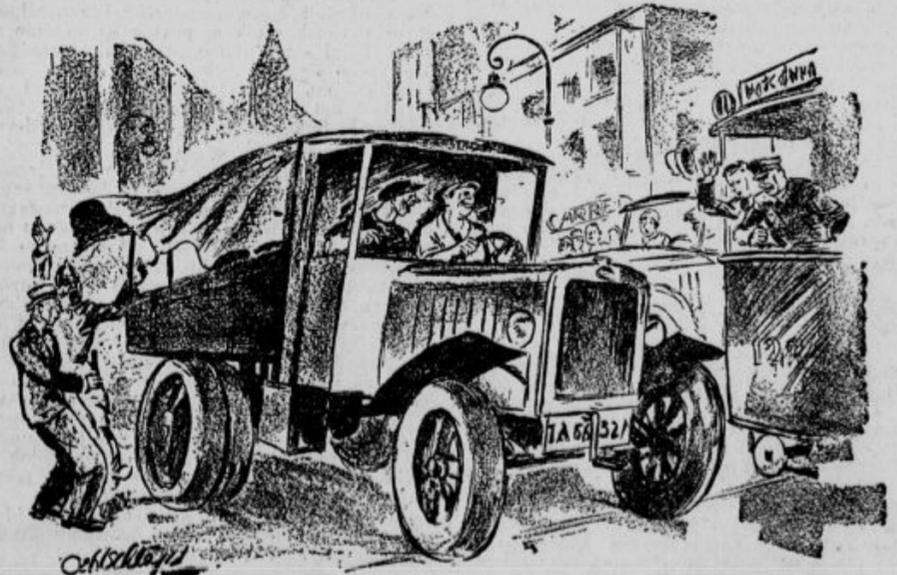
Še isti dan je Stiegelbauer odpotoval iz Budimpešte domov. Z njim se je pa vozila njegova 18 let pogrešana hčerka Tončka.

Ostanki kralja Jana

Leta 1310. je vzel 14 letni sin cesarja Henrika VII. Jan češko princezinjo Eliško, in se je s tem za deželo pričela nova, luksemburška doba. Trajala je dobro stoletje in obvarovala kraljestvo razpada po usodnem koncu domače Pšemisllove dinastije. Na Francoskem odgojeni kralj Jan je vselej vzdrževal ozke stike s papeževim dvorom (avignonsko prognanstvo). Tudi na Češkem so izpodirili pod njim romanski kulturni vplivi dosedanje, v narodnem oziru toliko nevarne nemške. Kralj Jan, srednjeveški neumorni vitez, je bil dober diplomat: pridobil je svojemu sinu, Karlu VI., cesarsko rimsko krono, Karel, »oče domovine«, kakor so mu pravili hvalezni Čehi, je otvoril za Prago zlato dobo. A tudi njegov oče bi bil dober kralj, če se ne bi naveličal brezizglednega spora z ohoimi upornimi češkimi velikaši. Brez denarja, s peščico vojakov, se je vse življenje vojskoval od Francije do Ogrske in od Baltika do Adrije, premagal Habsburgovce, se trikrat udeležil litavske križarske vojske in osvojil bogato Lombardijo. Tudi njegova junaška smrt je še vedno najslavnejši spomin češke zgodovine. L. 1346., že nad 50 let star in popolnoma oslepel, se je udeležil bitke pri Cresiju za francosko dedščino. Angleži so premagali od dolge poti utrujene Francoze in begunci so klicali tudi kralju Janu, naj reši svoje življenje. Stal je s svojo četo v zadnji vrsti in se še ni udeležil boja. A slepi kralj je ponosno odvrnil: »Bog ne daj, da bi utekel češki kralj z bojnega polja! Tega pač nikoli ne bo storil!« Privezati je dal svojega konja med konja dveh vitezov in junaško posegel v izgubljeno bitko. Umrli je z neštivilnimi meči in sulicami preboden v največji gne-

Strah komunistov

Budimpeštanska policija, posebno politični oddelek, je imela te dni mnogo opravka s komunisti, ki so se zopet pričeli gibati. Ker Madjari še niso pozabili komunistične strahovlade pred desetimi leti, posebno budno pazijo na vsako najmanjše komunistično gibanje. Ves ta posel pa ima v rokah šef politične policije, namestnik policijskega šefa dr. Hotenyi. Svojevrsna osebnost, ta Hetenyi! Predvsem mu manjka vsaka »kvalifikacija« za policijskega konceptnega uradnika; nikoli ni študiral prava, ampak je bil medicinec, ki je več let izvrševal prakso. Nekega dne je položil operacijski nož na stran in prijel za pero, ki je bilo čisto ravno tako ostro kot kirurgov nož. Kratko: Hetenyi je postal časnikar. Toda nikakršen ugleden, duhovit politični publicist velikega stila, ampak policijski reporter s skromno plačilo. Toda v gardi budimpeštanskih policijskih poročevalcev ni bilo takrat nobenega vestnejšega, navdušenejšega in požrtvovalnejšega reporterja, kot je bil mali Hetenyi, ki se je takrat imenoval še Hofbauer. Z ognjevitostjo je zbiral za svoj list »Budapesti Hirlap« poročila, da jih potem v

Tudi za avtomobile, osebne in tovarne, veljajo predpisi cestnega reda! Toda prišlo je v navado, da se mnogi šoferji ne zmenijo ne za tramvaj, ne za druga vozila, radi česar nastajajo hude nesreče. Policija ima menda po vsem svetu križe s takimi divjimi šoferji. Zato jih povsod strogo kaznujejo.

Baron Karl Auer pl. Welsbach iznajditelj »Auerjeve luči«, o katerem smo poročali, da je umrl.

Rose Fyleman:

Kamen

Na kupu ob podeželski cesti je ležal kamen. Pot je bila popolnoma mirna, kajti napravili so novo cesto nedaleč od vasi in so staro pot sedaj redko kdaj rabili. Zbog tega je bilo življenje tega kamna zelo samotarsko. Hrepenel je po izpremembi in družbi, kajti skoro ničesar drugega ni videl kot koprive — a koprive, kakor veste, niso lepe, prijazne rastline.

Včasih je priletela na to cesto ljubka taščica. Vsakokrat je voščila kamnu pristrčno »dobro jutro« in kamen je rad gledal njena svetla prsa in poslušal njeno veselo šebetanje.

Nekega dne je taščica spet priskakljala h kupu, kjer je ležal naš znanec kamen. Iznemada je zagledal kamen mačka, plazečo se potuhnjeno po travi na drugi strani ceste.

Taščica je ni opazila, ali kamen se je s čudovito prisotnostjo duha pognal kvišku in se z glasnim ropotom zavalil na cesto. Preplašena taščica je zletela s ceste in se rešila.

Ptičica je bila hvaležna kamnu in sklenila je posej z njim pristrčno prijateljstvo. Slednji dan je priletela, počepela malo na kamnu in pokramljala z njim. Kmalu je zvedela, kako mu je dolgčas in kako hrepeni po življenju in družbi.

Na koncu vasi je tedaj postavila neka ženska poleg ceste lično leseno lopico. Ženska je imela rada ptiče in je sleherni dan krmila taščico z mrvicami in drobtinicami. Tudi cvetlice je imel rada in je prav pridno obdelavala svoj vrtec. Od vrat njene lope do sprednjih vrtnih vrat je vodila steza in na obeh straneh steze so bile gredice.

Ženska je posvetila precej časa skrbi za vrt. Vsa vrtna dela je opravljala sama.

»Gledati moram, da se robovi gredic ne bodo sipali,« je govorila. Zato je prinesla vsakokrat, kadar je odšla iz lope, seboj ličen velik kamen in ga položila na rob gredice.

»Tu se nudi mojemu prijatelju ugodna prilika,« si je mislila taščica, ko je videla, kaj dela ženska. In drugo jutro je čakala vrh durnega stebra, da je ženska odšla iz vrta, ter je skakljala in frtolala pred njo.

Ženska je odšla le na kratek izprehod in kajpada ni niti slutila, kaj namerava taščica, ali veselilo jo je, ko je ptička sfrčala za njo na cesto. Ptičica je zdajci občepela veselo na svojem prijatelju kamnu, zažgolela kratko pesemco in odletela.

»Čeden kamen,« je menila ženska. Pobrala je kamen, ga odnesla domov in položila k drugim na vrtu.

Kamen je bil neizmerno srečen v krasnem vrtu in taščica je prihajala in sedala dan na dan nanj ter žgolela svojo jutranjo pesem.

Tista ženska je moja rodna sestra in ako boste hodili kdaj po njeni krasni vrtni stezici na Pristavi, si lahko ogledate kamen in prav lahko mogoče, da boste videli tudi taščico.

Rose Fyleman:

Miška, ki je želela iti v Ljubljano

V čakalnici podeželske postajice je nekoč živel miška.

Njeno življenje je bilo povsem prijetno. Ljudje, ki so prihajali, so jedli v čakalnici zemljice in kruh z maslom, in po njih odhodu so ležale mrvice križema po tleh. Pogosto so ostavljali v postajni shrambi tudi sir in vreče z žitom. Tako je živela miška popolnoma srečno in doživela tudi dokaj zanimivega, kajti ljudje so venomer prihajali in odhajali, in poslušala je njih dirindaj in pogovore.

Miška pa je bila zelo slavohlepna. Zelela je videti Ljubljano, kajti toliko ljudi je govorilo o Ljubljani in toliko pošilk so odpravljali tjakaj. Bila je prepričana, da mora biti Ljubljana čudovit kraj. Smatrala je za trdno, da bo postala povsem drugačna, »svetovna miška«, da se tako izrazim, čim bo vsaj enkrat prišla v mesto, in ne bo več preprosta »kmečka tepka«, ki ni prišla niti tako daleč iz svojega rodnega kraja, kolikor so njeni brki dolgi.

Tako je smuknila nekega dne, ko se je čutila izredno veselo in dobre volje, skrivaj v vlak, ki je stal na postaji. Vedela je, da ljudje, ki potujejo v Ljubljano, stopajo v ta vlak, saj jih je tolikokrat opazovala.

Običajla je mirno pod klopjo. Kako ji je zatrepetalo srce, ko se je vlak naposled pričel premikati. »V Ljubljano — v Ljubljano — v Ljubljano« je neprestano ponavljal vlak, vsaj tako se ji je zdelo.

Nazadnje se je vlak ustavil. Ljudje so stopili iz vozov. Tudi miška je smuknila ven. Ampak, prijatelji moji, kakšno razočaranje!

Postaja je bila nedvomno dokaj večja nego domača postajica, ali drugače se je zdelo miški skoro vse kakor doma.

Smuknila je po cesti. Kje so vesele, hrupne ceste, velikanske, čudovite trgovine z imenitnimi stvarmi navrhane, krasne pravljicne palače, razkošni nasadi s cveticami? Ta kraj se ji resnično ni zdel tako strašno lep in imeniten, kot je mislila. Zato se je je polotila domotožje po domačem kraju.

Priplazila se je nazaj na postajo. Takoj je zagledala znano kmetico iz njene vasi, ki se je baš spenjala v voz.

»Domov odhaja,« si je mislila miška, smuknila z njo vred na voz in se odpeljala domov. Vso pot proti domu je vlak sopihal »nazaj domov — nazaj domov — nazaj domov.«

Nikoli več ni šla na potovanje, toda leta in leta se je bahala, da je bila v Ljubljani, in kako slabo da je preudarila, ko je odšla tja.

Zaslavela je med prijateljicami kot potnica, zakaj nobena druga miška iz njenega kraja ni bila v Ljubljani.

Trije lenuhi

Zivel je kralj. Imel je tri sinove in jih je imel enako rad. Ni se mogel odločiti, komu bi zapustil kraljestvo. Ko se je bližala njegova poslednja ura, je pozval sinove k sebi in jim dejal:

»Dragi moji! Razmišljal sem, ugibal, tuhtal — in sklenil, da zapustim kraljestvo onemu izmed vas, ki je največji lenuh.«

Najstarejši sin je odgovoril:

»Potem, očka, pripada kraljestvo meni, zakaj jaz sem tako strašno len, da se mi zvečer, ko se podam k počitku, niti oči ne ljubi zapreti.«

Drugi sin je odgovoril:

»Očka, kraljestvo pripada meni, zakaj jaz sem še bolj len. Če sedim pri ognju in se grejem, si pustim raje opeči vse prste na nogah, nego bi jih umaknil.«

Najmlajši sin se je pobahal:

»Očka, kraljestvo je moje! Jaz sem največji lenuh. Če bi me postavili pod vislice, vtaknili mi glavo v zanko in dali v roko oster nož — bi se mi ne ljubilo dvigniti niti roke in z nožem prerezati vrvi nad seboj.«

Kralj se je razsrdil in dejal:

»Lenobe nemarne! Preizkušal sem vas in zdaj vidim, da nihče izmed vas ni vreden postati moj naslednik. Naj ostane kraljestvo brez kralja vse dotlej, ko pride odnekod mladeč, ki ne bo delomržež in bo znal pravtako spretno uporabljati pero, motiko in lopato kot meč.«

Kralj je umrl in njegovi sinovi so odšli po svetu. Tista dežela je še danes brez vladarja. Kdor je med vami, prijatelji mladi, bistré glave, delavnih rok in čvrste postave, naj se poda tja in bo postal mogočen in slaven kralj. Pot v tisto deželo vam pokaže boter polž. Kadar ga srečate, ga lepo pozdravite in mu verno sledite — a pazite, da si od brzega teka preveč ne izbrusite nog!

Nehvaležni sin

Sedela sta mož in žena pred hišo. Pred njima na mizi je stalo kosilo: ocvrta piška.

Pa je zdajci zagledal mož svojega starega betežnega očeta, ki je počasnih korakov krevsal po cesti. Nemudoma je mož odprl mizni predal in skrtil krožnik z ocvrto piško vanj; ni privoščil očetu niti grizljaja.

Starček je obstal, prijazno pokimal sinu in sinahi v pozdrav in odkrevsal dalje.

Nehvaležni sin je spet odprl mizni predal in hotel postaviti krožnik z ocvrto piško na mizo. Piška pa se je v tem hipu — gorje! — spremenila v veliko živo krastačo, skočila možu na prsi in ostala tam kakor prikovana. Ves obupni napor žene in drugih odstraniti ostudno krastačo z močvih prs, je ostal brezuspešen. Če se je krastača kdo le dotaknil z roko, že ga je ta besno pogledala, kakor da mu hoče skočiti v obraz in mu ga vsega zmrcvariti. Nazadnje se je ni upal dotekniti nihče več.

Nehvaležni sin je moral nositi krastačo na prsih do konca dni in jo pitati, sicer bi mu bila ona razgrizla obraz. Divji obup se je polotil moža; zbežal je od doma in ni našel miru in pokoja nikjer.

Pravljicna uganka

Tri deklice so bile začarane v poljske rože. Dve sta morali prebiti pod milim nebom na polju noč in dan, tretji pa je bilo dovoljeno, da dobi vsak večer človeško podobo in prenoči v rodni hiši pri materi. Ko se je nekega jutra ta deklica kakor po navadi vračal na polje, da se spremeni spet v rožo, je dejala žalostni materi:

»Ako prideš danes dopoldne na polje in me utrgaš — bom rešena in bova srečni do smrti.«

Zgodilo se je, kakor je deklica želela. Nastane pa, dragi moji, zdaj vprašanje, kako je mati spoznala hčerko-rožo med ostalimi njej popolnoma sličnimi rožami? — Odgovor: Ker je deklica prebila noč pri materi doma, ni jutranja rosa kanila nanjo, kakor na druge rože, zato jo je mati lahko spoznala.

Kotiček malih bistroumnežev

Dragi kotičkarji!

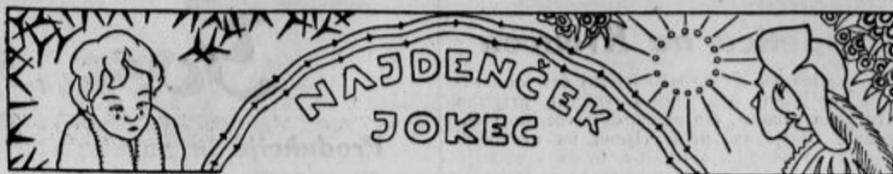
Evo Vam spodaj obljubljene naloge! Popišite lepo kar znate in čutite sami in se ne poslužujte pri tem tuje pomoči. Veste, dragi moji, Kotičkov striček je tako strašno brilthen in zvit mož, da takoj ugame, če kdo izmed Vas napiše nekaj, kar mu narekujejo drugi. S pavovim perjem se je dičila sraka-spaka, Vi pa se postavite s tem, kar zmorete sami. Saj ni treba pisati preveč učeno; s preprostimi besedami se dá včasih še lepše povedati, kar človek misli in čuti. Odgovorite na vsa tri vprašanja lepo po vrsti v enem sestavku. Vsi dobri spisi bodo, kakor že v prejšnji številki rečeno, objavljeni; najboljši spis pa bo nagrajen s knjigo »Pesmi za male« od J. Samca in z lepo beležnico.

Da ste mi čili in zdravi!

Kotičkov striček.

Vprašanja se glase:

1. Zakaj moram ljubiti in spoštovati svojo mater?
2. Kaj bom postal(a), ko bom velik(a)?
3. Kako bom takrat poplačal(a) materi vse skrbi in vse trpljenje, ki ga je imela z menoj?

Spisal Mirko Kunčič.

Ponatis prepovedan.

Ilustriral J. P.

73.

»Dober pobič si,« je pohvalil Jokca kralj Modrogoj. »Mošnje cekinov si vreden in več.«

»Hvala,« je odklonil Jokec; »čemu mi bodo cekini?«

»Pa si izberi kaj drugega; vsako željo ti izpolnim,« je bil radodaren kralj palčkov.

»Hm,« se je domislil Jokec; »eno samo željo imam, a te vem da mi ne moreš uslišati.«

»Govori!« ga je vzpodbujal Modrogoj.

»Rad bi bil kakor ta-le palček Posmehovalček: vedno razigrane volje, nikoli žalosten, nikoli obupan...«

Kralj Modrogoj je snel z mezinca zlat prstan in mu ga dal.

»Ta prstan ima čudodelno moč. Prinaša radost in srečo onemu, ki ga nosi. Pazi nanj, kakor na punčico svojega očesa! Če ga izgubiš — izgubiš radost in srečo z njim...«

74.

Lahko si mislite, otroci, kako vesel je bil Jokec dragocenega darila! Židane volje se je ob solnčnem vzhodu poslovil od dobrih palčkov in hajd! naprej v svet. Med potjo si je zažvižgal in zapel veselo pesem:

»Jaz sem pobič mlad, kakor ptič vesel. Kam je žalost šla? Skratec jo je vzel...«

75.

Pa se je zazibalo v vejah košatega hrasta in škodoželjno odpelo:

»Ti si pobič mlad — kaj veš, kaj je svet! Skrit je žalost vzel, škrat jo vrne spet...«

Jokec je obstal, pogledal kvišku in zažugal s pestjo:

»Te bom! Pridi dol, če si upaš!«

L. Mikuš - Ljubljana
 priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
 Popravila točno in solidno

76.

»Se mi ne ljubi, he, he,« se je razposajeno zarežal gozdni škrat, utrgal želo, pomeril — in ga vrgel Jokcu naravnost na nos...»

77.

»O, ti grdu ti!« se je razsrdil Jokec. »Daj ga, muc, daj!«

Kec je planil po deblu novzgor, zakadil se med veje — in izbuljil oči: škratek ni bilo nikjer več. Izginil je brez sledu.

78.

Jokec je zamahnil z roko: »Ni vredno, da bi se človek jezil! Pojdimo!« In je iznova veselo zapel:

»Jaz sem pobič mlad...«

In so ptički peli z njim in smreke šumele in gozdne rože dehtele, da je bilo lepo, kakor na velik praznik. Jokec je verno vzkliknil:

»Hej — in je to komaj košček vse sreče, ki čaka name tam za goró...«

POZOR! REDKA PRILIKA!

Posetvo v Kamniku, 10 minut od glavnega trga, obstoječe iz vrta, njive, travnika, gozda, sadonosnika, moderno zgrajene vile z 9 sobami in 2 kuhinjama, novo zidano gospodarsko poslopje z 2 stanovanjema, skladiščem in hlevi, solnčna lega, radi boleznih takoj prodam, ali pa za hišo v Ljubljani, tudi za stavbni prostor v centru mesta, za menjam. S. Kmetec, Kesljeva cesta 13, Ljubljana.

Tesarski mojster

prvovrsten, ki je že delal pri montažnih ogrodjih velikih železnih mostov in kateri prevzame takšna ogrodja z lastnim lesom in posejude lastno orodje za zabijanje težkih pilotov, naj hitro pošlje ponudbo z označbo referenc direktno na SPLOŠNO STAVBNO DRUŽBO, MARIBOR — TEZNO.

P. Beneš Krakar:

Kapelica na Krvavcu

Kapelica na Krvavcu! — Svoj čas lepa zamisel, prijeten sen, danes trikrat prijetna ustvarjena resnica, činjenica, dejstvo! Stoji dograjena, ozaljšana, pripravljena na praznični dan, ko bo prejela blagoslov, to je v nedeljo 18. avgusta. To je vesela novica, ki jo sporočajo vsem prijateljem zdravega, razumnega planinstva, zlasti vam vsem, ki ste prispevali z denarnimi doneski in z različnimi darovi v blagu, da je zdaj božji hram na Krvavcu dograjen, opremljen in preskrbljen. Nova kapela izreka vsem svojim darežljivim dobrotnikom in dobrotnicam svojo prav pristočno, čeprav tiho zahvalo — kakor se bele planike nemo zahvaljujejo žarnemu solncu...

Kapelica na Krvavcu! — Vesela in lična in krepka kakor gorska mladenka zre začudeno v božji svet naokrog in prepeva s planinsko okolico vred slavo Stvarniku, najvišjemu Mojstru. Gleda in gleda, daleč sega pogled... Porojena je iz ljubezni do veličastno lepe prirode. Plemeniti zanos ji je oče, navdušenje za naše slovenske planine. O! Naši davni predniki so vedeli, kaj se spodobi in kaj je lepo! Vedeli so, da dolgujejo veliko hvaležnost Bogu za svoje lepe kraje. In to hvaležnost so pokazali s tem, da so na gričih in višinah postavljali hrame božje, v čast Najvišjemu. Na zelene hribe bele cerkvice, daleč vidne staržarke! Naši pametni predniki so vedeli, kaj je lepo in kaj se spodobi! Vtisnili so pečat rodni zemlji, značilen okras domovini... Prirodno priprosto so izrazili Bogu zahvalo za gore in griče, izrazili ljubezen do ljube zemlje domače. Se dandanes nas navdaja z ganotjem njih verska zavest, dviga nas njih zdravi čut za lepoto. Ali je dandanes ta vzvišeni čut izumrl? Ni, hvala Bogu! Ako se dandanes dvigajo — še višje kot nekoč — novi hrami na naših planinskih vrhovih, nadaljujejo, vsaj v skromni meri, delo svojih vernih pradedov. Meriti se z njimi ne moremo. Pomislimo le na sredstva v davni. Iz malega so znali veliko napraviti. Čast našim pradedom! Zares, bili so otroci božji in otroci prelepe prirode. — Priznanje pa tudi tistim, ki v današnjih dneh golega materializma gojijo vzore svojih plemenitih prednikov!

Zraven Doma na Krvavcu (1700 m) se je dvignila še kapela. To je brez dvoma pridobitev, ki krepko pričra o napredku slovenskega planinstva. Skromna je, preprosta je, toda v čudovitem soglasju z vso gorsko okolico. Na poseben način izraža njena vnanost in notranjost pristnost slovenskega duha. Načrte je zamislil in izdelal naš velezaslužni arhitekt, univerzitetni profesor J. Plečnik, mož svetovnega ugleda, pri tem pa Slovencem z dušo in telesom, domač, ponižen in prirodan. Ni se ustrašil večkratnih potov, žrtvoval je mnogo dragocenega časa. Z ljubeznijo in vsem umevanjem je nadzoroval delo in vse je storil zastonj iz ljubezni do dobre in lepe stvari. Planinci smo mu po pravici hvaležni, pa tudi vsi prijatelji prave umetnosti. Kapela je svoji okolici primerno zidana iz naravnega, obsekanega kamena, znotraj pa je ometana. Sprejati ima lopo s stebrom v sredi, ki nosi obok in prostor za zvon. Posebno značilen je oltar, ki simbolično izraža dogmo našega određenja. Oltarna miza stoji na krasno izdelanem marmornatem stebri, ki znači drevo življenja, iz katerega je izšel Odrašenik Jezus Kristus. Nad oltarno mizo se dviga skoraj dva metra visok, bogato pozlačen križ. Nad tem je krasno izdelan, pozlačen venec, delo kamniškega umetnika g. Klemenca, in nad vencom je v pozlačenem okviru starinska slika Matere božje. Torej daritev — Kristus — Marija! Na vsako stran križa in podobne sta po dva svetnika: vsi so pozlačeni in tvorijo oltarju nekaj naraven okvir. Streha je večbarvno preplekana. Okrog kapele je ograja iz zloženega kamena, tako da je videti kakor mala trdnjava iz turških časov.

Zidarsko delo je solidno izvršil domačin g. J. Jagodič iz Senturske gore, tesarsko strokovno dovršeno izdelal g. Štebe iz Most pri Komendi. Kamnoseško delo g. Vodnik in Toman iz Ljubljane. Oltar, križ, okvir in vrata firma ing. Remec, Duplica pri Kamniku. Ključavničarsko delo: pri vratih, velik križ na fasadi, strelvoud g. Martinčič iz Ljubljane. Pleskarsko delo g. L. Zabavnik iz Nevelj pri Kamniku. Zlatarsko delo je res dovršeno po načrtih izdelal g. Klemen iz Kamnika. Zvon je vlija ljubljanska zvonarna. Obe sliki na pročelju je izdelal frančiškani p. Laeko iz Novega mesta.

Natančnejše podatke o zgodovini te kapele in o naših velikih dobrotnikih bom podal v strokovnem glasilu planincev Planinskem Vestniku. Za enkrat vsem darovalcem: najlepša hvala! Še kakih 10.000 Din me teži, no, pa bomo tudi te še spravili skupaj!

Kapelo bo blagoslovil naš veliki planinec, prevzvišeni škof g. dr. Gregor Rožman. Ostali spored bo razviden iz letakov in poročil.

Dohodi na Krvavcu.

1. Iz Kamnika po cesti proti Tunjicam, potem na desno po pešpotih in kolovozih čez Lanišče in Sidraž mimo cerkve sv. Lenarta do sv. Ambroža — slabe 3 ure, nato čez planino »Na jezeru« in Kriško planino do Doma na Krvavcu poldrugo uro. Iz Kamnika najlažja pot.

2. Tunjice—Senturska gora 2 uri, sv. Ambrož 1 ura, Krvavec poldrugo uro.

3. Kamnik—Stahovica 1 ura, po dolini Bistriče preko vasi istega imena, nato desno čez vas Slevo po planinah pod Kamniškim vrhom do planine na Osredku 2 uri, odtod doli na desno čez sedlo med Križem in Kamniškim vrhom v ovinku čez sedlo Kriške planine 2 in pol uri, skupaj 4 in pol ure. Ali pa iz Osredka na levo po novo markirani stezi — zelo lepo — na planino »Na jezeru« in naprej do vrha.

4. Iz Stahovice—Bistriča — po vozni cesti čez Blata ali čez Zakal k sv. Ambrožu.

5. Iz Cerklje (avtobusna postaja Ljubljana—Cerklje—Kranj) po gozdih mimo Stiške vasi do sv. Ambroža 2 uri in dalje na vrh 3 in pol ure.

6. Iz Trate (avtobusna postaja) skozi Vele-sovo (Adergas), mimo Sv. Stefana 4 ure.

7. Iz Kokre čez Davovec na vrh 4 ure. Razgled s Krvavca je veličasten. Krvavec je gotovo vzorno lepa razgledna točka na vse strani Slovenije. Nudi diven pogled na bližje velikane: na Grintavec, Kočno, Storžič, Stol, Juljske Alpe, Kum itd.

Torej, veliki in mali planinci in vsi ljubitelji prirodnih lepot: pridite na našo slavnost 18. avgusta! Doživeli boste dan, kakršnih nimate na izbiro v pusti vsakdanjosti. Na veselo svidenje! Vabi vas kapela na Krvavcu, vabi vas lepota naših planin!

Gospodarstvo

Produkcija in poraba soli

Naša statistična služba objavlja samo podatke o produkciji solne vode in soli v Bosni, nismo pa imeli podatkov o dveh državnih solarnah: v Pagu in v Stonu. Iz poročila Delavske zbornice v Splitu posnemamo o produkciji soli v teh solarnah sledeče podatke:

Produkcija v Pagu je znašala lani 8441 ton napram 10.341, 6141 in 4462 tonam v prejšnjih letih. Maksimalna produkcija pred vojno je bila v letu 1904., ko je znašala 7094 ton. Solarna v Pagu ima 1.128.000 m² površine. Druga solarna se nahaja v Stonu na polotoku Pelješac s 450.000 m² površine. Produkcija v tej solarni je znašala 1904 2368 ton, leta 1925. pa 1088, 1926. 1548 ton, 1927. 2840 ton, lani pa 1848 ton.

Skupno je znašala naša produkcija soli v zadnjih letih:

	Bosna	Dalmacija
1924	448.864 ton	7112 ton
1925	48.032 ton	5.500 ton
1926	52.260 ton	7.689 ton
1927	54.765 ton	13.181 ton
1928	52.128 ton	10.289 ton

Produkcija soli v morskih solarnah zelo varira, dočim je do 1927 produkcija soli v Bosni stalno naraščala, le v letu 1928. beleži padeč na nivo leta 1926.

Zanimivo so tudi podatki o naši zunanji trgovini s soljo; tako je znašala

1926	59.949 ton	86.749 ton	60 ton
1927	67.946 ton	77.866 ton	31 ton
1928	62.417 ton	69.007 ton	31 ton

Opazoma konstantno padanje uvoza, izvoz pa zaradi minimalnosti ne pride v poštev. Skupno je po teh podatkih znašal naš konzum soli (produkcija plus uvoz, manj izvoz):

1926. leta 146.698 ton, 1927. leta 145.281 ton, 1928. leta 131.393 ton.

Povprečno je znašala letna poraba soli v naši državi zadnja 3 leta 141.126 ton; na 1 prebivalca odpade torej 11,75 kg.

Svetovno produkcijo soli cenijo na 19 milij. ton (podatki objavljeni v »Wirtschaft u. Statistik«, 1923, str. 232; od tedaj se podatki za večino držav v svetu niso zbrali). Od svetovne produkcije odpade na Unijo 6,3 milij. ton, na Nemčijo 29 milij. ton, Anglijo 2,2, Francijo 1,25 milij., Indijo 1,2, Španijo 1, Japonsko 1, Rusijo 1,3, Poljsko 0,6 milij., Avstrijo 0,1 in Švico 0,1 milij. ton. Največ soli pa izvažata Nemčija, med uvozniki pa je največja Japonska.

Kmetijska šola na Grmu pri Novem mestu

razpisuje sprejem gojencev za šolsko leto 1929/1930, ki se prične začetkom novembra t. l. Šola ima dva oddelka: letno šolo in zimsko šolo. Puka v obeh se prične prve dni novembra. Letna šola trajajo eno leto z enomesečnimi počitnicami v avgustu prihodnjega leta, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in sicer se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Letna šola je prirejena za učence iz vseh krajev ljubljanske oblasti, zimska pa v prvi vrsti za prosihle iz nevinorodnih krajev. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer so vedno strogo nadzorovani in uživajo vso oskrbo. Sprejemajo se sinovi k mečkijih staršev, ki bodo po dovršenem šolanju ostali na kmetiji. Pogoji za sprejem so: starost od 16—20 let, moralna neoporečnost, telesno in duševno zdravje in z dobrim uspehom dovršeni vsaj trije razredi osnovne šole. Prosilci, ki imajo manj kakor tri razrede osnovne šole ali pa slabo izpričevalo, ne bodo mogli priti v poštev za sprejem. Vstopiti bodo morali šele prihodnje pomlad v pripravljani tečaj. Oskrbnina za plačujoče učence znaša mesečno 150.— Din. Brezplačna mesta se bodo oddala sinovom srednjih in manjših kmetijskih posestnikov, ki imajo lepo spričevalo in se stariši zavežejo, da ostane sin po dokončani šoli na domači kmetiji. Prošnji se priložiti premoženjski izkaz, potrdilo od davčnega urada. Prošnje za sprejem morajo biti pisane lastnorčno na celo polo in kolikove s kolki za 5 + 20 Din ter poslana na ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu do 20. septembra t. l. Prošnji je treba priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. šolsko izpričevalo iz zadnjega razreda (ne odpustnico!), 3. spričevalo o navadnosti pri onih prosihlih, ki ne vstopijo v zavod naravnost iz kakke druge šole, 4. a) izjava staršev, oz. varuha, da so voljni plačevati stroške šolanja (pri prosihlih za plačujoča mesta), b) izjava staršev, da ostane njih sin na domačem posestvu, v nasprotnem slučaju pa da povrnejo zavodu stroške šolanja (pri prosihlih za brezplačna mesta). Pri vstopu v zavod odloča o končnoveljavnem sprejemu sprejemni izpit iz slovensčine in računstva in pa zdravniška preiskava. Prosilci, ki bi izpita ne prestopili ali bi ga zdravnik zavrnil, se odkloni in se na njegovo mesto pozove drug prosilec. V prošnji naj vsak prosilec točno navede svoj naslov, zlasti pošto. Letos se razpisuje sprejem v obeh šolah. Število mest na zavodu je omejeno na 32, ker so ostala zasedli učenci pripravljalnega tečaja. Iz tega razloga se opozarjajo kmečkij gospodarji, ki želijo strokovno izolirati svoje sinove, naj s prošnjo ne odlašajo, temveč se hitro odločijo, da ne bo prepozno. Vsa še morebiti potrebna pojasnila so razvidna iz »Izvestja« te šole, katero posedujejo županstva, župni uradi in šolska vodstva. Iz knjižice se zamorejo dobiti točni podatki o stroju in uredbi zavoda in o sprejemnih pogojih. Še točnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo šole.

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Konkurs je razglašen o imovini zapuščine po pokojni Zechnerjevi Ani, trgovki v Mariboru; prvi zbor upnikov 14. avgusta, oglašiti se je do 31. avg., ugotov. narok 14. sept.

Ugotovitveni narok tvrdke Savinja, tvornica nogavice, Novo Celje pri Zalcu, se vrši že 9. septembra, ne pa 21. septembra.

Poštenekovni promet je znašal v juliju t. l. 5205,4 milij. Din napram 4760,1 v juniju t. l. in 4570 milij. Din v juliju lani; od tega je bilo prometa brez gotovine: v juliju 1929: 47,23%, v juniju 1929 48,69% in 47,57% v juliju 1928. Skupno je v prvih 7 mesecih t. l. znašal poštenekovni promet v naši državi v prvih 7 mesecih t. l. 31.573 milij. Din napram 29.580,3 milij. Din v prvih 7 mesecih lani. Letos je že v juliju vse promet presegel 5 milijard Din, dočim smo lani šele v oktobru dosegli 5 milijard Din. Število računov je v juliju t. l. naraslo od 17.050 na 17.186, od tega v Ljubljani od 5003 na 5044, v Beogradu od 3390 na 3426, v Zagrebu od 5171 na 5214, v Sarajevu od 2732 na 2735 in v Skoplju od 754 na 767. Razmere na denarnem trgu ilustrirajo podatki o stanju vlog na računih: li-

kvidnost denarnih zavodov je radi finansiranja žetve prav znatna. Tako so v juliju t. l. narasle v Beogradu od 279,0 na 293,1 milij. Din, v Sarajevu pa od 99,6 na 115,9 milij. Din; druge razmere pa so na denarnem trgu v drugih pokrajnih državah. Tako so padle vloge v Ljubljani od 134,4 na 131,5, v Zagrebu od 226,5 na 218,8 in v Skoplju od 13,9 na 11,6 milij. V celi državi pa so vloge narasle od 753,5 na 770,85 milij. Din, in s tem dosegle rekordno višino. Posledice velike propagande za hranilne vloge se že opažajo v velikem naraščanju hranilnih vlog: v juliju od 59,6 na 66,4 milij. Din ali na posamezno knjižico od 1338 Din na 1421,60 Din.

Carinski dohodki so v mesecu juliju t. l. znašali 122,4 milij. Din napram 116,5 milij. Din v juniju t. l. in 129,2 milij. Din v juliju lani. Skupno so znašali v tekočem proračunskem letu (t. j. od 1 aprila do 31. julija t. l.) 517,2 milij. Din, dočim je bilo za isto dobo proračunano 492,8 milij. Din, lani pa je bilo v istem času dohodkov 516,9 milij. Din napram 551,6 milij. Din v proračunu za to dobo.

Smeri naše zunanje trgovine. V prvi polovici t. l. je prihajal naš uvoz iz teh-le držav (v milij. Din, v oklepajih odstotki celokupnega uvoza): Češkoslovaška 618,6 (16,82), Avstrija 617,4 (16,78), Nemčija 532,2 (14,47), Italija 421,2 (11,45), Anglija 233,0 (6,33), Madjarska 230,3 (6,26), Unija 197,3 (5,36), Francija 169,1 (4,60), Brazilija 101,3 (2,75); izvažali pa smo največ: v Italijo 800,3 (29,8), Avstrijo 424,9 (14,23), Nemčijo 339,8 (11,37), Madjarsko 253,4 (8,48), Grčijo 180,6 (6,04), Češkoslovaško 180,3 (6,03), Francijo 135,7 (4,54) in v Romunijo 97,0 (3,24).

Vpisi v trgovinski register: Engelbert Meci-lovšek ml., izdelovalnica brezalkoholnih pijače Char-besa d. z. o. z. na Bregu pri Celju (5000 Din, Meci-lovšek Engelbert); Mehanična tkalnica, d. z. o. z. v Celju (1000,000 Din, Weinberger Henrik); Zumer i drugi, prevažanje z avtomobili, d. z. o. z. v Celju (6000 Din, Zumer Josip in Marija, Germ Edv.); Rataje & Comp., trgovina z mešanim blagom, Lepa njiva (Rataje Ivan, Jaričan Janko); Avtodelavnica Adamovič, d. z. o. z. v Mariboru (9000 Din, Robavs Karel, Adamovič Josip); Kunstek & Gaspari, trgovina z galanterijskim blagom v Mariboru; Strojna delavnica in obl. konc. podjetje za popravila parnih kotlov inž. Unger & Sirak, Maribor, Uprava graščin grof C. Arnim, d. z. o. z. v Mariboru (30.000 Din, dr. Kurt Seidler in dr. Gmeiner Rudolf); Kostanjevec, d. z. o. z. v Ptujju (50.000 Din, Brumen Franc in Kostanjevec Alojzij); Aga-Ruše, združena jugoslov. tvornica acetilena in oksigena, d. d. Ruše (2 milij. Din).

Iz bosanske lesne industrije. Kakor poročajo dunajski strokovni listi, je podpredsednik Jugoslovanske združene banke in veleledničarje destilacije lesa v Zagrebu g. Viktor Freeman (Anglež) kupil del večinskega paketa delnic družbe Krivaja (prej Eissler & Ortleib) v Zavidovičih, ki ga je imela tvrdka J. Eissler in sinovi na Dunaju. Transakcija se je izvršila v sporazumu s drugimi veleledničarji Krivaje: Fritz Regenstreif in Richard Ortleib.

Ljubljana v jeseni. Nemčija je dovolila svojim posestnikom velesejmske prirreditve »Ljubljana v jeseni«, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra 25 odstotni popust na vseh svojih železnih. Olajšava velja na podlagi sejmске legitimacije za vožnjo v Ljubljano od 26. avgusta do 5. sept. t. l., za povratek pa od 31. avgusta do 13. sept. t. l.

Razstava živine na zagrebškem sejmu se vrši letos 14. in 15. septembra. Najprvo razstavlja Zveza živinorejskih zadrug 500—600 glav plemenske goveje živine, nadalje bo poseben oddelek za konje. Domača goveda in konji bodo nastanjeni v novih hlevih mestne klavnice. Domači prašiči, ovce in koze bodo pa nameščene v pokritih prostorih mestnega sejmiska. Drugo skupino pa bo tvoril mednarodni sejem inozemske plemenske živine. Po dosedanjih prijavah bodo sodelovali: Švica, Avstrija in Madjarska vsaka s ca. 40 glavami. Tozadevno se je že mudil v Zagrebu ravnatelj švicarskega simentalke živinorejske zveze Algertes, nadalje stalni živinorejski delegat Avstrije v Zagrebu g. Friedl, madjarsko razstavo pa organizira madjarski vicekonzul g. pl. Petrovič. Ta dva dni se vrše v Zagrebu tudi zasedanja veter. združenj iz Zagreba, Osjeka, Karlova in Vukovara. Vršili se bodo združni dnevi in predvajali poljedel. stroji v pogonu kakor tudi poučni filmi. Polovična vožnja je dovoljena.

Razstava goveje živine v Ljutomeru. Kakor smo že poročali, bo v okvirju splošne gospodarske razstave v Ljutomeru v sredo dne 14. avgusta živinska razstava, ki bo obsegala konje toplokrvne goveje živine v ljutomerskem okraju udomačenih pasem in razstavo kokoši štajerske pasme. Za strokovnjake, pa tudi za kmetovalce ljutomerskega okraja bo prav zanimiva goveja razstava. Dosedaj v ljutomerskem okraju namreč niso gojili čiste pasme, ampak mešanico raznih pasem, predvsem simodolsko, pingavsko in marijadvorsko pasmo. Le redki so bili kmetovalci, ki so imeli v svojih hlevih čiste zastopnike ene ali druge pasme. Na razstavo so pa pripuščene le živali čistih pasemskih znakov, kar bo za kmetovalce zelo poučno. Za strokovnjake bo pa najlepša prilika se prepričati o napredku glede oblik živali, zlasti pa o napredovanju ali nazadovanju posameznih pasem. Razstavljenih bo 160 komadov goveje živine v treh pasemskih skupinah in sicer I. skupina: simodolska pasma, II. skupina: pingavska pasma in III. skupina marijadvorska pasma. V vsaki skupini bodo ločeno postavljeni: 1. bik nad 1 letom, 2. krave in breje telice, 3. mlada živina obojega spola.

Statistika zaklane živine v letu 1928. Po podatkih veterinarja Bergerja, Belgrad v avgustovski številki »Jugoslovanskega veterinarskega glasnika« je bilo v letu 1928. zaklanih v naši državi 3.131.156 glav živine napram 2.969.079 v l. 1927. in 2.760.969 glav v letu 1926. Ta veliki dvig števila zaklane in pregledane živine je pripisovati predvsem stalnemu povečevanju števila veterinarjev in laikov-pregledovalcev in v zvezi s tem točnejšemu izpolnjevanju tozadevnih predpisov. Skupno je bilo leta 1928. zaklanih: 13.986 bikov, 153.066 volov, 41.077 juncev, 138.474 krav, 63.441 junce, 374.359 telet, 723 bivolo, 465 bivolic, 442.078 ovac, 866.750 jagnj, 104.562 koz, 276.224 jarcev, 554.636 svinj, 91.581 praševcev in 3397 konj. Le pri ovcah, juncih in svinjah opazoma nazadovanje napram 1927 deloma radi manjše porabe v državi, deloma pa radi zmanjšane izvoza. Tako smo lani manj izvozili govejega mesa, pa tudi svinjskega. Zmanjšanje pri ovcah je pripisovati večjemu izvozu živih ovc (za 49.000 glav v primeri z l. 1927.). Zaradi pomanjkanja hrane je sledila zmanjšana produkcija debelih svinj. Interesantno je, da je število zaklanih konj od 1926 do 1928 naraslo od 1454 na 3397 glav, torej za celih 65%.

La Dalmatienne. Kakor znano bo ta družba s kapitalom 190 milij. frankov izdala za 50 milij. obligacij. »Journal financier français« piše o tej

družbi (objavljamo v izveščku): Predsednik upravnega sveta, Montecatini, Italijan G. Donegani, ki je istočasno upravni svetnik tuniških Fosfatov, ki je zopet ustanoviteljica nove družbe »La Dalmatienne«, je posredoval kupčijo med Sufitom in Fosfati. Sufid je bila pravzaprav last družbe Terni in je moral 1928 odpisati velik del kapitala in zato je družba Terni Sufid prodala tuniškim Fosfatom. Poleg tega je skupina Vincent pri Banque Nationale de Crédit prevzela velik del delnice nove družbe »La Dalmatienne«, doim imajo tuniški Fosfati 6500 ustanovitvenih deležev in 10.000 delnic po 500 frankov.

Borza

10. avgusta 1929.

Devizni promet je bil ta teden na ljubljanski borzi znatnejši kakor prejšnji, znašal je 14,8 milij. Din napram 13,4, 15,5, 21,9 in 19,2 milij. Din v prejšnjih tednih. Privatnega blaga je nekaj več na tržišču. V splošnem pa je tendenca na deviznem tržišču mirna. Edino proti koncu tedna so devizni tečaji oslabele.

Vrednostni papirji so brez zanimanja. V Ljubljani ni bilo zaključkov, Zagreb beleži v efektih pri neizpremenjenih tečajih le par zaključkov. Intervencija Poštne hranilnice za državne papirje je zelo nestalna. Promet je majhen, edino v petek je bilo nekaj več prometa v vojni škodi na zagrebški borzi.

DENAR

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123,80, Budimpešta 90,75, Bukarest 3,0825, Dunaj 73,225, London 25,20875, Madrid 75,975, Newyork 519,95, Pariz 20,34, Praga 15,3825, Sofija 3,75, Trst 27, 18, Varšava 58,80.

Žito

V poslednjem času smo doživeli na našem domačem žitnem tržišču oslabele pšenice in koruze, to pa pod vplivom dosti močne reakcije na juljsko hoso na čikaški borzi, ki je cene potisnila napoved na precej drugačen milje, kot se je splošno pričakovalo. Zadnje dni pretkelega tedna je pa tendenca v Čikagi zopet čvrstejša in notacije vsak dan rastejo. Položaj za pšenico in koruzo je radi tega postal tudi pri nas dosti prijaznejši. Značilno je, da se je v splošnem promet v naši državi občutno zmanjšal, dočim traja eksport nadalje v enako velikem obsegu. Slovenija kupuje zadnje čase večje množine, vendar to ni pripisati spekulaciji, temveč dejstvu, da so se zaloge docela izpraznile in se morajo zdaj potrebe kriti. Bodoči razvoj položaja je zaenkrat še negotov, vendar se od mnogih strani sliši, da je naš eksport trenutno tako obsežen, da smemo računati s pomladjo z uvozom pšenice, ker bo za naše domače potrebe primanjkovalo blaga. — Pšenica bačka in sremska notira Din 210—212,50 nakladalna postaja, potiske postaje 217,50—222,50, koruza bačka in sremska velja 207,50 do 212,50 nakladalna postaja. — Rž, oves in ječmen so neizpremenjeni, prometa izkazuje malo. — Večje zanimanje se kaže za pšenično moko, ki velja danes 315—325 bačka naklad. postaja za srednje blaga. Pšenični otrobi drobni veljajo 150 Din.

Na ljubljanski borzi so bili ta teden zaključeni: 4 vagoni pšenice in 1 vagon moke, skupaj 5 vagonov. Prejšnji teden pa je bilo zaključenih: 2 vagona pšenice in 1 vagon moke, skupaj 3 vagoni. Notacije so bile neizpremenjene.

Promet novosadske borze je znašal ta teden 347 vagonov; od tega odpade na pšenico 206 vagonov, na ječmen 7 vagonov, oves 5 vagonov, moko 33 vagonov in otrobe 6 vagonov. Razen tega je bilo prodano eksekutivno 6 in pol vagona pšenice. Tendenca je bila začetkom tedna živahnejša, pozneje proti koncu pa je popustila.

Budimpešta. Tendenca mirna. Pšenica: oktober 24,60—24,51, zaklj. 24,51—24,52, marec 26,92 do 26,82, zaklj. 26,82—26,83. Rž: oktober 19,35 do 19,28, zaklj. 19,27—19,28, marec 21,45—21,42, zaklj. 21,41—21,42. Koruza: maj 20,40—20,32, zaklj. 20,32 do 20,33.

Živina

Na sobotni mariborski špeharski sejmu so pripeljali špeharji na 18 vozeh 44 zaklanih svinj. Cena mesu je bila 12,50 do 32,50 Din. Sada je bilo na trgu 32 vozov, 22 vozov čebule in kumar, 12 vozov krompirja, 14 vozov sene in 8 vozov slame. Seno se je plačevalo 70 do 90 Din za 100 kg, slama pa 50 do 60 Din. Cena senu se je zopet dvignila za 5 do 10 Din pri 100 kg.

Na mariborski svinjski sejmu dne 9. t. m. je znašal dogon 189 glav, od tega je bilo prodanih 124 glav. Notirali so: prešiči stari 7—9 tednov 170 do 280 Din, 3—4 mesece 350—400, 5—7 mesecev 450—550, 8—10 mesecev 700—850, 1 leto 1000 do 1200 Din vse za komad, za kg žive teže pa 10—12,50 Din, mrtve teže pa 17—18 Din.

Na živalski sejmu v Ptujju dne 5. t. m. je bilo prignanih 815 glav goveje živine, od tega: 364 krav, 135 telic, 1 tele, 227 volov, 57 juncev, 31 bikov in 180 konj, ki so notirali: krave 4—7,50 (9), telice 7—10, teleta 13, voli 8,50—10, junci 7,50—9, bik 7—9 Din za kg žive teže, konji 750—6000, žrebeta 200—1800 Din za komad. Prodanih je bilo 380 glav goveje živine in 62 konj. — Na svinjski sejmu dne 7. t. m. je bilo pripeljanih 185 glav svinj, cena je bila 11,50—13 Din za kg žive teže, praseta 100—300 Din za komad. Prodanih je bilo 83 glav. — Prihodnji živalski sejem se vrši 20. t. m.

Na praški sejmu 8. t. m. je bilo od celokupnega dogona 774 glav prignanih iz Jugoslavije 100 špeharjev, ki so pri prodaji dosegli 12,40—13 Kč za kg žive teže.

Hmelj

IX.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon števil. 2328.

Službe iščejo

500 Din nagrade
dobi, kdor mi preskrbi službo. Govornik slovensko, italijansko ter srbsko. Sem uveden v lesni trgovini in dober šofer. Ponudbe pod »Šofer« na upravo.

40% vojni invalid
po inv. zakonu zaščiten, išče pri samoupravni ali privatnih upravnih mestih službo, paznika ali vratarja. Na zahtevo tudi kavgija. Ponudbe na upravo pod šifro »Spreten«.

Prodajalka
meš. stroke želi mesta v mestu ali na deželi. Eventuelno pomaga v gospodinjstvu. - Ponudbe pod »Poštena« št. 8439 upravi

Mlekar, praktikant
z večletno prakso, dovršil mlekarstvo šolo v škofiji Liki, več v sirsarstvu in meslarstvu, želi dobiti ugodno mesto. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8556.

Gospodična
veščka nemškega in slovenskega jezika, stenografije in strojepisja, išče službo. Ponudbe pod »Pisarniška moč« na upravo.

Službo gospodinje
k boljši manjši družini ali k gospodinu išče poštena vdoma. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra gospodinja«.

Službe skladiščnika
ali službe išče m. Grem tudi k lesnemu podjetju ali kaj sličnega. Vložim kavgije do 10.000 Din. - Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8615.

Službo hišnice
sprejem, če treba, obenem tudi delo na vrtu ali pomoč v gospodinjstvu. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8614.

Izvežbana pletilja
že več let samostojna - išče dela. Gre tudi na deželo. Ponudbe na upr. Slovenca pod šifro »Samostojna pletilja«.

Učenka
z 2. razr. meščan. šole, poštenih staršev, išče mesta z oskrbo v trgovini. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8454.

Pisarniško službo
ali kaj podobnega želi vojaščine prost inteligent s perfektnim znanjem, nemščine, hrvaščine in slovensčine. - F. O., Vič, Glince, cesta XIII/11.

Prodajalka
prvovrstna moč, z dobri mi spričevali, želi premeniti mesto. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8661.

Službo določeno

Prizezovalac
kot poslovodja za čevljarstvo delavnico - se sprejme. Plača po dogovoru. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8251.

Dva kovaška vajenca
in 1 pomočnika (iz podkovaške šole prednost) - sprejme Počučar, Hudo, p. Radomlje.

Elektromehhanika
ki se razume istodobno tudi na zračno železnico, sprejememo. Pogoji, udobno stanovanje, mesečna plača po pogodbi, nastop službe takoj. Reflektanti naj se pismenim potom obrnejo na Tupinotom »Meterize« dr. z o. z., Vranjic pri Splitu, Dalmacija.

2 čevljar, pomočnika
pridna in poštena - za stalno delo, se sprejmeta takoj. Jernej Bertoncelj, Zg. Dobrova, p. Podnart, postaja Otoča.

Penzionist
zanesljiv, trezen in žil dobi mesto prodajalca bencina na črpaliki. Kavcije zmožni imajo prednost. Dopisi pod »Zanesljiv« na Aloma Company, Ljubljana.

Radio-tehnika
izurjenega v montaži radio-aparatov in vseh to stroko spadajočih opravil sprejme svetovna tvrdka v Ljubljani. Ponudbe pod značko »Prvovrstna moč« št. 8485 na upravo »Slovenca«.

Vrtnarskega vajenca
sprejemem z vso oskrbo. Iv. Bizovičar, vrtnarstvo, Ljubljana, Kolezijska 16.

Deklica
z enoletnim trgov. tečajem se odda v dobro hišo v kakršnokoli pomoč. Cenj, ponudbe na oglas. oddel. »Slovenca« pod značko »Začetnica« št. 8513.

Mizar, pomočnika
sprejemem takoj v stalno delo z vso oskrbo. Sitar Jožef, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Kontoristinja
s perfektnim znanjem nemščine in srbohrvaščine, stenografije, stenografije in vseh pisarniških del s prakso najmanj 3 let. se sprejme za Varaždin. Začetnice izključene. Vsa oskrba v hiši. Ponudbe z navedbo zahtevkov na upravo »Slov.« pod šifro »Varaždin« št. 8644.

Sodar
(pintar) trezen in pošten, dobi takoj stalno službo v veletrgovini vina na deželi. Ponudbe pod »Sodar« na upravo »Slovenca« št. 8662.

Mizarkega vajenca
sprejme takoj Franc Čepelnik, mizarstvo, Vižmarje 45, p. št. Vid nad Ljubljano.

Služkinjo
ki zna tudi kuhati, išče zakonski par brez otrok. Naslov: F. Kulterer, živnozdravnik, Čakovec.

Fotografa
poslovodjo, ki je dober retušer in operater, sprejemem ali pa mu oddam atelje. Ponudbe na ogl. oddel. »Slov.« pod šifro »Ugoden slučaj« št. 8590.

Spretno pletiljo
sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Prednost imajo železničarske hčere. Debevec Marija, Stara Vrhnika št. 34, pošta Vrhnika.

Šofer - strojni ključavničar
se išče za tovarno na Gorenjskem. Reflektira se samo na izurjenega in treznega vozača z daljšo šofersko prakso, ki je navajen voziti z velikim luksuznim avtomobilom in poleg tega zmožen in pripravljn izvrševati samostojno vsa popravila v tovarni. Znanje slovensčine in nemščine potrebno. Plača po dogovoru, stanovanje na razpolago. Ponudbe z navedbo do sedanjega službovanja in prepisi spričeval, po možnosti tudi s fotografijo, na oglasni oddel. »Slovenca« pod »Šofer-ključavničar« št. 8544.

Pošteno dekle
dobi službo takoj pri učitelji na deželi. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8630.

Natakarica
išče mesta na deželi ali v manjšem mestu. - Naslov v upravi št. 8546.

Dekle
z lepo pisavo za odpremljanje posilk sprejme Josip Lindič, Ljubljana.

Čevljarkega vajenca
iščem, ki se je že nekaj časa učil. Biti mora pošten in priden. Oskrba v hiši. Josip Trpin, čevljarški mojster, p. Kainna gorica 42, Gorenjsko.

20% priznanice
(bone) kupujem. Ponudbe osebno do 13. t. m. opoldne, potem ne bom več kuupal. Valentin Tušek, Ljubljana, Tabor 5.

Sodar
mlajša moč, se takoj sprejme. Pismene ponudbe pod »Sodar« št. 8618 na upravo »Slov.«

Službe organista
in cerkvenika iščem. - Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8524.

Sprejme se šivilja
ki se razume pri vezenju. - »Tribuna«, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

2 klepar, pomočnika
sprejemam, zmožna stavbinskega dela. - Justin, klepar, Tržaška cesta 36, Ljubljana - Vič.

Ženska moč
se sprejme za trgovino. - »Tribuna«, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Služkinja
ki zna kuhati in se razume pri gospodinjstvu, se sprejme. - Franc Batelj, Ljubljana, Karlovska c. 4.

Vajenca
močnejšega, za mesarsko obrt takoj sprejme Jože Jelenc, Sp. Šiška, Celovška cesta 54. Hrana in stanovanje v hiši.

Učenko
sprejme takoj modistinja. Ponudbe v oglasni oddel. Slov. pod »Zdrava«.

Čevljarkega vajenca
dobro izvežban za vsa dela se sprejme na stalno mesto. Hrana in stanovanje v hiši. Travnik Franc, Trebnje.

Učenko
sprejemem tudi za krajiš čas za strojno pletenje. - K. Voda, Aljaževa št. 24, Ljubljana VII.

KAPELNIKA
za poduk mestne godbe na pihala in lok sprejme občina Črnomelj. Pismene prošnje je vložiti pri občini Črnomelj do 1. septembra 1929 z vsemi spričevali o usposobljenosti, kakor tudi plačilnimi pogoji. Posilici naj navedejo, ako igrajo glasovir in vijolino. Mestno županstvo Črnomelj, dne 8. avgusta 1929.

Dobre mizarke pomočnike
za izdelovanje finega pohištva sprejme tovarna pohištva Franjo Vehovar Celje.

Dobri delavci
se sprejmejo takoj pri zgradbi ceste Semič-Kot.

Trg. učenko
s primerno šolsko izobrazbo, pridno in pošteno, sprejme takoj trgovina z mešanim blagom. Josip Kosmus, Loka pri Zuzmu.

2 kotlarja
za bakrarska dela sprejme takoj Ivan Kapelj Ljubljana, Šiška, Aljaževa cesta 4

Kupimo

Kupim
hrastove blode. - J. Počučnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Pekarijo
kupim; vzamem tudi v najem dobro idočo v trgu ali v mestu. Naslov pove uprava Slovenca v Mariboru pod »K. S.«

Lesja vseh vrst
rezanega in okroglega, drv in oglja velike množine kupujemo stalno proti takojšnjemu plačilu. Posredovalci niso izključeni. - Ponudbe, ako mogoče za stalno dobavo potom pogodbe brezobvezno glede množine in cene pod »Vedno več«.

Kupim tračnice
(Feldbauschine), Andlovic, Domobranska c., Ljublj.

Drva
večjo množino, kupim takoj. Josip Musar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 61.

Harmonij
z enim ali dvema igralnikoma, mešanega glasu, kupim. Podrobni opis z označbo najnižje cene naj se naslovi na župni urad Sela pri Šiški.

Pristno angleško sukno
se dobi po ceni vedno v TEKSTILNEM BAZARJU Maribor - Vetrinjska ulica 15

Prodamo

Puhasto perje
kg po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisti beli puh kg po 300 Din. L. Brozovič, kemička čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Trgovina
z mešanim blagom ob živahno prometni cesti, sredi mesta Kočevje, se radi preselilve takoj prodaja z blagom in inventarjem vred. Trgovina je založena samo s tekočim blagom in inventar je dobro ohranjen. Pojasnila v tiskarni I. Pavliček v Kočevju.

Tovorni vozovi
in konjska oprema ugodno naprodaj. Naslov pove uprava »Slov.« št. 8443.

Prodajam:
Parni stroj na izpuh ca. 100-120 KS. Parni kotel 82.86 m² kuril. ploskve. Dinamo stroj za enakomerni tok, 46KW in 20 KW 115 Volt. Črpalke za zrak (Kompresorji). Črpalke za vodo, Kompressor na Amonjak, ca. 40 tiso. Kal. urno. - Kompressor na Kolensaure, ca. 40.000. Kal. urno. Razne traverze. Razno lito in navadno železo. Ogleda se v bivši pivovarni Laško pri Celju.

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru
(odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu)
Učni predmeti:
Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo
Trgovsko računstvo
Slovenska korespondenca in kontorna dela
Srbohrvaški jezik in koresp.
Nemška trg. korespondenca
Gospodarski zemljepis
Blagoznanstvo
Slov. stenografija
Strojepisje
Leposlojje
Slovenski jezik
Nemški jezik
Italijanski jezik
Nemška stenogr.

Začetek dne 2. septembra 1929

Lastni internat in lastni šolski buffet. - Letni izpiti in izpričevala pod državnim nadzorstvom.
Prospekti in vpisovanja v trgovini tvrdke

Ant. Rud. Legat & Co., Maribor
Slovenska ulica 7 Telefon 100

Spalnica
za 2 osebi, dobro ohranjena, naprodaj za 2000 Din. Tavčarjeva ulica 3, IV. nadstr., vrata št. 10.

Starinska ura
stenska, velika, krasna, se proda. Ponudbe pod »Starinska ura« na oglasni oddel. »Slovenca«.

Auto Fiat
509, 2 nastavkom, davka prost, 12.000 km rabljen, prodamo pri primerni garanciji tudi na obroke. Triumfi Auto Maribor, Františkanska ulica.

Kupim klavir
(Stutzfliegel), črn, malo rabljen, prednost z angl. mehaniko. - Ponudbe na upravo lista pod »Klavir«

Parno lokomobilo
ca. 15-20 HP, v dobrem stanju, kupim. - Naslov kupca v upravi št. 8599.

VINSKI KAMEN
kupuje po najboljši ceni
ED. SUPPANZ PRISTAVA

2 tovarna avtomobila
se takoj prodasta za 10 tisoč Din. Poizve se v trgovini Lupše, Karlovska cesta 30, Ljubljana.

Auto
skoraj zastoj zaradi selitve takoj naprodaj. - Vprašati pri blagajni kavarnar »Slon«.

Sejmarji in prevozniki, pozor!
Prodajam popolnoma zaprt voz, znotraj tapetiran, pripraven za prevoz manufakture, tobaka, kruha itd. - Makso Žargi, Kamnik.

2 Singerjeva stroja
1 za entlanje, 1 za azur, naprodaj. Grahovac, Vel. Lašče.

Železna vrata
dvoriščna, dvoje novih, 3,80 m in 3,20 široka, ugodno naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8459.

Turistovsko opremo
ugodno prodaj (gojzdarji št. 44). Naslov v upravi »Slov.« - Istotam naprodaj 4 m dolga lestva.

Mehkega lesa
se stojičega, ima naprodaj več sto kub. metr. Dr. Jenko, Cerklje pri Kranju.

Ant. Rud. Legat-ov enoletni trgovski tečaj v Mariboru
(odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu)
Učni predmeti:
Enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo
Trgovsko računstvo
Slovenska korespondenca in kontorna dela
Srbohrvaški jezik in koresp.
Nemška trg. korespondenca
Gospodarski zemljepis
Blagoznanstvo
Slov. stenografija
Strojepisje
Leposlojje
Slovenski jezik
Nemški jezik
Italijanski jezik
Nemška stenogr.

Začetek dne 2. septembra 1929

Lastni internat in lastni šolski buffet. - Letni izpiti in izpričevala pod državnim nadzorstvom.
Prospekti in vpisovanja v trgovini tvrdke

Ant. Rud. Legat & Co., Maribor
Slovenska ulica 7 Telefon 100

Spalnica
za 2 osebi, dobro ohranjena, naprodaj za 2000 Din. Tavčarjeva ulica 3, IV. nadstr., vrata št. 10.

Starinska ura
stenska, velika, krasna, se proda. Ponudbe pod »Starinska ura« na oglasni oddel. »Slovenca«.

Auto Fiat
509, 2 nastavkom, davka prost, 12.000 km rabljen, prodamo pri primerni garanciji tudi na obroke. Triumfi Auto Maribor, Františkanska ulica.

Stanovanja

Opremljeno sobo
išče soliden gospod. Ponudbe na Slov. št. 8548.

Stanovanje
obstoječe iz dveh sob, kuhinje in pritlikin, oddam za november. Ponudbe pod »Udobno«.

Dve prazni sobi
lepi, oddam v sredini mesta za pisarne. Naslov v upravi »Slov.« št. 8635.

Meblovano sobo
s hrano, elektrika, oddam gospodini. - Naslov v upravi Slov. št. 8655.

Stanovanje
s 3 do 4 sobami
s kopalnico, po možnosti v bližini parka, išče mlada zakonska obitelj brez otrok za takojšnjo vselitev. - Ponudbe pod »1000« upravi Slovenca.

Dijaki

Uradniška družina
v Celju sprejme v popolno oskrbo dijaka (-injo) nižješolca. Pomoč pri učenju. Ponudbe na upravo Slov. pod »Strogo nadzorstvo« št. 8528.

Dva dijaka
se sprejmeta v Mariboru. Koseskega ulica 49, na hrano in stanovanje. Soba s posebnim vhomom in električno lučjo.

Dijaka
iz dobre hiše sprejme v popolno oskrbo in vestno nadzorstvo profesor v Mariboru. Solčna lega, vrt in glasovir na razpolago. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Dve dijakinji
srednji šol se sprejmeta na poceni hrano in stanovanje. Zraven poučevanje v šivanju. Aleksandar dvoja c. 12/II, Maribor.

Dijakinja
se sprejme na dobro domačo hrano in stanovanje. Obiskovalka urušilnske meščanske šole ima prednost. - Oglas pod: »Družabnica«.

Dijaka
nižjih razredov se sprejme v popolno oskrbo pod strogim nadzorstvom pri pošteni družini. - Naslov v oglas. odd. »Slovenca« pod št. 1000.

Dijak
nižjih razredov se sprejme na stanovanje z zajtrkom, strogo nadzorstvo. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8634.

Dijaka višješolca
oddam k mirni družini na zračno stanovanje in zadostno hrano. Po možnosti nemška konverzacija. Ponudbe z navedbo cene pod: Dobra oskrba št. 8449 upravi Slovenca.

Dve dijakinji
ali dva dijaka nižješolca sprejme boljša rodbina v popolno oskrbo. Zračno stanovanje, električ. razsvetljava, strogo nadzorstvo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8686.

Soba s hrano
se išče za dva dijaka. Pripristo in po zmerni ceni. Ponudbe na upravo pod »Zmernost«.

Pouk

Šoferska šola
I. Gaberščik, oblastveno kencesijonirana, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. št. 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni. Poučujem tudi privatno.

Šoferska šola

prva oblastv. koncesijon., Camernik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovnjaški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Zasluzek

Pozor zastopniki
ki se bavite s prodajo sreke na obroke! Visok postanski zaslužek Vam nudimo z razpečevanjem predmeta, ki se sijajno prodaja. - Vprašajte na upravo »Slov.« pod značko »Visok zaslužek«.

Zastopnike
zanesljive, iščemo za prodajo kombiniranih garnitur za hišo in dom. Lep zaslužek in eksistenca najmanj za eno leto zagotovljena. - »Delmond«, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 14, I. nadstr.

Zastopnike
za koledarje in druge predmete sprejme takoj Josip Lindič, Ljubljana.

Zastopnika
sprejememo za obiskovanje privatnih strank v mestih in na deželi za izdelke večje inozemske tvornice. Ponudbe pod »Agilena« na upravo »Slovenca«.

Sodelavce
eventuelno kompanjona z večjim ali manjšim kapitalom za stalni izvor velikih množin lesa proti takojšnjemu plačilu sprejme inozemska družba. Za kapital potreben v svrhu hitrejšega nakupovanja blaga za zaaranje robe in plačanje event. odpremnih stroškov in za stalno dober zaslužek popolna garancija. - Ponudbe samo do 25. avgusta 1929 pod »Flotte Ausfuhr«.

Posredovalca
kateri bi mi mogel poskati kompanjona ali financiraja za zelo rentabilne stalne in kratkoročne kupcije proti popolni garanciji in lepemu dobičku želim pozvati. Plačam dobro provizijo event. sprejemem tudi v stalno službo. - Ponudbe pod »Lepa provizija«.

Nakupovalce
zmožne nakupovati stalno velike množine lesa, drv in oglja proti takojšnjemu plačilu, kateri bi hoteli obenem v svrhu zaaranja blaga in plačevanja ev. odpremnih stroškov z večjo ali manjšo vsoto zaradi hitrejšega sklepanja kupcije proti popolnemu jamstvu in zelo dobremu, stalnemu zaslužku sodelovati - išče za takojšen nastop močna inozemska družba. - Ponudbe samo do 25. avgusta pod »Übersee«.

Zastopnike (ce)
za obisk privatnih strank za prodajo zlatih in srebrnih predmetov na obroke išče »Alem« k. d., Zagreb, Nikoličeva ulica 7/I. Potrebna kavgija ali garancija 15.000 Din.

Agilni agenti (-ce)
se iščejo za prodajo zelo dobro idočih predmetov. Zaslužek 3 do 4000 Din mesečno. - Dopise z označbo točne adrese je poslati Banki »Agrarija«, Beograd, Obilicjev venec št. 25.

Prireditve

Vsi na vrtno veselico
v nedeljo 11. t. m. k. L. sanu, Vodnikova c., gostilna »Dalmacija« pri Anžoku. Godba s plesom od 16 do 24, vstopnina prost, primorska kuhinja ter odojak in jagnje na raznjju. Izbera morskih rib, točila se bodo pristna dalmatinska vina. Točna postrežba se jamči in se priporoča za obilen obisk Ivan Lasan.

Denar

Posojila
Dobro stoječi trgovec želi 30.000 posojila prot garanciji za dobo šest mesecev, ostalo po dogovoru. - Pisma prosin na upravo pod št. 8539

Gostilna pri Lojzki
v Litiji, se odda v najem zmožnemu paru ali dvema gospodiničama. Pogoji dobra kuharica in kapital 20.000 Din za prevzem vina, Reflektira se le na zmožno in solidno osebo. Izve se pri Maksu Sajovicu, Litija.

Do lastnega doma
pridete najceneje potom brezobrestnega gradbenega posojila. Pojasnila: »Mojmir«, kreditna stavbna zadruga v Mariboru. (Priložite 5 znamk)

Nagrada
120 Din v srebru in 92 Din v zlatu. - Pojasnila daje »Organizaciono odeljenje« Beograd, Jovanova 42. Znamko za odgovor je priložiti.

Posojilo 5000 Din
iščem v svrhu otvoritve podjetja. Vrnem v treh mesecih 7000 Din. Ponudbe na »Slovenca« pod »Sigurnost«.

Poizvedbe

Javna prošnja.
Motociklist, ki je 9. maja t. l. okoli 11 dopolndne po nesreči podrl nekega kolesarja na Bleiweisovi cesti med garažo Kopač in Vošnjakovo ulico, prosi očitivce, da se v interesu resnice zglašijo v odvetniški pisarni dr. A. Kandare, Tavčarjeva ul. 11, tekom dopoldneva ali se pa pismeno prijavijo.

Objave

Oglas

V ponedeljek dne 12. avgusta 1929 se prodasta na postaji Jesenice 2 vagona železniških bukovih pragov na dražbi. Pričetek dražbe bo ob 11 dopolndne.

Izjava!

Izjavljam s tem, da ne priplojavamo nikakih plačil, ki bi jih sprejemal za naš račun na zavarovalne ponudbe zastopnik Maks Gantar, ker imenovani za to ni pooblaščen. Ljubljana, 9. avgusta 1929. Vardar, Zavarovalna družba, podruž

Vnajem

Lokal

oddam na prometni cesti. Pripraven za delavnico. Na željo tudi stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8541.

Trgovina in hotel

v Krapinskih Toplicah, nasproti kopalnišča, staro vpeljano mesto, se daje v najem takoj v celoti ali posebej moder. zgradba, v pritličju trgovski lokal, s celo opravo, prostor za gostilno (za restavracijo) in vrt brez opreme, v I. nadstr. sobe za tujce, in potrebno zemljišče. - Pismene ponudbe na Jurkovič, Zagreb, Prilaz 6.

Trgovino

mešanega blaga iščem v najem na deželi, okolica Ptuj, Maribor in Slov. gorice. Ponudbe na upravo Slovenca v Mariboru pod »Trgovina mešanega blaga na deželi«.

Odda se vila

cela, v najem: 5 sob, kopalnica, soba za služkinjo, lep in velik vrt. Dopise pod šifro »Mirje« na upravo »Slov.«

Pletilni stroj

se vzame v najem proti mesečni odškodnini. Ponudbe pod »Stroj« št. 8613 na upravo »Slov.«

Gostilna

v mestu se odda. Resne ponudbe na upravo Slovenca pod »Gostilna 1«.

Obrtniški lokal

(delavnica) se takoj odda v najem v sredini mesta na prometnem kraju. Poizve se: Gosposvetska cesta 16.

Gostilno

na račun želita dve gospodini srednjih let, dobra kuharica in gospodinja, kavicje zmožne, in sicer velik obrat izven Ljubljane za takoj ali pozneje. Ponudbe pod »Gostilna na račun št. 23«.

ODDAM samostojnemu krojaču, dobremu delavcu

brezplačno lokal

pod gotovimi pogoji. Eksplicitna sigurna. - Ponudbe na naslov: Franjo Černe, veletrovinna, Radeče pri Zidanem mostu.

Lokal za obrt

ali trgovino, skladišče pripravno tudi za garažo, oddam takoj v najem. Proda se

vinska trgovina

s posodo in vso kletarsko opravo. - Poizve se Celovška cesta 50, Ljubljana VII.

VOGALNI LOKAL

trgovsko - pisarniški, na Miklošičevi cesti, se odda. Poizve se: Pisarna advokata

DR. FRLANA FRANA, Miklošičeva cesta 4.

Posestva

Nova hiša

s 5 sobami in 2 kuhinjama in nekaj vrta, ob Dunajski cesti, pol ure od glav. kolodvora, za Din 100.000 naprodaj. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8664.

Mlin

na 6 parov kamnov, popolnoma na novo zidan z modernim opremo na močni reki s stalno vodo, s predpripravi za žage v bližini najboljših gozdnih kompleksov, pod zelo ugodnimi pogoji na prodaj. Naplailo po dogovoru, ostanek pa lahko v daljših ugodnih obrokah. Ponudbe je poslati na oglasni oddelček »Slovenca« pod šifro »Nov mlin in žaga« št. 8030.

Posestvo

Prodajam krasno posestvo 10 minut oddaljeno od železnice Grobelno-Rogaška Slatina, obstoječe iz hiše s štirimi sobami, kuhinjo, shrambo, obokano kletjo in gospodarskih poslopij. Njive, travniki, lep sadnosnik z 250 sadnimi drevesi, nad 35 let starimi, in dveh gozdov mešanega lesa. Kupcu je na razpolago tudi ves inventar. Vsa potrebna pojasnila daje: Slavko Lamprecht, Beograd, Hecceg Stepana ul. 4.

Malo posestvo

v dobrem stanju, mnogo sadnega drevja, približno dva oralga gozda, dve dobri njivi, vinograd, travnik i. t. d., se prodaja za 25.000 Din. Posestvo je oddaljeno od postaje Sevnica ca. pol ure in nekoliko v hribu. Natančneje se poizve pri Francu Senici v Šmarju pri Sevnici ob Savi.

Kolarsko posestvo

se takoj prodaja na dobrem prometnem kraju. Pošta ležeča pod št. 47. L. E., Vuzenica.

Krasno posestvo

se prodaja, 12 oralov, ¼ ure od Maribora. - Naslov v upravi, Maribor.

Ceno naprodaj

Hiša z gospodarskim poslopijem, mlinom, električno napravo in vodno močjo za žago, po potrebi tudi več zemljiških parcel, v industrijskem kraju Gorenjske, ceno naprodaj. - Več gostiln, malih in večjih posestev, blizu Kranja in v okolici, imam naprodaj. Iščem pa še vedno razna posestva v prodajo. - Stavbna parcela 12.000 m² v Kranju naprodaj. - Lepa hiša z gospodarskim poslopijem, 12 mernikov posetve, 1 jeh travnika (arondirano) in 12 jehov zaraščenega bukovega gozda doma, v industrijskem trgu na Gorenjskem za 110.000 Din. - Več se izve v posredovalnici L. Rebolj v Kranju.

Enodružinsko vilo

kupim najraje Zrinskega ali Stare pravde cesta. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 8560.

Trgovsko hišo

kupim na dobri prometni točki ali vzajem v najem. - Ponudbe pod značko »Trgovce« upravi »Slovenca«.

Obrt

Gonilna jermena

za diname ali navadni pogon izdelujem po naročilu. Delo solidno in trpežno, usnje po zmerenih cenah. Franc Iskra, sedlar, tapetnik in ličar vozov, Vič 16 pri Ljublj.

Žimnice po 35 Din

predelujem. Vsa druga tapetniška dela po najnižjih cenah. Slavič Franc, tapetništvo, Emonska c. 10, Zabjak 14. Pridem delat tudi na dom.

Urarska popravila

izvršuje najceneje in najpreznejše Franc Wöfling, urar, Gosposvetska c. 12.

Odeje

Izdelovanje in popravila. Navadne in puhaste. - Rožna ulica 19.

Pohištvo

Spalnice iz vseh vrst lesa, kuhinje in drugo pohištvo dobite najceneje pri Ivanu Napast, Vižmarje 9 (čez železn. tir pri Marijini kapeli, levo), p. št. Vid nad Ljubljano. Delo solidno. Ogled tudi ob nedeljah. Avto zveza.

Avtokaroserije

izdeluje solidno in po zmereni ceni Ferdo Laznik, stroj. kolarstvo, Radeče.

Orgle in harmonije

izdeluje in popravila po nizki ceni. Anton Dermič, orglar, Radovljica, Slovenija.

Krasne tlakove

(mozaične plošče) izdeluje L. Gostinčar, cementar, P. Dol pri Ljubljani.

Žakatne prednje dele

bi izdelala proti zamenjavi za osemključne. - Ponudbe pod »Protidelo« št. 8612 upravi Slovenca.

POHIŠTVO

moderne spalnice, kuhinjske opreme iz trdega ali mehkega lesa, lino izdelano. Priporočam cenjenemu občinstvu. Zaloga pohištva FRANC VELKAVRH mizarstvo, Vižmarje, (pod klancem) p. št. Vid nad Ljubljano. Priporočam se najtopleje za cenjena naročila katera izvršuje točno po želji in vzorcu. Cene nizke. Delo solidno.

Pohištvo

na obroke, novo, za spalne in jedilne sobe, kuhinjo itd., iz vsakovrstnega trdega lesa, nudimo na dolgoročne do triletno mesečne in tedenske majhne obroke vsakomur, tudi delavcem. Pošljite natančen naslov na upravo pod št. 7740/29 in mi Vam pošljemo takoj našega zastopnika na dom.

Ženitbe

Ženitev.

Simpatičen, dobro situiran, naobražen gospod srednjih let, samski, blizu Ljubljane, želi znanja v svrhu čimprejše ženitve z inteligentno gospodico v starosti 25 do 33 let, če mogoče s premoženjem. Želi se čedna zunanost, čista preteklost, znanje gospodinjstva, miren temperament in srčna kultura. - Resne, neanonične ponudbe s sliko in točnim naslovom poslati na »Publicitas«, Zagreb, Gunduličeva 11, pod značko »Zajamčena tajnost 1001«. Slika se takoj vrne.

Katera starej. ženska

ki ima majhno posestvo in je brez otrok, bi hotela poročiti 58 letnega moža, ki ima 75.000 Din? Ponudbe pod »Dom« na podružnico »Slovenca« v Celju.

Razno

Izkušena babica

sprejme noseče ženske iz Maribora in okolice na stanovanje in vso oskrbo poceni, tudi za daljši čas. Hermina Kothbauer, Maribor, Židovska steza 5.

Bolnim

se pošlje brezplačno poučujoča literatura »Nov način obnavljanja moči, zdravja in sposobnosti za delo. Obrniti se je: Beograd, Molerova 27, Miloš Marković.

Pljučal

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) - Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina.

Portland cement

trboveljski, pocinkano in šinkovo pločevino, kuhinjsko posodo, okove za stavbe in pohištvo nudi Josip JAGODIČ, Celje, Glavni trg.

Fino kavo

žgano in surovo, čaj, malinovec, slivovko, korenjak in rum priporoča Josip JAGODIČ, Celje, Glavni trg.

Damske filc klobuke

najnovjših oblik - se dobe od 40 Din naprej pri Franc Bernik, tvornica klobukov, Šiška.

WANDERER KOLESA

stalo na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani, Kapiteljska ul. št. 3. Preprodajalci znaten popust.

Vsakovrstno

zlato kupuje po najvišjih cenah. CERNE. juvelir. Ljubljana. Wolflova ulica št. 3.

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. Zorman Stari trg 32, Ljubljana.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvr. dk. A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24. Veletrovinna z žitom

Malinovec

znajfinejšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven se dobi v lekarni

dr. G. Piccoli - Ljubljana

1 kg Din 20-

Pri večjem odjemu ceneje. - Razpošilja se po pošti in železnici.

Najnovjša

BSA in Wanderer

motorna kolesa na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani.

Najboljše sredstvo proti kurilim očesom!

Varstvena znamka V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavne zaloge M. Hrnjak, lekarnar, Šišak.

Zahvala

Podpornemu društvu »LJUDSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru izrekam tem potom najlepšo zahvalo za takoj izplačano znatno podporo po smrti mojega soproga g. IVANA DREVENŠEK ter priporočam to neprecenljivo društvo vsakomur v pristop, ako še ni član.

Maribor, dne 8. avgusta 1929

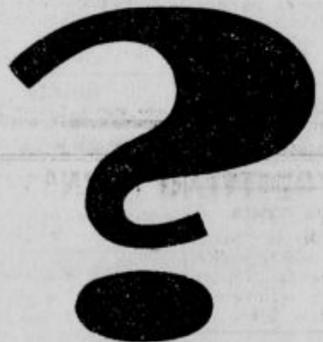
Neža Drevenšek

Zahvala

Podpisana se zahvaljujem podpornemu društvu »LJUDSKA SAMOPOMOČ« v Mariboru za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti mojega soproga g. dr. Julija Dereani in priporočam to človekoljubno društvo vsakomur v takojšnji pristop.

Kamnik, dne 8. avgusta 1929

Frida Dereani

Kot ste Vi pogledali ta inserat radi kričечеga vprašaja, tako nihče ne bo prezrl Vašega oglasa, če ga primerno sestavite in objavite v našem listu. Vsa pojasnila in navodila daje naša uprava.

Najpopolnejši »STOEWER« šivalni stroji za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavit stroj, oglejte si to izrednost pri tvrdki

L. BARAGA, LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

Brezplačen pouk 15 let jamstva Telefon šte. 2980

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovjši modeli otroških vozičkov od priprtega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev naj-novejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Prva celotna izdaja!

Doktorja Franceta Prešerna

zbrano delo

Cena Din 40—, eleg. vezana Din 55—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Pisarniška moč se išče

Moška ali ženska, samska, perfektna v strojepisju, dvojnem knjigovodstvu, slovenskem, srbo-hrvat-skem in nemškem dopisovanju. Podrobne ponudbe s sliko in plačilno zahtevo je poslati na Jugoslovansko tvornico vozilnih preprog, Sv. Pavel pri Prebodu.

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Union«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

Gostilna pri „UNIVERZI“

Židovska steza št. 4. Na novo preurejena, točijo se prvovrstna dalmatinska vina in fini štajerski rizling. Posebno viško belo čez ulico 12 Din; črnina čez ulico 11 Din; dnevno razne sveže morske ribe. - Današnja posebna specialiteta: Tunina na ražnju in pohana, porcija 6 Din, velika 10 Din; surova šunka, sveže grozdje. Za prvovrstno blago in točno postrežbo jamčita in se priporočata Ložič & Padovan, Ljubljana, Dunajska cesta št. 9. Isto se dobi v »OPERNI KLETI«, Gledališka ulica št. 2.

Vsem lesnim vele-trgovinam na znanje!

V bližini kolodvora v Sav. dolini se bo to jesen izdelovalo 2500 metrskih sežnjev bukovich in drugih trdih drv. V svrhu tega se išče zanesljiva tvrdka, ki bo odkupila vseh 2500 sežnjev za dobavo do 31. maja 1930. - Na Kranjskem kupim 1000 do 2000 komadov brzojavnih drogov od 6,5—9 m dolgosti, pa 12—13 cm debelosti na vrhu. Dobave do 30. septembra 1929. - Za avgustovo dobavo kupim 300 m³ jamskega lesa od 3—7 m dolgosti in 12—24 cm na vrhu debelosti. - Vse ponudbe na: Korošec Dragotin, Šmartno ob Paki.

PRVOVRSTNI POTNIK se išče za Jugoslavijo.

ki je dobro vpeljan v Sloveniji pri zadevnih tvrdkah tudi v najmanjših krajih. - Dopisi pod »Bereits eingeführt« na tvrdko: Bock & Herzfeld Wien 1., Adlergasse 6

Halo! Ogledala Halo!

brušena in nebrušena, v vseh velikostih in oblikah, iz prvovrstnega kristalnega stekla, 5—8 mm debelega, kakor tudi navadna »fin« ogledala, 2 mm debela ter raznovrstno steklo (zrcalno 6—8 mm, nadmočno 8—10 mm, tanko 4—5 in pol mm debeline, specialno, alabaster, ledenasto), nadalje upognjene šipe, šipe za izložbe, vsteklavanje v medenino, graviranje raznih ornamentov, tudi po načrtih, montiranje auto šip ter popravila starih, pokvarjenih ogledal, izvršuje po najnižjih cenah

„Kristal“ d. d.

tovarne ogledal in brušenega stekla

Maribor

Koroška cesta šte. 32
Tel. interur. 2132

Ljubljana VII

Sp. Šiška, Medvedova 38
Tel. interur. 3075

Zahtevajte ponudbe!

Odvetnika dr. Drago Marušič in dr. Viktor Vovk -Ljubljana-

sta se preselila

s svojo pisarno iz dosedanjih prostorov v Tavčarjevi ul. 4 v pritličje hiše v Tavčarjevi ulici št. 1

Najboljši v materialu in najlepši v opremi so šivalni stroji, kolesa „Gritzner“ in „Adler“ za domačo obrt in industrijo

Pouk vazezje brezplačen
Le pri
JOS. PETELINC
Ljubljana

poleg Prašernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte navedbe.

PUTNIK

Društvo za promet potnikov in turistov v kraljevini SHS, Beograd, — razpisuje

Natečaj za izdelavo umetniških reklamnih plakatov naše domovine

v barvi za propagando našega turizma v inozemstvu.

Izdelati se imajo sledeči tipični motivi iz glavnih tujsko-prometnih predelov naše domovine ter pri tem vpoštevati njihovo karakteristično obilježje:

1. Bosna (Orient — narodne noše);
2. Dalmacija (tropska vegetacija — arhitektura — morje);
3. Hrvatska (Plitvice — prirodni pojavi);
4. Južna Srbija (zadužbine, arhitektura — narodne noše);
5. (Slovenija) (Bled — jezera in alpski motivi).

Plakati so lahko izdelani na katerikoli način, pripravniki pa morajo biti za reprodukcijo v barvi. Format originala mora biti 65 X 95, pri čemur zgoraj okoli 10 cm, a spodaj 20 cm, za napise in tekst.

Vpslane načrte bo pregledala posebna ocenjevalna komisija ter se bo prvih pet načrtov, ki bodo ocenjeni kot najboljši, odkupilo z vsemi pravicami, s sledečimi nagradami:

1. 5000 Din;
2. 2500 Din;
3. 2000 Din;
4. 1500 Din;
5. 1000 Din.

Za ostale načrte si »Putnik« pridržava pravico odkupa po svobodni pogodbi. Načrte je treba vpslati najkasneje

do 15. septembra t. l.

»PUTNIK« u v Ljubljani, Dunajska c. 1.

Ksilolitni tlak

polaga

Material d. z o. z., Ljubljana
Dunajska cesta 36. Telefon 27-16.

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na dan 19. avgusta 1929

1 kmd. univerzalni rezkalni stroj in 1 kmd. stružnica z vodilnim in povračilnim vretenom.

Ponudbe je predložiti najkasneje do 19. avgusta dopoldne, katere morajo biti kolkovane s 5 Din. Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani. Iz pisarne Direkcije drž. rudnika Velenje, štev. 7447/II.

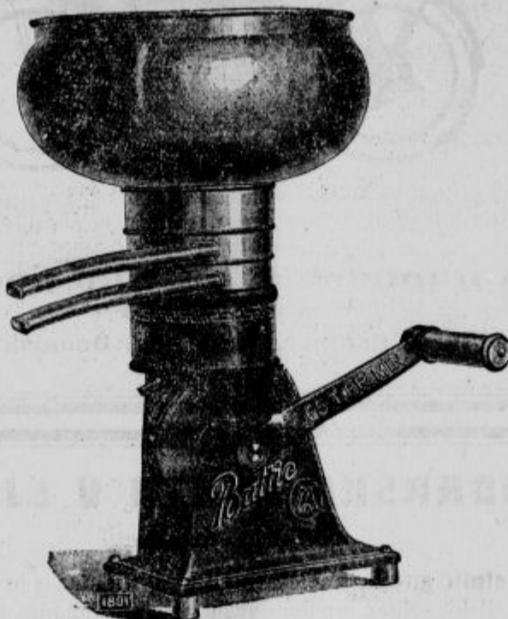
»Java« pšenična kava

je izvrstna, zelo redilna in okusna. — Zahtevajte je pri vseh trgovcih! — Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštino plačamo mi. Vsakemu zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridelana lepa skodelica za kavo. — Kdor pošlje 2 Din v znakmah, dobi vzorec 100 gr »Java« pšenične kave poštine prosto. — Sprejmemo za vsak večji kraj zastopnika. — Pržiona kafa »Java« k. d., Beograd, Lomina ulica 11/a

Gospodarji!

Živinorejci!

Pozor! Ne razbijajte si glave z razmišljanjem, kako bi pridobili čim več smetane in masla, kako bi na lahek način prišli do večjega in lažjega zaslužka, kajti to vprašanje je rešeno!

Rešil ga je pravi švedski posnemačnik

BALTIC

Pristni pravi švedski »Baltic« posnemačnik je lahko vporabljen, natančen, zanesljiv, ne rabi nobenega popravila, garantiran, in — kar je najvažnejše — najboljši in najcenejši.

Te dni Vas obišče naš zastopnik »Baltic« posnemačnikov, za katerega prihranite Vaše naročilo.

Veletrgovina železnine

D. RAKUSCH, CELJE

Pozor! »Baltic« posnemačnik na obroke!

Motorno kolo „PUCH“

nova tipa 250 ccm dobite pri tvrdki

A. Ussar

trgovina s šivalnimi stroji, kolesi in motorji
Maribor, Gospodska ulica 20

OTVORITVENO NAZnano

Cenjenim odjemalcem in občinstvu v ljudo naznanjam, da otvorim 12. avgusta v Mariboru, Gospodska ulica 5 podružnico

specialne trgovine s kuhinjsko opremo
Priporočam se najtopleje za obilen obisk in zupanje kakor ga imam v trgovini na Glavnem trgu 5 Z velespoštovanjem

Albert Vicel

Gospodska 5 — MARIBOR — Glavni trg 5

Sadje in zelenjad

vsake vrste vkuhavajte samo v originalnih **Weckovih** pripravah za vkuhanje. Zahtevajte samo **Weck** a pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga **FRUCTUS, LJUBLJANA**, Krekov trg 10. Zastopstvo v Mariboru: **Carl Lotz in Pinter & Lenard**; Celje: **Josip Jagodič**.

Zakaj so „Aiglon“ kolesa tako priljubljena?

Ker so izdelana iz najboljšega materiala v prvovrstni francoski tovarni. So jako trpežna, imajo priznani najboljši tek in so v ceni brezkonkurenčna. Prav ugodni plačilni pogoji!

Ilustrovani ceniki brezplačno
Viktor Bohinec - Ljubljana

Prostovoljna prodaja

Več stavbnih parcel naprodaj na glavni cesti proti St. Vidu, in sicer: Pri Zibertu, za Andrejcam in pri Kremžarju, kakor tudi nekaj njiv in travnikov. Poizve se pri **Franji Cirman** mesarici, **Kolizej**, od 8 do 12 dnevno.

Kupim stalno

kostanjev taninski les

smrekove skorje cele in drobljene, rabljene sode od strojnega in jedilnega olja po najugodnejših cenah. Takojšnje plačilo.

FRANC OSET, SV. PETER V SAV. DOL.

Pozor!

Opozorjam cenj. odjemalce na preselitev iz Rožne doline v Zg. Šiško št. 174, nasproti gasilnega doma, kjer bom še vedno izdeloval kakor do sedaj, najboljši cementni »Faga« strešnik, cevi in drugo. Pri večjem odjemu blaga lahko pridem s strojem na dom. — Se priporoča

GALE MAKS, IZD. CEM. IZD.

„LUNA“ eksportna hiša

MARIBOR - Aleksandrova 19
dobroznana, najboljša in najcenejša tvrdka za nakup galanterije, pletenine, kratkega blaga ter igrač na drobno in na debelo.

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

(Nadaljevanje.)

»Z Bogom, ljubimec moji, z Bogom!«
Nato se je vhravo vrgla v kot ter bruhnila v krčevit smeh:

»Oh! Suzie! Suzie!«

»Kaj je vendar?«

»Mož z rdečo zastavico v roki! Videl me je! Slišal me je! — Tako začuden obraz je imel!«

»Vi ste res nespametni!«

»Da, priznam, zato ker sem tako zakričala pri vratih, ne pa radi tega, ker sem vsa srečna pri misli, da bova vendar že enkrat živeli sami za se, čisto sami, kot dva samca.«

»Sami! Sami! Ne toliko kot misliš. Za začetek imava drevi dve osebi pri obedu.«

»Ah! Ah! Saj res, pa nikakor mi ni žal, da bom spet videla ti dve osebi. Da, prav veseli me, da bom zopet videla starega župnika in posebno še mladega oficirja.«

»Kako praviš? Posebno?«

»Gotovo da, kajti to je bilo tako ginljivo, kar nam je pravil drugi dan souvignyski notar. To je bilo pa že tako lepo, kar je storil ta veliki topničar, ko je bil še čisto majhen, tako lepo, tako lepo, tako lepo, da bom iskala ta večer prilike, da mu povem, kaj o tem mislim; in našla jo bom!«

Potem je Bettina hipoma izpremenila tek razgovora in povprašala:

»Ali si večerj pač brzojavno obvestila Edvarda radi ponijev?«

»Da včeraj, pred obedom.«

»Oh! Boste mi že dovolili, da jih popeļjem do gradu; to me bo silno veselilo, če se

bom vozila po mestu in vračala v veličastnem prirodu, z neprekinjenjem tja do portala v dvorišču! Recite, hočete-li?«

»Da, da, to se razume, Vi boste vodili ponije.«

»Ah! Kako ste vendar prijazni, Suzie moja!«

Edwards se je imenoval jahalni mojster. Prišel je pred tremi dnevi v grad, da uredi hleve in organizira službo v njih. Blagovolil je priti osebno pred gospo Scott in miss Percival. Pripeljal je one štiri ponije, ki so bili vpreženi v mal voz. Čakal je na dvorišču postaje in sicer v številnem spremstvu. Vožnja s poniji po glavni cesti je vzbudila veliko pozornost. Ljudje so prihitali iz hiš in so se rado vedno izpraševali:

»Kaj pa je vendar to? Kdo je neki to?«

»Drugi so ugibali!«

»Bržkone je kak potujoč cirkus.«

Od vseh strani je pa vršalo in šumelo:

»Ali niste zapazili, v kako lepem redu je vse? In voz, konjska oprema, ki se je svetila kot zlato, in mali konji, ki so imeli za vsakim ušesom zataknjene bele rože.«

Množica se je nakopila v dvorišču postaje in rado vedneži so kmalu izvedeli, da bodo imeli čast prisostvovati prihodu grajščakinj Longuevala.

Nekakšno razočaranje se jih je polastilo, ko sta izstopili obe sestri, sicer res jako ljubki, toda zelo priprosti v svojih potovalnih oblekah. Ti dobri ljudje so namreč mislili, da bodo zagledali dve pravljici princesi, odeti v svilo in brokat, v lesketu rubinov in demantov. Toda široko so odprli oči, ko so videli, kako je Bettina počasi obšla vse štiri ponije, drugega za drugim z roko pobožala in si na-

tančno ogledala podrobnosti konjske opreme z obrazom večaka.

Po tem kratkem pregledu si je, ne da bi se preveč požurila, snela Bettina svoje dolge švedske rokavice in jih nadomestila z debelimi iz jelenove kože, ki jih je vzela iz usnjene torbice. Potem je zasedla kozla na Edvardovemu mestu, prejela izredno spretno od njega vajeti in bič, tako da niso imeli iskri konji časa opaziti menjave. Gospa Scott se je vsedla k svoji sestri. Poniji so topotali, plesali in grozili, da se vzpno kvišku.

»Gospodična naj pazi,« je opominjal Edvard; »poniji so danes zelo živahni.«

»Ne bojte se,« je odgovorila Bettina, »poznam jih.«

Miss Percival je imela obenem zelo čvrsto, lahko in pravo roko. V nekaj trenutkih je umirila ponije ter jih prisilila, da so se obnesli mirno na svojem mestu. Potem je ošinila s spretnim zamahom prednja dva konja s konicno biča, da se je vsa mala vprega naenkrat premaknila in med začudenim mrmranjem in obduvanjem zbranega občinstva z brezprimerno virtuoznostjo mojstrsko zapustila postajo.

Topot štirih ponijev je odmeval po kamenitem tlaku Souvigny-a. Do izhoda mesta je Bettina krotila njih tek, toda, brž ko je opazila pred seboj dva kilometra ravne ceste brez klancev, je spustila ponije polagoma v dir — in dirjali so kakor veter.

»Oh! Kako sem srečna, Suzie!« je vzkliknila. To bova dirjali in galopirali s konji čisto sami po teh cestah! Hočete-li Vi nekoliko voditi, Suzie? To je tako prijetno, kadar se jim more dovoliti dirjati! Stojte, primite za vajeti!«

»Ne, le imejte jih sami; to me bolj zabava, če vidim Vas, kako se zabavate.«

»Oh! Kar se tega tiče, imam res izvrstno zabavo, če smem voditi četverno vprego in če je cesta za hitro vožnjo! V Parizu se tega tudi jutraj nisem upala, preveč so me gledali, to me je plašilo. In tukaj, nikogar ni! Nikogar ni!«

Baš v trenutku, ko je Bettina, ki je bila že nekoliko omamljena od svežega zraka in zlate prostosti, zmagoslavno trikrat zavpila: »Nikogar, nikogar, nikogar!«, se je prikazal jezdec, ki je prihajal v koraku proti vozu.

Bil je to Pavel de Lavardens. Vso uro je že prežal na straži, da bi videl Američanki.

»Motite se,« je rekla Suzie Bettini, »tukaj je nekdo.«

»Toda to je kmet. Ta ne pride v ozir, kmetje, ti se ne bodo trudili za mojo roko.«

»To nikakor ni kmet. Le poglejte!«

Ko je srečal Pavel de Lavardens voz, je napravil obema sestrama globok poklon, ki je bil nad vse popoln in je popolnoma dišal po Parizu.

Poniji so hiteli tako hitro, da se je srečanje izvršilo naglo kakor blisk. Bettina je vzkliknila:

»Kdo je neki ta gospod, ki naju je ravnokar pozdravil?«

»Komaj sem imela čas, da sem ga videla, vendar se mi dozdeva, da ga poznam.«

»Poznate ga?«

»Da, in stavila bi, da sem ga videla to zimo pri nas.«

»Za božjo voljo! Menda ni eden izmed štirinadesetih? Kaj se bo tudi tu zopet pričelo?«

(Nadaljevanje vsako prihodnjo nedeljo.)

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše pri stari, priznani tvrdki H. SUTTNER, LJUBLJANA, Prešernova ulica 4 (poleg frančiškanske cerkve) — Največja in najsolidnejša razpošiljalnica. Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva.

Zahtevajte brezplačni cenik H. Suttner, Ljubljana 2

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici, znamk IKO, OMIKO, AXO.

China srebrno jedilno orodje s 50 letno pisмено tovarniško garancijo.

Kupujem stalno **kostanjev taninski les in smrekovo škorjo**

v rolah po najugodnejših cenah.

ERNEST MARINC, CELJE, telefon 136.

„SPECTRUM“ d. d.

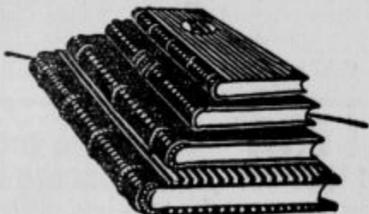
tvornica ogledal in brušenega stekla Ljubljana VII

Celovška cesta 51. — Telefon 2343, Zagreb, Osijek. Središnja: ZAGREB
Zrcalno steklo, portaino steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljanje v med. Fina, navadna ogledala.

Radioaktivno termalno kopališče Rimske Toplice SHS

Odlično proti reumatizmu, protinu, išijasu, nervoznosti in ženskim boleznim. Sezona: Maj — oktober. Penzija: Predsezona Din 60.—. Glavna sezona Din 80.— za osebo. Prospekte pošilja kopališčna uprava brezplačno.

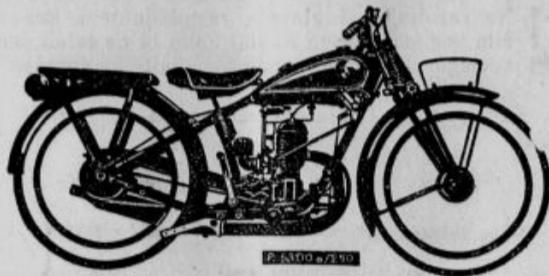
Vsakoortne trgoveške knjige, štruce, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah! **Na debelo! — Na drobno!**

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigovoznica in črtalnica trgovskih knjig.

NOVI PUCH 250 cm³ 6 H.P.

Najmodernejša konstrukcija — Najpopolnejši dvotaktni motor — Rešeno prenosno vprašanje — (Patent prijavljen) — Nedosegljiva trpežnost in zanesljivost — Mala poraba bencina in olja

Najugodnejši plačilni pogoji

Cena Din 12.500.—

Zastopstvo: **Viktor Bohinec, Ljubljana, Dunajska cesta št. 21**

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vseh vrst **portland cementa**.

Bogata zaloga **Specerjiškega in kolonijalnega blaga**, vse vrste **mleviski izdelki**, semenska črna in siva ajda, **poljedelski stroji**, **limone**.

A. & E. SKABERNE

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.—. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetška zadruga prosta rentnega davka

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da otvorim 12./8.

podružnico mlekarne

delikates in slaščic v novih hiši v **Staničevi ulici 2 za Bežigradom**, ter se cenj. občinstvu za obiske najtopleje priporočam.

Ravbar Terežila.

Ugodna prilika za eksporterje koruze

Prodajam ali dam v najem svojo sušilnico (Mais-Dörre), katero suši dnevno 5-6 vagonov koruze. Ista se nahaja poleg železniške postaje. Za pogoje se je obrniti na lastnika

Milivoj Putnik

prerada salame

Bela Crkva (Banat)

Zahvala in naznanilo

Trgovina Habič se iskreno zahvaljuje svojim cenjenim odjemalcem za naklonjenost, katero so mi skozi 20 let izkazovali v sedanjih prostorih na Novi cesti 36.

Ob tej priliki naznanjam cenjenemu občinstvu, da bom odslej v renovirani trgovini z izpopolnjeno zalogo, točno potrebo in solidnimi cenami skušal zadovoljiti cenjeno občinstvo, katero vljudno prosim, da mi ohrani svojo naklonjenost tudi v bodoče. — Z odličnim spoštovanjem

Ivan Habič

trgovina z mešanim blagom, Vrhnika.

Radio aparate, potrebštine in vse informacije Vam nudi

Peter Habič

trgovina z radijskimi potrebščinami, Vrhnika 36.

„ISOL“ izborna učinkovita in najzaoseljivejše sredstvo za izolacijo zidovja proti vlagi in vodnemu pritisku za izsušitev vlažnih sten, tal i. t. d. Dobiva se v trgovinah z materialnim blagom, barvami, železnino itd. Glavna zaloga za Jugoslavijo: **LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA LJUBLJANA, BLEIWEISOVA CESTA ŠT. 18**

Pravkar dospela **izgotovljenih oblek** po zelo ugodnih cenah!

velika zaloga **že za 320 Din** kupite lepe suknene moške obleke — in **že za 135 Din** deške suknene obleke.

Istotam se dobe pristna angleška in češka sukna in mnogo drugih predmetov po najnižjih cenah. — Vjudno se priporoča **Ivan Maštnak, Celje, Kralja Petra c. 15**

KUPON ZA UGANKE

v **ILUSTRIRANEM SLOVENCU**

•• 30

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzovjavni naslov: Gospobanka

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000.—, vloge nad Din 360.000.000.—

Podružnice:

Bled, Celje, Diakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.